

Tirsdag den 26. november 2019 (D)

1

26. møde

Tirsdag den 26. november 2019 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgetime med statsministeren.

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:

Forespørgsel til justitsministeren om nødvendigheden af et nazi-kriseberedskab.

Af Sikandar Siddique (ALT) og Uffe Elbæk (ALT).
(Anmeldelse 22.11.2019).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til justitsministeren om at dæmme op for antisemitisme i Danmark.

Af Peter Skaarup (DF) og Pia Kjærsgaard (DF).
(Anmeldelse 22.11.2019).

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 5 [afstemning]:

Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren om nysprog.

Af Morten Messerschmidt (DF) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DF).
(Anmeldelse 02.10.2019. Fremme 08.10.2019. Forhandling 21.11.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 18 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Peter Seier Christensen (NB). Forslag til vedtagelse nr. V 19 af Kasper Sand Kjær (S), Mads Fuglede (V), Katrine Robsøe (RV), Astrid Carøe (SF), Mai Villadsen (EL), Katarina Ammitzbøll (KF), Uffe Elbæk (ALT) og Henrik Dahl (LA)).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Afgift til finansiering af drift af medicinregisteret VetStat m.v.).
Af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 13.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af landbrugsstøtteleven. (Obligatorisk digital kommunikation).
Af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 13.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af økologiloven og lov om hold af dyr. (Indførelse af mulighed for rekvireret vejledning).
Af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 13.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring. (Opdeling af fysiske og juridiske personer i forbrugerbegrebet, præcisering af bestemmelsen om aggressiv handelspraksis og tilpasning af samtykkekrav m.v.).
Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 11.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af udbudsloven. (Bortfald af retten til at dokumentere sin pålidelighed, hvis ansøger eller tilbudsgiver er udelukket som følge af endelig dom, præcisering af kravene til indholdet af opfordringer til at afgive tilbud m.v.).
Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 11.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

10) Eneste behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Betænkning og indstilling vedrørende valg af Folketingets ombudsmand.
(Forslag som fremsat (i betænkning) 05.11.2019. Anmeldelse (i salen) 07.11.2019).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om Energinet og lov om fremme af vedvarende energi. (Supplerende regler til forordning om det indre marked for elektricitet, ændrede regler for kabellægning m.v. af eltransmissionsnet samt udløb af støtteordning for elektricitet produceret på decentrale kraft-varme-anlæg med naturgas eller biogas m.v.).
Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 31.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af lov om naturgasforsyning og lov om Energinet. (Gennemførelse af ændret gasdirektiv, præcisering af transmissionsselskabers ansvar for gasforsyningssikkerhed og præcisering af ekspropriationsadgang for gasinfrastruktur m.v.).
Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 31.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og sundhedsloven. (Begrænsning af ressourcereglen ved kræftscreeninger, udvidelse af lægemiddelskadeordningen i nød- og beredskabssituationer m.v.).
Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 24.10.2019. Betænkning 19.11.2019).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af lov om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Styrkelse af borgernes tryghed og tillid til sundhedsforskning samt forbedrede rammer for sundhedsforskning).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 24.10.2019. Betænkning 19.11.2019. Ændringsforslag nr. 12 af 25.11.2019 uden for betænkningen af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke)).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Tilsagn til nybyggeri opført i samarbejde med privat part).

Af boligministeren (Kaare Dybvad Bek).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 14.11.2019).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven. (Styrket behandlingsgaranti for personer med et stofmisbrug m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 25.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Afskaffelse af forudgående børnesamtale ved økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, afskaffelse af særhandleplaner og afskaffelse af afgørelse om revision af handleplan m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 25.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. (Ny procedure for indsamling af vælgererklæringer m.v.)

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 13.11.2019).

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn. (Sikring af borgernes retsstilling ved indgåelse af aftaler med foreninger og private virksomheder om overdragelse af arbejdsgiverfunktionen i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service m.v.)

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 13.11.2019).

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 20.11.2019).

21) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en ekspertgruppe på anbringelsesområdet.

Af Karina Adsbøl (DF) m.fl.

(Fremsættelse 08.10.2019).

22) 1. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af hvidvaskloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet og gennemførelse af 4. og 5. hvidvaskdirektiv).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 13.11.2019).

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg giver ordet til statsministeren for en indledende redegørelse.

Værsgo til statsministeren.

Kl. 13:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I går kom der nye tal, og selv om jeg er optimist af natur, må jeg sige, at det desværre er dyster læsning. Niveaet af drivhusgasser i atmosfæren har nået en ny rekord i en tid, hvor vi har behov for det modsatte, nemlig at det falder. Det understreger, synes jeg, med al tydelighed, at vi har behov for at gøre mere. Det gør tusindvis af danskere jo allerede hver eneste dag – alle dem, der arbejder ude på vores grønne arbejdspladser, i store produktionshaller og små laboratorier. Tak til alle jer, der knokler derude i virkelighedens verden for den grønne omstilling.

Knokle for den grønne omstilling skal vi også gøre her i Folketingssalen, og derfor vil jeg gerne starte med at takke for, at vi på tværs af alle partier har kunnet lave en aftale, hvor vi afsætter markant flere penge til grøn forskning – 1 mia. kr. ekstra – så dygtige forskere får mulighed for at finde de løsninger, vi endnu ikke kender.

Inden jul skal vi også gerne have en bindende klimalov på plads. Tak for den store opbakning til i hvert fald ambitionen om en bindende klimalov.

I finanslovsforhandlingerne lige her bag mig i den røde bygning tegner der sig et billede af, at vi i fællesskab kan få taget nogle afgørende nye og flere grønne beslutninger. Det ser ud til, at vi kort og godt kan få taget de næste store skridt, hvor vi begynder at realisere de fine ord fra forståelsespapiret. Det er jeg rigtig stolt af. Det siger sig selv, at vi ikke kan løse det hele på en gang, men vi er i gang, og vi har sat en ny kurs. Endnu en gang tak for den brede opbakning til, at Danmark igen skal være en grøn føre nation.

I dag er der også kommet nogle andre tal, som jeg synes bør vække bekymring. Færre skoleelever i Danmark læser godt. Knap hver tiende elev i 8. klasse klarer sig direkte dårligt i læsning. Det er ikke alene bekymrende, det er i mine øjne rigtig alvorligt. Det bliver svært at klare sig i fremtiden uden at kunne læse, skrive og regne, og de færdigheder, man ikke får som barn og ung, risikerer mange at mangle resten af livet. Det dækker over nogle dybe sociale uretfærdigheder, og det er i mine øjne for let bare at skyde på folkeskolen, for i sidste ende er det os herinde og vores kolleger ude i kommunerne, der har ansvaret for, hvordan skolen ser ud. Det er også for let at bebrejde lærerne. Jeg mener, at vi har både dygtige og engagerede lærere, som brænder for at løfte eleverne.

Folkeskolen har været omgivet af mange forandringer igennem de senere år, men på baggrund af de her tal bliver vi nødt til igen at diskutere, hvordan vi sikrer nogle bedre rammer, så lærerne får mere tid sammen med vores børn og dermed kan garantere eller i hvert fald arbejde for mindre uro i klassen – så flere bliver bedre til at læse, skrive og regne og samtidig selvfølgelig udvikler den kritiske sans og evne til at tage medansvar for vores samfund. Vi skal have problemerne frem i lyset.

Jeg er rigtig glad for det samarbejde, der er startet, mellem KL og lærerne i forhold til en ny start for folkeskolen, og det bør vi andre også føle os forpligtet af. Politisk er rammerne for folkeskolen jo vedtaget af et bredt flertal her i Folketinget, men i mine øjne fortjener de her nye tal et fornyet politisk fokus. Det tager vi også på os fra regeringens side. Også derfor er jeg rigtig glad for de igangværende finanslovsforhandlinger, altså fordi vi der har muligheden for også at sikre et løft af folkeskolen.

Udfordringer er der nok af, og derfor ser jeg frem til en finanslov, der både vil gøre Danmark grønnere og give vores fælles velfærds-samfund et tiltrængt og nødvendigt løft.

Jeg glæder mig også over, at to personer allerede i dag har fået frataget deres danske statsborgerskab administrativt som følge af den lov, vi for nylig hastebestemte her i Folketingssalen. Det viser vigtigheden af, at vi fik hastebestemt lovforslaget, og det er i mine øjne helt afgørende, at vi fortsætter ad den samme vej. Tak for ordet.

KL 13:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og vi går nu videre med spørgsmål fra partilederne.

Spørgeren og statsministeren har begge op til 2 minutters taletid, og herefter følger to opfølgende spørgsmål, hvor spørgeren og statsministeren hver har 1 minuts taletid.

Det er først hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

KL 13:05

Spm. nr. US 13

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand, og også tak til statsministeren for orienteringen. Jeg vil starte et lidt andet sted, for i statsministerens åbningstale talte statsministeren meget om det med tillid; om tillid til hinanden, både herinde og i resten af samfundet, og om tillid til institutionerne. Og noget af det, som vi jo som politikere skal have tillid til, er, at det embedsværk, man på et eller andet givent tidspunkt måske måtte overtage, er upolitisk. Det har der været nogen diskussion om her på det seneste, fordi man fra regeringens side har valgt at besætte syv ud af ni pludseligt ledige stillinger – som presse- eller kommunikationschef – med mennesker, der enten har arbejdet for Socialdemokratiet eller har en tæt tilknytning til ministeren. Det er måske ikke noget, der ligefrem understøtter den tillid, man som politiker kan have til et neutralt embedsværk, eller som man som borger i Danmark kan have til netop neutraliteten af embedsværket.

Statsministeren er indkaldt til samråd af et bredt flertal i Folketinget om det her. Det er vedtaget i Udvalget for Forretningsordenen med Folketingets formand i spidsen. Vil statsministeren møde op til det samråd – ja eller nej?

KL 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

KL 13:06

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg gerne erklære mig helt enig i de grundlæggende betragtninger, både omkring tillid og selvfølgelig også vigtigheden af, at vi kan have tillid til det embedsværk, som skal

arbejde godt og ordentligt under skiftende regeringer og dermed skiftende oppositioner og jo sådan set også på vegne af hele landet; der træffes ganske mange og også vigtige beslutninger i centraladministrationen. Jeg har fuld tillid til de embedsmænd, der er ansat. Det gælder både de embedsmænd, der er blevet ansat under den tidligere regering, og de embedsmænd, der er blevet ansat under den her regering. Det gælder sådan set også de embedsmænd, der måtte være blevet ansat under forrige regeringer. Så jeg har ikke nogen grund til ikke at have tillid til de mennesker, der er ansat.

Jeg synes også, det er vigtigt for mig at sige, at vi jo ikke har centrale ansættelser. I hvert ministerium ansætter man de medarbejdere, som man har behov for at ansætte, og det tror jeg er en god måde at gøre det på. Derfor mener jeg sådan set også, det er mest korrekt, at det er den ansvarlige minister, der svarer på spørgsmål om ansættelser i det konkrete ministerium, ligesom jeg selv har gjort, hvad angår Statsministeriet. Og så har vi valgt at placere det overordnede personaleansvar hos skatteministeren. Det er faktisk en helt fast praksis, som også blev brugt under den regering, som spørgeren selv var en del af, at det er den ressortmæssigt ansvarlige minister, der svarer på spørgsmål fra Folketinget. Og det tror jeg er en ret fin tradition at holde fast i.

KL 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

KL 13:07

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Med andre ord: Nej. Det var den korte version af svaret. Statsministeren vil simpelt hen ikke møde op for at gøre Folketinget klogere på, hvordan tilfældet pludselig vil, at så mange stillinger er blevet ledige, og at syv ud af ni stillinger som pressechef eller kommunikationschef i ministerierne er blevet besat af mennesker med tilknytning til Socialdemokratiet eller til de pågældende ministre. Det her handler jo ikke om den enkelte post i det enkelte ministerium; det her handler om en systematik i ansættelsen af medarbejdere, som helt åbenlyst ikke er neutrale, men som er partipolitiske. Man behøver ikke at kaste mange blikke på de såkaldt sociale medier for at finde ud af, at det her ikke er neutrale mennesker, vi taler om.

Kan statsministeren slet ikke se, at det virker en kende ud over tilfældighedernes råden, at syv ud af ni medarbejdere på den her måde har tilknytning til Socialdemokratiet?

KL 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

KL 13:08

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der var jo lignende diskussioner, da Venstre kom i regering, omkring ansættelser i ministerierne, og jeg lægger til grund, at man i ministerierne træffer afgørelser i den type beslutninger på det grundlag, man skal, og det mener jeg er det, der skal gælde for den her regering såvel som for andre.

I forhold til spørgsmålet omkring neutralitet synes jeg, der er to ting at sige. Det ene er, at Folketingets ombudsmand – som jo ikke er regeringen, men Folketingets ombudsmand – ved flere lejligheder har lagt meget vægt på, at også offentligt ansatte har ytringsfrihed. Den anbefaling læner jeg mig op ad, og jeg vil også anbefale Venstres formand at gøre det samme. Så er det klart, at når man har en ledende stilling i centraladministrationen, er man samtidig forpligtet til nøje at overveje, hvornår man udtaler sig, og på hvilket grundlag man gør det, og dermed gøre det meget klart, hvornår man er privatperson, og hvornår man er embedsmand. Men

ligeftrem at gå ind og sige, at offentligt ansatte i Danmark ikke har trykksfrihed, vil jeg virkelig ikke anbefale.

Kl. 13:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen for sit sidste spørgsmål.

Kl. 13:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det tror jeg simpelt hen heller ikke der er nogen der har gjort. Jeg har i hvert fald ikke. Jeg har end ikke antydnet det. Det, som jeg siger, og det siger jeg mere end antydningssvis, er, at man laver politiske ansættelser ad bagdøren i stedet for at tage diskussionen ved fordøren. Hvis man ... (*Kommentar fra salen*) Hvis Socialdemokraternes politiske ordfører har noget at sige, kan det være, han skal bede om ordet i stedet for at sidde sådan og råbe – vi er ikke i cirkus.

Det er helt tydeligt, at det her drejer sig om politiske ansættelser, og at man foretager dem ad bagdøren i stedet for at gøre det ved fordøren. Jeg synes, det ville være klædeligt, om man tog den diskussion. Hvis man ønsker at have flere politiske embedsmænd, jamen så lad os da tage den diskussion i stedet for at snige det ind på den måde og lade, som om det søreme er helt tilfældigt, at alle de stillinger er blevet ledige, og at de pudsigt nok er blevet besat af medarbejdere fra Socialdemokratiet. Det er ikke et tilfælde, og det er ikke noget med at sige: Jamen sådan gjorde I også. For det første: Nej. For det andet: Jamen det ville da ikke gøre sagen bedre.

Kan statsministeren stå her og garantere, at Statsministeriet ikke har været involveret i møder, hvor man har drøftet ansættelsen af de her pågældende medarbejdere?

Kl. 13:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi har ikke centrale ansættelser ude i ministerierne. Der er et ansættelsesudvalg i regeringen. Der har jeg selvfølgelig selv siddet, og der har vi ikke nogen diskussioner omkring ansættelse af pressechefer; det skal vi i mine øjne heller ikke have. Jeg har fuldstændig åbent og ærligt valgt – og det kan jeg forstå at Venstre er imod – at ansætte flere særlige rådgivere i Statsministeriet, fordi jeg ganske enkelt mener, det er nødvendigt. Jeg har ikke derudover lagt op til, at der skal være en masse politiske ansættelser af embedsmænd, og jeg vil heller ikke lægge op til det.

Jeg forstår, der er et ønske fra Folketinget om at diskutere, hvordan ansættelser af bl.a. pressechefer foregår. Det synes jeg er en fuldstændig rimelig diskussion. Når det handler om ansættelse af enkeltpersoner og om deres kvalifikationer, henhører beslutningen jo under det ministerium, der ansætter vedkommende. Og jeg siger bare, at jeg ikke har grund til at anfægte, at de embedsmænd, der ansættes i den danske centraladministration, er kvalificeret til den opgave, de varetager.

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og spørgsmålet er slut.

Næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:12

Spm. nr. US 14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Og tak til statsministeren for de indledende ord her i spørgetimen i dag. Jeg vil måske også lige indledningsvis sige, at jeg faktisk er enig i den kritik, der kommer til udtryk fra

hr. Jakob Ellemann-Jensen. Altså, jeg synes, der er en form for systematik over de ansættelser, der finder sted i statsapparatet under den nuværende regering, som bør give anledning til, at Folketinget tager det dybt seriøst og engagerer sig i, hvad det er, der sker, og om det er rigtigt det sker, og hvis ikke, hvad man så gør ved det.

Derfor vil jeg også opfordre statsministeren til at engagere sig i den debat også her i Folketinget. Og vi vil fra Dansk Folkepartis side i Udvalget for Forretningsordenen rejse det spørgsmål, om vi bliver nødt til fra Folketingets side at bede om at få lavet en eller anden form for ny magtudredning, der skitserer forholdet mellem Folketinget og regeringen og regeringens brug af statsapparatet. For det er en principielt meget, meget vigtig diskussion for Folketinget at tage.

Det spørgsmål, som jeg så har valgt at rejse i spørgetimen her i dag, er et lidt andet. Og det er, fordi jeg i søndags fik en overraskelse – altså ikke politisk, men alligevel en overraskelse over sammenkædningen – fordi Det Radikale Venstres hr. Morten Østergaard i Danmarks Radio sagde, at Det Radikale Venstre i finanslovsforhandlingerne ikke vil lægge stemmer til at fastholde den nuværende grænsekontrol mellem Danmark og Tyskland. Nu foregår de her forhandlinger jo netop i de her dage, og statsministeren har udtrykt sin tro på, at de også falder på plads med et finanslovsforlig.

Derfor vil jeg i spørgetimen i dag bede statsministeren garantere Folketinget, at der ikke bliver lavet en finanslovsaftale, uden at man i den finanslovsaftale har sikret de økonomiske ressourcer til at fastholde grænsekontrollen på mindst det niveau, den har i dag.

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg vil sige et par ting. For det første: Hvis der er et ønske fra Folketinget om, at vi igen – for det har jo været gjort ad nogle omgange – kigger ned i relationerne mellem regeringen og Folketinget, synes jeg fint vi kan gøre det. Om man så skal gøre det på den ene eller den anden måde, kan vi jo diskutere i fællesskab. Det er rigtigt, at der er mange principielle diskussioner, med hensyn til hvordan vi indretter vores demokrati, og det vil jeg altid gerne engagere mig i. Det gør jeg jo også i spørgetimen her i dag.

For det andet vil jeg sige med hensyn til grænsekontrol: Jamen altså, min holdning til grænsekontrol er jo fuldstændig velkendt. Jeg synes, grænsekontrollen er vigtig, og derfor har vi valgt at forlænge den danske grænsekontrol i forhold til Tyskland, og vi har også valgt at indføre en grænsekontrol til Sverige. Jeg vil i øvrigt gerne understrege, at det ikke kun gælder Danmark. En række europæiske lande gør jo det samme, og det er, fordi der er brug for grænsekontrollen. Så vi kommer ikke til på nogen som helst måde at sætte spørgsmålstegn ved, om der skal være en grænsekontrol i Danmark.

Hvad angår forhandlingerne om finansloven, har jeg her i dag udtrykt min forhåbning, i forhold til at der kan laves en aftale. Jeg kommer ikke til at gå ind i, hvad det er, vi konkret diskuterer, men vi har gjort vores holdning fuldstændig klar: Selvfølgelig er der grænsekontrol, og i min optik er det jo ikke et anliggende, nogle partier sådan lige skal sidde og forhandle om under nogle forhandlinger, der handler om noget helt andet. Det er jo en beslutning, man træffer som regering og som Folketing på baggrund af de informationer, vi har, hvad angår rigets sikkerhed, f.eks. terrorrisiko, situationen på integrations- og udlændingeområdet og bekæmpelse af kriminalitet. Selvfølgelig skal Danmark have grænsekontrol.

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er jo meget glad for den politiske tilkendegivelse, statsministeren giver udtryk for, nemlig at selvfølgelig skal Danmark have grænsekontrol. Vi er også glade for, at der er kommet en vis kontrol ved overgangen fra Sverige til Danmark, og det er vigtigt for os i Dansk Folkeparti – det giver jo sig selv, det ved alle – at vi får fastholdt grænsekontrollen også mellem Danmark og Tyskland.

Jeg har jo også meget stor respekt for mine politiske modstandere, og jeg har også meget stor respekt for Det Radikale Venstre. Jeg bryder mig ikke om deres politik på en masse områder, men jeg har respekt for den måde, de arbejder på, og for den måde, de får sig sat igennem på og får indflydelse på, også på den her regering i forhold til udlændingelepeller og lignende. Vi har diskuteret det før. Og det er klart, at når hr. Morten Østergaard som formand for det indflydelsesrige Radikale Venstre, sådan som Folketinget nu er sammensat, siger, at man ikke vil finansiere en paskontrol mellem Danmark og Tyskland – citat slut – så risler det da koldt ned ad ryggen på mange af os, der er tilhængere af grænsekontrol. Det blev sagt i søndags, mens man sad i forhandlingerne.

Jeg bliver nødt til at bede statsministeren om at forholde sig til det. Kan statsministeren derfor give Folketinget en garanti for, at der ikke bliver lavet en finanslovsaftale her en af dagene, som accepterer, at man ikke har de nødvendige ressourcer, men at det derimod vil fremgå af finanslovsaftalen, at der vil være den økonomi, der skal til, for at bevare grænsekontrollen?

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil ikke gå ind konkret og kommentere de forhandlinger, der finder sted. De går ind i deres afsluttende fase. Jeg tror på et godt resultat, men jeg kan garantere, at vi har grænsekontrol også næste år i Danmark – selvfølgelig – for det har vi vurderet er rigtigt og nødvendigt. Jeg kan jo se, at det ikke kun er Danmark, der træffer den beslutning. En del europæiske lande gør det samme. Mig bekendt har Sverige faktisk lige besluttet at opruste på sin grænsekontrol, så det er helt nødvendigt.

Med hensyn til det der lempelsespørgsmål og udlændingepolitikken vil jeg sige, at jeg jo synes, det er interessant, at når vi vælger at holde fast i en stram udlændingepolitik, men samtidig meget klart siger, at Mint og børn i en lignende situation ikke længere skal være i klemme, så får vi faktisk vedtaget den lovændring med et bredt flertal her i Folketinget. Det viser, at meget af det, vi diskuterer på udlændingeområdet, ikke er et spørgsmål om at stramme og lempe. Det handler om at holde fast i, hvor mange der kommer til Danmark, så vi kan få integrationen til at virke, men selvfølgelig kan vi også hjælpe nogle børn, der er kommet i klemme.

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Den diskussion tager jeg meget gerne – der ser vi forskelligt på tingene. I forhold til det med grænsekontrol er det interessante jo det, statsministeren ikke ville gå ind at svare på her. Det er jo, at man i virkeligheden åbner op for, at der skal kunne laves en finanslovsaftale, hvor der ikke er afsat den nødvendige økonomi til at fortsætte grænsekontrollen, men at man så på den anden vis vil

komme til os andre, i håb om at vi så kan finde en eller anden variant. Altså, jeg ved ikke, hvordan man skal lave det. For hvis økonomien i finansloven for næste år ikke er til f.eks. paskontrol og grænsekontrol, som vi kender den i dag, så er det jo, fordi Det Radikale Venstre ikke vil finansiere en paskontrol mellem Danmark og Tyskland.

Hvis man laver en finanslovsaftale på den ene side, og på den anden side siger, at økonomien alligevel er til at fortsætte den, så kan de to ting altså ikke hænge sammen på en og samme tid, medmindre man har en eller anden finansieringskilde – jeg ved ikke, om Socialdemokratiet vil betale for den selv.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er ikke sikker på, at jeg lige har økonomiske ressourcer til at hive det op af partikassen, men på den yderste dag var det da et udmærket formål at bruge sine penge på, vil jeg sige. Spøg til side. Jeg synes, at det er helt rimeligt. Jeg ved, at spørgeren selv har benyttet sig af det samme ved andre lejligheder, altså at man selvfølgelig kan forhandle i det rum, hvor man sidder og forhandler, også i respekt for hinanden.

Men mig bekendt er der et massivt flertal for grænsekontrol i det danske Folketing. Jeg kan jo starte med lige at kigge på spørgeren og spørge, om ikke Dansk Folkeparti fortsat bakker op om grænsekontrollen. Det tror jeg er et ja. Jeg kigger så ned på Venstres formand og spørger, om Venstre ikke fortsat bakker op om grænsekontrol. Der nikkes ikke, men Venstre har i hvert fald tidligere været tilhænger af grænsekontrol. Så kigger jeg over på hr. Søren Pape Poulsen, som heller ikke svarer, men jeg tror nikker. Så vidt jeg kan se, er mandaterne fuldstændig intakte bag en dansk grænsekontrol. Det gælder også næste år.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er sluttet.

Og så går vi videre til hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:20

Spm. nr. US 15**Morten Østergaard (RV):**

Så kom elefanten i rummet, altså ikke de fire elefanter, hr. Jakob Ellemann-Jensen synes er lidt omkostningsrige, men diskussionen, som vi har kørende her. Og det er jo spændende. Jeg vil da starte med at sige, at jeg synes, det var godt at høre statsministerens ord om folkeskolen. Det er ikke noget, der har fundet vej til regeringens finanslovsforslag, men jeg synes ikke desto mindre, at signalet er vigtigt, for der er brug for, at lærerne har mere tid med børnene og bedre tid til at lykkes med deres opgave, og at der bliver en reel ny start. Så det synes jeg kun der er grund til at tage positivt ned.

Så synes jeg også, der er en anden ting, der er værd at opholde sig ved, og det er, at det første af de børn, som har relation til Danmark, og som befinder sig i syriske flygtningelejre, nu er kommet tilbage. Det er vel strengt taget det andet, men det barn, vi taler om her, var jo et spædbarn, som er forældreløs. Det er en gennemført tragisk sag, hvor jeg også gerne her vil udtrykke min anerkendelse af regeringens indsats for at få det barn hentet hjem. Det er selvfølgelig først og fremmest med store omkostninger for barnet og familien, men det er heller ikke uden besvær og uden risiko at gøre indsatsen,

og derfor vil jeg også udtrykke en anerkendelse til alle dem, der har været involveret i det.

Jeg vil så også sige, at når jeg ser reaktionerne, bl.a. fra Dansk Folkeparti og fra forskellige andre leder og kanter, hvor man giver udtryk for, at det er en gestus, man ikke kan gøre med nationens sikkerhed for øje, må jeg sige, at det synes jeg er en sjælden kynisme. Jeg vil egentlig gerne bede om statsministerens reaktion på, at folk mener, at et 11 måneder gammelt barn på nogen måde kan, hverken henført til forældrenes ophav eller sit etniske ophav, være til fare for statens sikkerhed. Dernæst vil jeg også bare sige, at hvis det gør sig gældende for et 11 måneder gammelt forældrelost barn, gør det sig så ikke også gældende for et andet lige så gammelt barn, som dog ikke har lidt den skade, at begge forældre er kommet af dage?

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:22

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu er jeg jo stadig ny i den her disciplin med spørgetime, i hvert fald i den her rolle. Jeg tror egentlig, at jeg herfra vil lade andre udlægge egne ord, og så vil jeg alene udtale mig om, hvad det er, der er regeringens politik på det her område. Og det her er ganske vanskeligt, det vil jeg gerne sige helt åbent og ærligt. Det er ganske skrækkeligt, at der sidder børn i lejre i Syrien, som har tilknytning til Islamisk Stat – på alle mulige måder skrækkeligt.

Vi har jo truffet den beslutning som regering, at vi ikke tager børnene til Danmark, fordi deres forældre har vendt Danmark ryggen, rejst ud, tilsluttet sig Islamisk Stat og dermed truffet et valg, både på egne og på deres børns vegne. Det er jo ikke nogen let beslutning, men når vi ikke ønsker, at mødre skal komme til Danmark, begrænser det også vores mulighed for at hjælpe børnene. Og jeg ønsker ikke forældrene til Danmark, det gjorde jeg også klart i den seneste spørgetime. Det er derfor, jeg synes, at man skal se vores indsats på det her område fra flere sider. Det er rigtigt, at vi hjælper i en konkret sag med en lille forældrelost dreng, for der er nogle særlige humanitære forhold der, der er helt åbenbare, og det ønsker vi at gøre, men vi er lige så optaget af administrativt at tage statsborgerskabet fra de voksne, som har vendt Danmark ryggen, og jeg synes, man skal se tingene i sammenhæng.

Når det så drejer sig om den lille dreng her, er der i hvert fald med de oplysninger, vi har, tale om et forældrelost barn og dermed et særlig sårbart barn, som ikke har nogen omkring sig til at passe på sig. Derfor synes jeg, det er en rigtig beslutning, at den lille også kommer til Danmark, men det får ikke regeringen til at ændre holdning til den øvrige børnegruppe, hvis skæbne jeg i øvrigt begræder.

Kl. 13:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Morten Østergaard.

Kl. 13:24

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil så bare i forhold til det specifikke igen anerkende regeringens indsats for det konkrete barn og ønske, at den side af regeringens virke måtte fremtræde noget oftere. For jeg synes, det er svært at se på, at små spædbørn skal tages som gidsler i den konflikt, når vi kunne gøre noget ved det, og i hvert fald synes jeg, det er svært med nationale sikkerhedsbriller på at sige, at det skulle gavne Danmark at lade dem vokse op i sådan en lejr. Det tror jeg ikke de bliver en mindre trussel for verden, herunder Danmark, af.

Men når vi så er ved sikkerhedsspørgsmålet, vil jeg da gerne gå videre til spørgsmål om grænsekontrol og sige, at for Det Radikale Venstre er det jo ikke et ønske om at spare på politiet. Der er heller

ikke et ønske om at slække på indsatsen for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, men jeg vil da gerne spørge statsministeren, om det kommer som en overraskelse, at Det Radikale Venstre ikke går ind for en permanent paskontrol mellem Danmark og Tyskland.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nej, det gør det ikke, men det kommer forhåbentlig heller ikke som en overraskelse, at regeringen er optaget af en ordentlig grænsekontrol, med hvad dertil hører. Vi bliver nødt til lige at dvæle en lille smule ved børnene i Syrien, for det kan godt komme til at lyde sådan, at man, hvis man ville, bare kunne tage børnene ud, og så kunne man lade det være et spørgsmål om børnene, men det kan man ikke, for vi har ikke nogen hjemmel til at adskille børn og familier og børn fra deres mødre. Det betyder i mine øjne, at hvis man som Folketing og regering traf den beslutning i dag, altså at de børn skal til Danmark eller et andet europæisk land, er det ikke kun børnene, man træffer beslutning om, så er det også deres mødre og potentielt også deres fædre, og det er det, vi ikke vil, for de mennesker har ikke hjemme i Danmark, de hører ikke til her.

Desværre er der nogle af dem, der har dansk statsborgerskab, og jeg siger desværre, for det burde de jo ikke have med den tilgang, de har til demokrati, frihed og Danmark og vores befolkning. Og når vi ikke ønsker, at de mænd og kvinder, der imod al fornuft og alle rigtige værdier er rejst væk fra Danmark og har tilsluttet sig kalifatet, skal vende tilbage til Danmark, kommer deres børn til at betale prisen. Det skulle de måske også selv have overvejet, inden de rejste af sted.

Kl. 13:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 13:26

Morten Østergaard (RV):

Altså, jeg synes jo, at man skal straffe folk, der er terrorister. Vi har også stemt for lovgivning, der kunne inddrage folks pas, hvis de havde i sinde at rejse hen til steder, hvor man kunne bedrive terrorisme og væbnet kamp mod danske tropper og dermed landsforræderi. Derfor synes jeg jo, at det bedste er at straffe folk for deres forbrydelser og ikke fastholde deres børn i en situation. Nu sagde statsministeren, at det barn var særlig sårbart. Man må sige, at det vel ud fra en almindelig betragtning gælder for alle de børn, der opholder sig i de lejre, nemlig at de er i en helt vanvittig sårbar situation. Jo mindre de er, jo større er risikoen. Og jo længere tid de får lov at være der og vokse op – måske om 10 år – desto større fare bliver de sikkert også for verden, når man tænker på, hvem de omgås.

Så til det sidste spørgsmål, jeg vil stille. Jeg synes, det er mærkeligt at opleve den EU-skepsis, som sniger sig ind i regeringens virke, og jeg kan ikke forstå, hvorfor man har ønsket at blokere et budget, som har stillet danskerne 700 mio. kr. bedre, end regeringen havde regnet med, da man lavede sit finanslovsforslag. Det giver os dermed mulighed for at investere i gode ting, f.eks. grøn omstilling for 700 mio. kr. mere til næste år.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:28

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes jo ikke det at være budgetrestriktiv på EU's vegne er at være EU-skeptisk. Jeg synes faktisk, at det næsten forholder sig modsat, nemlig at hvis vi skal have vores europæiske befolkningers opbakning til det samarbejde, som er så stærkt, og som er så værdifuldt, så bliver vi også nødt til at føre den rigtige politik. Og jeg er meget skeptisk lige præcis på det her område, ikke over for EU, men her er jeg det, for når vi bliver et land mindre og der så næsten automatisk er et ønske om at forhøje budgettet, så synes jeg, at man begår en fejl. Et land mindre bør i virkeligheden animere os til det modsatte, nemlig at bruge færre penge, men at bruge dem klogere og mere rigtigt. Derfor har vi stemt, som vi har, i forhold til EU's budget for 2020. For det afspejler selvfølgelig også, hvordan vi ser på det flerårige budget, vi er gået i gang med at forhandle.

Så vil jeg i øvrigt sige, at i den konkrete stemmeafgivelse stemte vi jo sammen med Sverige, Østrig og Holland, og jeg tror også Bulgarien, men i hvert fald de tre lande. Vi er fire lande, der har aftalt at følges ad på budgetspørgsmål, og jeg tror, at det kommer til at gavne EU, ikke det modsatte.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Den næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 13:29

Spm. nr. US 16**Pia Olsen Dyhr** (SF):

I dag fik vi en meget alvorlig nyhed, nemlig fra FN, der siger, at hvis vi fortsætter, som det ser ud lige nu, så stiger temperaturen på kloden 3,2 grader. 3,2 grader får konsekvenser for isbjørnene, det får jo konsekvenser for vores have, det betyder, at Roskilde Fjord oversvømmer igen, bare for at nævne nogle af de konsekvenser, det har, når vi har temperaturstigninger, helt fra Grønland til de store verdenshave og helt ind til Roskilde Fjord og måske også Roskildes borgere. Den melding fra FN understreger jo bare, at vi har behov for, at der er ambitiøse mål, både globalt, men sådan set også i Danmark.

Vi forhandler jo lige nu en klimalov, samtidig med at vi forhandler finanslov, hvor vi også kommer lidt ind på emnet, må man sige – eller endda meget – og det skal nok blive fornuftigt, tror jeg. Men det, der bliver interessant, er jo hele diskussionen, som der også er, bl.a. med Venstre, nemlig om reduktionerne skal være nationale, eller om vi i sidste ende nok kan købe lidt aflad ude i verden, fordi det kan blive for svært.

Er lande som Danmark ikke nødt til at forpligte sig til nationale reduktioner, så vi leverer på de udfordringer, vi står med?

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest deler jeg jo fuldstændig alvoren og havde det også med i indledningen her i dag. For det er alvorligt, og det understreger jo igen, hvor travlt vi har, når tingene går den forkerte vej, selv om der, må man sige, efterhånden globalt er en stigende bevidsthed om, hvor vigtigt klimaet er.

Det bør jo kun skubbe på her i Folketinget for, at vi får den klimalov på plads, sådan at vi kan gå i gang med den næste forhandlingsrunde, som jo er den, der bliver den rigtig interessante. Det er

ikke, fordi klimaloven ikke er det, jeg ser bare klimaloven som den første store beslutning, og så skal vi i gang med en klimahandlingsplan – det er det, vi har aftalt i forståelsespapiret – og det er jo der, vi begynder at træffe beslutninger for alvor om, hvordan vi faktisk reducerer vores udledning og kommer i mål med 70-procentsmålsætningen.

Jeg ved jo, at det, som spørgeren spørger ind til, er noget af det, der diskuteres i forhandlingerne omkring klimaloven, og jeg vil, ligesom når det gælder finansloven, gerne overlade forhandlingerne til alle jer, der sidder ved bordet, men jeg vil gerne sige helt principielt, som jeg også sagde i forhold til grænsekontrollen, at når vi på baggrund af forståelsespapiret har indskrevet en 70-procentsmålsætning som hele grundlaget for regeringens arbejde, så er det jo en 70-procentsmålsætning, der handler om Danmark og vores udledning, og det er det, der er sigtet. Og så håber jeg selvfølgelig på en klimalov, som er bindende, og som er ambitiøs, men som også giver os noget albuerum for at træffe de klogeste og de mest langsigtede beslutninger, både år for år, men også i det mere langsigtede.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det svar er jeg rigtig glad for, for det bliver udfordringen. Det er jo både at lave det klogt og gøre det på det rigtige tidspunkt og ikke tro, at vi med de lavthængende frugter lige nu og her kommer i mål på den lange bane, for det skal ske på en begavet måde.

Men det, der jo bliver centralt med en klimalov – og al respekt for forhandlingerne; dem har jeg den største tillid til at de klarer godt ovre i Klimaministeriet, for der er nogle af os, der bruger nogle kræfter andre steder – er alligevel nogle af de grundlæggende elementer, nemlig om det er nationalt, vi reducerer, men også om vi løbende bevæger os mod reduktionsmålet. Det er jo en af de ting, der bliver vigtige i en klimalov, altså at vi ikke bare venter og siger, at i 2030 har vi forpligtet os til 70 pct.s reduktion, men at der også undervejs kommer til at være en sti, så vi kan se, at det godt kan være, at vi ikke kan levere alt i et vist tempo, men at vi når derhen, og det ikke kun er i 2028, vi lige pludselig står med hatten i hånden og skal levere på det.

Så jeg vil spørge statsministeren, om det ikke er vigtigt, at vi har den der form for handlepligt til at levere, så vi kommer i mål.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er helt åbenbart og rigtigt, at opgaven jo ikke er at reducere, lige når vi nærmer os 2030. Vi har et meget ambitiøst 2030-mål, men det skal jo afspejle sig i de beslutninger og i den politik, vi fører, også år for år. Men for nu også at skabe en sammenhæng til en af de beslutninger, der allerede er truffet, nemlig 1 mia. kr. ekstra til grøn forskning, så er den beslutning jo en meget god illustration af, at vi godt kan træffe en beslutning nu, man ikke kan læse på CO₂-tallene. Men det kan jo være, at de penge, der kommer ud at arbejde næste år, er det, der gør, at vi finder den teknologi og de løsninger, der gør, at vi så i 2027 eller i 2024, eller hvornår det nu er, kan se, at vi er på rette vej. Så derfor synes jeg, at tingene skal ses i en sammenhæng. Men vi har ikke noget ønske om og vi har ikke nogen ambition om, at vi tager den med ro de næste 8 år, og at vi så skal skynde os de sidste år. Der skal vi ville noget mere, og det tror jeg i øvrigt vi kan sammen.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 13:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må jo sige, at jeg nu sidder ovre i Finansministeriets røde bygning, og der synes jeg i hvert fald ikke, der er nogen ro på på det her område, så jeg tror sådan set, vi kan bevæge os nogle skridt fremad, uden at røbe for meget.

Men det sidste spørgsmål er sådan den der kobling, der er i debatten, som jeg mener er en falsk modsætning, altså at hvis vi skal gøre noget for klimaet, går det ud over væksten eller ud over vores beskæftigelse. I Danmark er der jo ansat rigtig mange mennesker i bl.a. vindmølleindustrien, men også i nogle af de andre omliggende energivirksomheder, som virkelig har bidraget til den grønne omstilling. Vi kan jo bare nævne nogle eksempler som ROCKWOOL, Danfoss, Grundfos og VELUX, for at nævne nogle af dem, der i energiparesektoren leverer på energibesparelser, og grunden til, at jeg gør det, er jo, at jeg mener, det er det, der skaber fremtidens arbejdspladser, og jeg mener, at det er en falsk modsætning.

Så jeg vil sådan set håbe, at vi, når vi kommer frem med det her, så både kan skabe nye arbejdspladser i Danmark, men også levere på den grønne omstilling, og at vi ikke ender med, at det skal være hinandens modsætninger.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er jeg ret sikker på at vi kan. Når det drejer sig om både Enhedslisten, Det Radikale Venstre og SF, har vi jo i fællesskab lavet et forståelsespapir med en historisk ambition på klimaets vegne, men samtidig med det også et udtrykkeligt ønske om at styrke beskæftigelsen, og det har vi jo mulighed for at gøre. Hvis vi kigger lidt tilbage på de senere år i Danmarks nyere udvikling, hvis vi kigger på de seneste ca. 30 år, så kan vi se, at produktionen i Danmarks energiudledning faktisk ligger nogenlunde stabilt, men at den økonomiske aktivitet er gået sådan her (*peger opad*), og det er jo, fordi vi f.eks. har været gode til at blive rigere på grund af produktivitet, altså simpelt hen ved at blive dygtigere og gøre tingene på en anden måde. Oven i det er det jo helt rigtigt, at det er tusindvis af mennesker, der hver eneste dag går på arbejde i Danmark på grund af den grønne omstilling – ikke på trods af, men på grund af den grønne omstilling – og det, vi skal i fællesskab, både i klimaforhandlingerne, men også i en finanslov, er jo hele tiden at understøtte, at de to ting kommer til at gå hånd i hånd, og det er jeg meget enig med SF i kan lade sig gøre.

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til fru Pia Olsen Dyhr.

Den næste spørger er Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:37

Spm. nr. US 17

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg vil starte med at bakke fru Pia Olsen Dyhr op i, at delmålene frem mod 2030 er rigtig vigtige og fuldstændig centrale, også i klimalovsforhandlingerne. Det er jo rigtigt, at det også er en god idé at investere i grøn teknologi og udvikling af ny teknologi,

men vi ved faktisk, hvad der skal til, og det vigtige er, at vi holder hinanden op på, at vi kommer hurtigt derhen.

Det var et sidespring med hensyn til det, jeg egentlig ville spørge til. Jeg vil spørge til den opgørelse, der kom i går, som viser, at 11.000 mennesker skal til at forlade deres hjem, hvilket cirka svarer til, at man beder hele Struer eller hele Hobro om at flytte. Mange af de mennesker, vi taler om, aner ikke, hvor de skal flytte hen, de mister deres naboer, deres netværk og hele deres dagligdag. Det er helt almindelige mennesker, og for tusindvis af dem er årsagen til, at de skal flytte, den såkaldte ghettopakke, som Socialdemokraterne sammen med SF og højrefløjen har lavet, og som betyder, at hele boligområder bliver tvunget til at rive ned og sælge fra, så kun 40 pct. af områdets boliger er almene. Det rammer altså tusindvis af mennesker, og vi ser det ske i de her dage. Det er mennesker, som ikke har særlig mange penge, og som ikke bare lige kan få sig et realkreditlån og flytte på Strandvejen, og der bliver ikke tilført tilsvarende almene boliger til samme lave priser – dem, der bliver opført, vil være markant dyrere.

Derfor er spørgsmålet lige så simpelt, som jeg stillede det, da der sad en anden statsminister i stolen: Hvor skal de mennesker, der ikke har særlig mange penge, så bo?

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For at starte med det grønne, som fru Pernille Skipper også er inde på, så er det jo rigtigt, at vi ved en del, når det kommer til teknologi og de grønne løsninger, men vi ved trods alt ikke det hele endnu, og hele læringsspørgsmålet er et af de områder, hvor vi mangler både teknologisk udvikling og meget mere forskning end det, vi har i dag. Det gælder også i forhold til landbrugets CO₂-udledning. Jeg er rigtig stolt af, at Danmark er et landbrugsland, og jeg synes, vi skal producere vores egne fødevarer, men vi bliver i fremtiden nødt til at gøre det med et mindre aftryk på klimaet, og der skal forskningen hjælpe os. Jeg kunne blive ved, men jeg tror, at vi, i hvert fald så langt jeg kan se, kommer til at bruge mange penge på forskning herinde, hvis vi skal løse klimakrisen.

Så er der spørgsmålet om ghettopakken eller udsatte boligområder og det, vi står over for. Jeg synes jo – og her er spørger og svarer ret uenige – at det er en af de bedste aftaler, der er lavet i Folketinget. For mig er det udtryk for en helt nødvendig solidaritet, at så mange børn ikke skal blive ved med at vokse op i udsatte boligområder, hvor der er så markante problemer. Det var derfor, jeg startede med at sige, at jeg ved, vi ser meget forskelligt på det her, og det er interessant, hvor forskelligt øjnene kan se det Danmark, vi begge er en del af.

Jeg synes jo, det er en god aftale, hvor vi endelig tager fat om noget af det, vi i rigtig lang tid har vidst er et problem, nemlig at for mange mennesker med for mange problemer har en tendens til at bo sammen i de samme boligområder, især i den almene boligsektor, og det skal vi have gjort noget ved, så børnene får bedre mulighed for at lære dansk, kvinderne kommer ud på arbejdsmarkedet, og vi får styrket den sammenhængskraft, jeg mener Danmark er afhængig af.

Så kommer vi jo til at stå over for nogle helt konkrete udfordringer, og det er jo et reelt spørgsmål. Jeg forstår, at der er lidt diskussion om tallet på de 11.000, fordi der også er en helt naturlig fraflytning fra de her boligområder, så mon ikke tallet trods alt bliver mindre? Men problemet er jo stadig reelt: Hvor skal de mennesker flytte hen? Der er det jo i mine øjne rigtig vigtigt, at kommunerne med det samme – og det vil sige nu – er opmærksomme på at få genhuset dem og på at sikre, at der er boliger nok. Og så håber jeg da også på, at vi i den her valgperiode ud over at få fat om

Blackstone og nogle af de udenlandske udlejere, hvilket jeg håber vi er godt i gang med, også får diskuteret, hvordan vi får bygget nogle flere almene boliger og holdt prisen på dem nede.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo, fru Pernille Skipper.

Kl. 13:41

Pernille Skipper (EL):

Det er rigtigt: Det er nogle gange interessant, hvordan øjnene kan se det forskelligt, og jeg vil sige, at ordet solidaritet simpelt hen ikke var det første, der kom op i mit hoved, da jeg eksempelvis læste om, at det ollekolle i Mjølnerparken – som er et af de ældste, og hvor to opgange med ældre mennesker bor side om side og laver lektiecafeer, eller hvad de laver; maddage for nabolagets børn – skal flytte. Altså, jeg tror bare ikke, at solidaritet er det ord, de lige føler man skal sætte på den her aftale. Og det er jo bare mærkeligt, at man kan bo i et af de her områder, man kan betale sin skat, gå på arbejde eller have gjort det hele sit liv og være gået på pension, man kan sågar være nogle af dem, som bidrager gennem frivilligt arbejde i civilsamfundet, altså en mønsterborger, når vi taler herinde på Christiansborg.

Men det er som om, at bare fordi man er lejer, så må man finde sig i, at man bare kan blive smidt ud. Altså, hvis det var folk, der ejede deres boliger, så ville grundloven beskytte dem. Men de mennesker, der lejer deres boliger og ikke har særlig mange penge, men betaler husleje og endda bidrager til, at alle de andre lejere kan få nogle ordentlige steder at bo, har ikke de samme rettigheder.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det her er jo en både uhyre interessant og vigtig diskussion. For jeg har det helt principielt sådan, at jeg ønsker, at vi i Danmark har en boligpolitik, hvor hver eneste af os, der sidder i det her lokale, i den her Folketingssal, og træffer beslutningerne, har lyst til at bo i et hvilket som helst boligområde i Danmark. Og hånden på hjertet: Det tror jeg ikke er tilfældet i dag. Og der er jo sket det, der ikke måtte ske, nemlig at vi har fået store boligområder, hvor den etniske sammensætning er blevet for skæv, hvor de sociale problemer er blevet for store, hvor trygheden og kriminaliteten er til stede, og hvor børn har markant sværere ved at opnå de samme muligheder som børn, der bor i andre områder. Ganske enkelt fordi der ikke tales nok dansk, og fordi der er for mange, der er udfordret på forskellig måde. Og jeg har svært ved at se, hvordan vi ellers for alvor skulle komme ind og få fat om de grundlæggende sociale problemer og problemer relateret til en forkert udlændingepolitik, hvis ikke vi havde lavet den ghettoaftale, eller aftale om udsatte boligområder, hvor vi går ind mere strukturelt og får løst nogle af de problemer. Men det ændrer ikke på, at der kan være nogle konkrete problemer og nogle konkrete omstændigheder, og det skal vi selvfølgelig også tage alvorligt.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 13:43

Pernille Skipper (EL):

Jamen, altså, jeg synes bare, det er en mystisk, karikeret diskussion, som har været rigtig længe herinde – det er jeg med på, men nu tager

vi den bare en gang til. Der er jo ikke nogen, der siger, at de udsatte boligområder i Danmark er problemfri. Det tror jeg heller ikke der er nogen af de mennesker, der bor der – og som måske endda har valgt at bo der og gerne vil bo der, kan lide at bo der – som siger, altså at det er fuldstændig gnidningsfrit og problemfrit.

Det, der er spørgsmålet, er: Hjælper man de mennesker ved at rive deres boliger ned? Eller hjælper man de mennesker ved at sætte ind med ordentlige boligsociale indsatser, ordentlige indsatser omkring folkeskolen? Alle de ting, som vi gentagne gange har foreslået. Og derfor er mit sidste spørgsmål til statsministeren om det her jo, at jeg tror, der er rigtig mange, som føler sig meget trådt på i det. Og noget af de, der spørger sig selv om, er: Handler de problemer kun om problemerne med kriminalitet og sociale problemer, eller handler det også om, hvor folk kommer fra?

Spørgsmålet er jo: Hvorfor er det afgørende kriterie imellem et udsat boligområde og en såkaldt hård ghetto, hvorvidt 50 pct. af beboerne har en anden herkomst end dansk, altså at det afgørende for en hård ghetto er, hvor folks bedsteforældre kommer fra?

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:45

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg mener, der er en sammenhæng, og jeg synes, det er godt, at vi endelig har fået på bordet, at de boligsociale udfordringer, der er, ikke kun handler om arbejdsløshed, mangel på uddannelse, danskundskaber, men også handler om etnicitet. For jeg ønsker faktisk et Danmark, hvor vi bor sammen, hvor det ikke er sådan, at du har boligområder, hvor der primært bor folk med etnisk minoritetsbaggrund, og andre områder, hvor der så primært bor danskere med dansk baggrund. Det er faktisk ikke det land, jeg ønsker.

Jeg ønsker et land, hvor vi bor sammen, og hvor vi har de samme muligheder, og de store boligsociale områder afspejler ikke et Danmark med lige muligheder. Jeg synes, det er det, der er hele udfordringen, og derfor bliver vi jo nødt til at sige til hinanden, at selvfølgelig handler det om kriminalitet og arbejdsløshed. Men det handler også om etnicitet – og det mener jeg – hvis ikke vi vil udvikle os som andre lande, hvor etniske minoriteter, om det er første, anden eller tredje generation synes jeg egentlig er underordnet, bor for sig selv i udsatte boligområder, med alt hvad dertil hører af andre problemer. Så jeg synes faktisk, man bliver nødt til at tage diskussionen også omhandlende etnicitet.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til fru Pernille Skipper.

Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:46

Spm. nr. US 18

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg vil egentlig ikke bruge så meget tid her i begyndelsen, men bare stille sådan et meget enkelt og nemt spørgsmål til statsministeren, for jeg har sådan set bare et ønske om, at statsministeren kan få lov til at fortælle lidt om sin politik. Vi har lige hørt i en diskussion her om udlændingepolitik i Danmark, at statsministeren jo vidste, før hun blev statsminister, at det skulle hun være med et parlamentarisk grundlag, hvor man kan sige, at stram udlændingepolitik vel ikke er det, der er på dagsordenen.

Så jeg vil egentlig bare gerne begynde med at stille det meget enkle spørgsmål, hvorfor statsministeren før valget var så meget

imod, at man skulle give flere penge til flygtninge og indvandrere. Hvorfor skal de egentlig ikke have flere penge? Skal de ikke have nogle høje ydelser? Det syntes statsministeren ikke de skulle. Jeg vil gerne høre, hvorfor de egentlig ikke skal have det.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er da dejligt bare at få lov til at redegøre for sin egen politik. (Søren Pape Poulsen (KF): Jeg er statsministerens hjælper). Jamen det er jeg glad for at der er nogle der vil være. Lad det blive ved med at være sådan, og lad andre inspireres af samme tilgang. Jeg vil gerne sige, at det for mig er noget helt principielt. Når man kommer til Danmark, skal man forsørge sig selv. Man skal gøre sig umage, og man skal måske ovenikøbet gøre sig mere umage end alle andre, fordi man har opnået det privilegium, det er at komme til vores fantastiske land. Så skal man selvfølgelig gøre alt, hvad man overhovedet kan, for at blive integreret; alt, hvad man overhovedet kan, for at få et arbejde, lære sproget og blive en del af vores samfund.

Kl. 13:47

Det er min helt grundlæggende holdning. Det kommer forhåbentlig heller ikke bag på spørgeren. Jeg er jo socialdemokrat. Vi tror på ret og pligt, men i omvendt rækkefølge – først kommer pligterne og så rettighederne. Det er en meget, meget stor udfordring for Danmark, at der er kommet så mange hertil, der ikke går på arbejde. Det er et problem for vores samfundsøkonomi, det er et problem for integrationen, og det er også et problem for næste generation, at så mange børn vokser op i et hjem, hvor måske både mor og far, men i endnu flere tilfælde kun mor, ikke går på arbejde. Så det er min helt principielle holdning.

Så kan der jo være mange sten på vejen, også for mennesker, der kommer hertil udefra, og der er så selvfølgelig en balance, også i forhold til de børn, der måtte blive berørt af deres forældres situation. Men helt grundlæggende vil jeg gerne her sige, at nogle af de integrationsproblemer, vi står med i dag, skyldes, at der er kommet for mange hertil, der har fået ydelser fra dag et, og som ikke er blevet en del af den danske tradition om, at både mor og far går på arbejde.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg tror, jeg var enig i det meste og også i baggrunden for det. Nu bragte dagbladet Information jo i fredags en artikel under overskriften »Ny forskning: Lave ydelser til udlændinge får færre flygtninge til at søge til Danmark«. Artiklen kommer på baggrund af en rapport fra postdoc Amalie Jensen fra Princeton University i USA, og hun er citeret for at sige:

»Niveauet af offentlige ydelser ser ifølge vores studier ud til at have en effekt på, hvor migranter vælger at bosætte sig. Vi finder, at først starthjælpen og senere integrationsydelsen har haft en effekt på op til cirka 5.000 personer i mindsket nettoindvandring til Danmark i de år, hvor effekten har nået sit maksimum.«

Med det, som Det Konservative Folkeparti var med til at indføre, altså starthjælp og integrationsydelse, som gør det mindre attraktivt at indvandre til Danmark, så undgik vi med andre ord, ca. 5.000 flygtninge og indvandrere, der rejste hertil. Anerkender statsministeren den sunde fornuft i det her og i den forskning, som kom frem i sidste uge, hvor man ser, at ydelserne til udlændinge har haft så markant en effekt på, hvor mange der er kommet til Danmark?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, jeg anerkender, at der er en sammenhæng mellem de vilkår, der er i et givent land, og så hvordan flygtningestrømmene bevæger sig. Det synes jeg har været tydeligt i Europa igennem de senere år. Det er ikke tilfældigt, at der er nogle europæiske lande, der modtager flere asylansøgere end andre. Og jeg synes igen, at det er en understregning af, hvorfor vi har behov for et nyt asylsystem, og ikke bare skal køre videre med de samme regler.

Jeg tror ikke, at sammenhængen med ydelserne kan forklare det alene, men da jeg selv var justitsminister, blev jeg jo foreholdt, at der var laminattrykte papirer, der blev delt rundt i dele af verden, hvorpå man kunne se familiesammenføringsreglerne i Danmark. Jeg tror måske også, at det var om adgangen til statsborgerskab eller permanent ophold. Jeg tør ikke lægge hovedet på blokken, hvilke emner der var, men der var nævnt forskellige punkter, og der tror jeg da også, at ydelser kan spille en rolle. Så det her viser noget om dilemmaet og i mine øjne også noget om, hvorfor man ikke bare skal afskaffe det ydelsessystem, der var før.

Til gengæld står jeg jo også på mål for, at der er nogle børn, der nu er i Danmark og skal have nogle ordentlige betingelser at vokse op under. Jeg håber så, at når jeg anerkender dilemmaet til den ene side, så kan spørgeren også anerkende, at der er et dilemma i forhold til de børn, som vi også bør sikre ordentlige opvækstbetingelser.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo.

Kl. 13:51

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jo sådan, at den økonomi, man har til rådighed som familie, kan man vælge at bruge på mange måder. Men det er sådan, at det ikke er alle, der har lige meget, og det anerkender jeg fuldt og helt. Det interesserer mig bare, at statsministeren i sit første svar forklarer, og det tror jeg bestemt også på, hvorfor hun før valget var imod at hæve ydelserne til flygtninge og indvandrere, og så efterfølgende i svaret på det spørgsmål, jeg lige har stillet, er enig i, at forskningen langt hen ad vejen konkluderer, at vi får flere flygtninge og indvandrere til Danmark, når vi hæver ydelserne – eller at det i hvert fald har betydning. Hvorfor er det så, at statsministeren og hendes regering har hævet ydelserne til arbejdsløse indvandrere med ca. 2.000 kr. om måneden?

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi gør det, vi også før valget sagde at vi ville gøre. Vi har ikke bare hævet ydelserne. Vi nedsætter en ydelseskommision, som forhåbentlig kan være med til at hjælpe Folketinget til at få truffet nogle langsigtede og kloge beslutninger på ydelsesområdet. Indtil da, og det sagde vi også før valget, vil vi sikre, at de berørte familier får en håndsrekning. Det gælder jo så også helt almindelige oprindelig danske medborgere, som måtte være ramt af ydelserne.

Jeg tror bare, at det ville hjælpe meget på diskussionen, hvis alle i den her diskussion ville anerkende dilemmaerne, for det er klart, at spørgsmålet er: Når man kommer til et land med høje ydelser, er

der så nogle, der vælger at blive derhjemme i stedet for at gå ud og arbejde? Ja, det tror jeg at der er. Og den her grundlæggende tanke om, at man skal forsørge sig selv, og tanken om ret og pligt kan vi ikke bare forvente at folk kommer med udefra. Det er jo derfor – desværre – at der er så stor forskel på erhvervsfrekvensen hos forskellige etniske grupper i Danmark. Der er så bare også et dilemma på den anden side, for vi har altid – i hvert fald i den moderne danmarkshistorie – lagt til grund, at børn ikke skal betale en uforholdsmæssig stor pris for deres forældres situation. Jeg synes ikke, at der er nogen regering, der har ramt den balance. Jeg håber, at den her kan komme til det.

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til Søren Pape Poulsen.

Så er det Uffe Elbæk, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:53

Spm. nr. US 19

Uffe Elbæk (ALT):

Tak for det, formand, og jeg har taget en meget klassisk trøje på i dag. Allerførst vil jeg lige sige, at det var rigtig, rigtig dejligt at høre, at statsministeren nævnte FN-rapporten som en start. For der er jo kommet en dybt, dybt seriøs udmelding fra FN i dag og i går om, at vi faktisk skal være fem gange så ambitiøse i forhold til vores klimamål, end tilfældet er i dag sådan globalt set, og hvis vi ikke gør noget i dag, er vi på vej mod en 4-procentstemperaturstigning. Altså, 1,5 pct. er allerede dybt, dybt, dybt alvorligt, men 4 pct. er fuldstændig – fuldstændig – uoverskueligt, og den viden har vi.

På den anden side ser vi et paradoks, når vi kigger ud ad vinduerne og hen mod den kommende fredag, som har fået betegnelsen Black Friday, hvor alle går ud og shopper, fordi det jo er billigt, der er en forbrugsfest uden lige på fredag, og det har der faktisk været hele ugen, og der er sådan et dilemma i det, synes jeg. Vi ved, at vi skal forbruge mindre, men til gengæld forbruge bedre – for vi holder jo ikke op med at forbruge, men vi skal altså forbruge mindre, men bedre – og samtidig har vi en forbrugskultur, hvor vi har sådan en køb og smid væk-tilgang, og folk ser det nærmest som en fest, at de skal ud og shoppe på fredag. Selvfølgelig er det rart at kunne købe gode varer billigt, men der er jo et paradoks i, at det går i den stik modsatte retning af det, vi bør gøre.

Så jeg starter ud med et sådan lidt åbent, principielt spørgsmål om, hvordan statsministeren ser på hele den forbrugskultur, som jo er gift i forhold til de mål, vi gerne vil sætte os.

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man må sige, at vi kommer vidt omkring i sådan en spørgetime her, og det her kalder vel i virkeligheden også på en sådan lidt mere tænksom dialog. Jeg ved ikke, om jeg egentlig har et ønske om, at vi skal forbruge mindre, men det afhænger jo meget af, om vi evner at producere på en bæredygtig måde.

Jeg vil meget, meget nødig gå ind og begynde at regulere i, om man kan få lov til at gå ud og købe ting på tilbud. Jeg under danskerne et godt tilbud, og jeg kender jo altså også mennesker, der går og glæder sig til den der Black Friday, fordi det er der, tilbuddet er på det, de måske ikke har haft råd til at købe i løbet af året, og det kan være, at køen allerede er startet. Så jeg tror, der er flere aspekter i det her.

Omvendt vil jeg sige, at jeg nogle gange også har prøvet at opleve, hvis noget er gået i stykker og jeg har været god og har gemt bonen eller garantibeviset, at det var lige 8 dage eller 2 år, eller hvad det nu er, efter at købet var udløbet. Det er jo en gammel diskussion, vi også har haft her i Folketingssalen, og som jeg fint synes vi kan gå videre med. Men jeg under danskerne et godt tilbud, må jeg sige, og jeg under også danskerne her op til jul, at man går ud og køber de julegaver, man gerne vil.

Jeg tror, at det, jeg gerne vil bruge min energi på, er at sikre, at vi kan producere både derhjemme, men også ude, på en måde, som er mere bæredygtig, hvor vi bruger en renere energi, og hvor vi i øvrigt bruger den energi, der skabes, når vi producerer på en bedre måde end i dag. Men Black Friday er ikke sådan lige det, jeg har tænkt mig at slå ned på.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Uffe Elbæk.

Kl. 13:57

Uffe Elbæk (ALT):

Jeg tror, at statsministeren kommer til at blive citeret for det der med et godt tilbud, for et godt politisk tilbud tror jeg vi alle sammen under hinanden, og jeg synes jo, at et godt politisk tilbud er, at vi gør op med forbrugskulturen.

Igen: Jeg kan også unde den enkelte at få en vare, som er billige på fredag, men der er noget i hele vores forbrugskultur, som jeg synes er problematisk, nemlig køb og smid væk. Derfor har vi også i flere omgange foreslået forskellige tiltag, så man måske kunne fremme en anden måde at bruge ting på, forbruge på. Altså, vi har eksempelvis foreslået halvering af momsen på reparationer, sådan at man i stedet for bare at smide væk og købe noget nyt faktisk sørger for at få repareret sin cykel eller få repareret sit møbel. Vi har også foreslået at forbyde planlagt forældelse, altså forbyde, at man i produkterne simpelt hen indbygger en forældelsesmekanisme, der gør, at f.eks. vaskemaskinen går i stykker på et givet tidspunkt. Og endelig har vi foreslået at udvide hele garantiordningen, så der simpelt hen stilles krav om, at varen kan vare længere. Hvad tænker statsministeren om det?

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, at det er helt oplagte ting at snakke om, når vi skal i gang med en klimahandlingsplan, og når det handler om genbrug og altså om at få tingene til at række over længere tid, taler du også lige ind i mit nordjyske hjerte. Der er en genbrugsplads lige herude på Amager, hvor man i et hjørne af genbrugspladsen kan aflevere de møbler og det legetøj, og hvad man ellers måtte have, som faktisk ikke fortjener at blive smidt ud, men som man ikke selv kan bruge, og så kan andre komme og hente det. Det er da genialt.

Jeg kan jo se på den næste generation – vi har fire teenagere derhjemme – at genbrugstøj og i det hele taget det at bruge tingene over en længere periode har fået et helt andet skær, end det havde, da jeg selv havde den tilsvarende alder. Alt det der synes jeg da har rigtig meget for sig – madspild, den cirkulære økonomi, alt det der – og det håber jeg da kan komme ind som en del af klimahandlingsplanen, for der er jo ikke nogen grund til at smide ting ud, hvis de kan bruges af andre eller måske bruges lige et år mere end det, vi normalt ville tænke.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Uffe Elbæk.

Uffe Elbæk (ALT):

Det er dejlige og gode takter, synes jeg. En sidediskussion i den her sammenhæng er jo også, at man så skaber et arbejdsmarked for nogle mennesker, som måske lige nu har svært ved at få job. Så der er også noget med, hvordan vi lige får nogle af vores marginaliserede borgere ind på et arbejdsmarked. Det kunne bl.a. være en konsekvens af alt det, vi snakker om her.

Det sidste spørgsmål kommer fra Alternativets medlemmer. Der er jo tradition for, at de sådan stiller det tredje spørgsmål. Så vi kommer vidt omkring her i debatten, fordi spørgeren her og medlemmerne er meget optaget af hele den der masseovervågning. Hvor langt må man overhovedet gå? Altså, de har en enorm kritisk tilgang i forhold til masseovervågning.

De har så stillet det her spørgsmål: Der er jo kommet en dom fra EU-Domstolen omkring logningsdirektivet, som siger, at man simpelt hen ikke må lave generel og vilkårlig logning af vores telekommunikation. Det har vi i Danmark ikke efterlevet, så spørgsmålet er altså: Hvorfor synes den nye regering, at man skal fortsætte en ulovlig overvågning af danskerne?

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 14:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, diskussionen omkring overvågning, hvad enten den finder sted via kamera eller via logning, er jo en helt relevant diskussion, og det er en diskussion, jeg synes vi skal tage sådan nøgtern med hinanden, fordi den jo i mine øjne har nogle åbenlyse fordele i forhold til bekæmpelse af kriminalitet, forebyggelse af kriminalitet. Det ønsker regeringen også at arbejde videre med, f.eks. i forhold til bandekriminalitet. Men selvfølgelig skal vi jo hele tiden gøre det med åbne øjne, i forhold til hvad det er for et samfund, det også er med til at skabe.

Med logning er det rigtigt, at der er et EU-spor, som vi selvfølgelig også sidder og kigger ned i, for vi skal overholde de regler, der er. Men jeg vil sige, at vi helt grundlæggende må erkende – sådan har jeg det i hvert fald – at vores samfund har forandret sig. Hvis vi kigger f.eks. på terrorangrebet tilbage i København i 2015, spillede overvågning faktisk en vigtig rolle i forhold til politiets arbejde. Det er nok noget af det, der har været med til at overbevise mig om, at det er en vej, jeg synes vi skal betrede, men vi skal gøre det tænksomt.

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til hr. Uffe Elbæk.

Den næste spørger er fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:02

Spm. nr. US 20

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Fra den ene yderlighed til den anden: I februar 2018 fremlagde statsministeren som formand for Socialdemokratiet sin ambition om at afskaffe spontant asyl og indføre et nyt asylsystem i Danmark. Flere journalister spurgte ind til hvornår og hvordan, og dengang var svaret fra den nuværende statsminister, at det kunne

Kl. 13:59 man ikke svare på, før man selv sad med regeringsmagten og hånden på styrepinden. I morgen er det 5 måneder siden, at Regeringen Mette Frederiksen præsenterede sig selv for danskerne, og det forekommer mig derfor ganske rimeligt i dag at spørge ind til, hvordan og hvornår vi får et nyt asylsystem.

Kl. 13:59

Jeg er enig i, som statsministeren selv siger, at det nuværende asylsystem er inhumant. Jeg er også enig i, som statsministeren sagde helt tilbage i 2016, at politikerne har taget fejl i udlændingepolitikken – det var ordene, statsministeren brugte, da hun ved samme lejlighed kaldte integrationspolitikken for forfejlet. Vi er altså enige i diagnosen: Politikerne har i årtier ført en forfejlet udlændingepolitik, som er inhuman over for reelle krigsflygtninge, og som gør stor skade på det danske samfund.

I februar 2018 lovede statsministeren danskerne, at uanset om andre lande ville være med, så var det så vigtig en sag, at Danmark må gå forrest. Tillad mig at citere fra DR:

»Sigtet er at få flere lande med, men jeg er klar til at gå forrest fra dansk side. Det skal vi gøre, fordi vi kan lave et flygtningesystem, der er mere humant, og som er bedre for vores eget samfund end det, vi har i dag.«

Mit spørgsmål til statsministeren lyder derfor: Agter regeringen at holde løftet til danskerne om i den her valgperiode at indføre et nyt asylsystem i Danmark, der udelukker spontant asyl, uagtet andre lande vælger samme løsning på samme tid?

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 14:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for spørgsmålet og ikke mindst for lejligheden til at diskutere asylsystemet. Jeg tror egentlig, at vi på mange måder deler analysen af, at det nuværende flygtningesystem ikke fungerer. Det har jeg jo ikke ændret holdning til, fordi vi er kommet i regering. Jeg synes, at det er helt åbenbart, både set med danske briller og med europæiske briller.

Jeg er også glad for, at spørgeren hæfter sig ved det, jeg også sagde dengang, nemlig at sigtet selvfølgelig er at få flere lande med, og det er det arbejde, vi er gået i gang med. Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, det er let. Jeg har sagt, at jeg synes, det er den rigtige vej at gå. Det mener jeg stadig væk, men det ville være rigtig godt, hvis vi kunne finde allierede i Europa, der tænker det på samme måde, og det er det, vi er i gang med.

Der arbejder vi på flere niveauer og i flere spor. Dels er udenrigsministeren involveret i det, dels er udlændinge- og integrationsministeren involveret i det arbejde, de to respektive ministerier foretager. Så er vi i gang på embedsmandsniveau både i forhold til den nye Kommission og i forhold til UNHCR, og så er jeg selv meget involveret i spørgsmålet.

Jeg var i Paris i sidste uge og diskuterede det med præsident Macron. Jeg havde lejlighed til at byde den kommende rådsformand, Charles Michel, velkommen til Danmark i fredags. Det her var et af de emner, vi brugte allermest tid på at diskutere. Så med andre ord er vi i gang. Og det skal vi også være, for det her er en rigtig, rigtig vigtig diskussion.

Det er jo også en diskussion, der relaterer sig til nogle andre ting, og jeg tror, at et af de første skridt, vi kan tage i EU, som bliver afgørende, er at sikre Europas ydre grænser bedre. Tingene hænger jo sammen, og jeg er ikke sikker på, at alle EU-lande kommer til at se på det her på samme måde, som Socialdemokratiet eller regeringen gør. Det er jeg nok ret sikker på ikke kommer til at være tilfældet.

Men vi skal jo også gå på nogle af de andre dagsordener, og det at få sikret Europas ydre grænse på en anden og mere markant

måde end i dag er i mine øjne et afgørende skridt for at få et nyt asylsystem til faktisk at fungere – men vi er i gang.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:06

Pernille Vermund (NB):

Nu var spørgsmålet, om regeringen i den her valgperiode agter at indføre et nyt asylsystem, der udelukker spontant asyl, uagtet andre lande vælger samme løsning på samme tid. Men lad mig gå videre til spørgsmål nummer to, for jeg formoder ikke, at jeg får svar, når jeg nu ikke fik det i første omgang.

Statsministeren er sikkert klar over, at danskernes tillid til, at løfterne bliver omsat til handling, svinder over tid, og der er jo ikke nogen grund til at opfinde den dybe tallerken en gang til. Vi har et system i FN, hvor man styrer verdens flygtningestrømme, og dem kan vi jo sådan set støtte endnu mere i stedet for at kaste os ud i et parallelt system. Tidligere integrations- og udlændingeminister Inger Støjberg oplyste i maj 2019, at – og jeg citerer: et asylstop strider ikke imod Danmarks forpligtelser i forhold til FN's flygtningekonvention.

Vi ved også, at vi har et retsforhold i EU, der betyder, at vi i Danmark har råderet over og bestemmer vores flygtninge- og asylpolitik selv. Når det forholder sig sådan, må det jo betyde, at vi i Danmark selv kan bestemme vores egen asylpolitik, og derfor bliver jeg nødt til at spørge: Hvad er det, der afholder regeringen fra at sætte de nødvendige lovændringer i gang nu?

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg deler den tidligere regerings vurdering af, at den beskyttelse, der er af flygtninge qua flygtningekonventionen, handler om vores forpligtelse til at beskytte mennesker på flugt, ikke hvor vi beskytter dem. Og sagen er jo i hele den her diskussion, at jeg tror, vi vil kunne lave et mere humant flygtningesystem ved at hjælpe flere i nærområderne, fordi vi simpelt hen også kan hjælpe flere mennesker. Det er rigtig, rigtig dyrt at modtage flygtninge her; det er rigtig, rigtig dyrt at have de afviste asylansøgere, som ikke alene er i Danmark, men også i andre lande. Vi kunne hjælpe flere mennesker for det samme antal kroner og øre. Så jeg deler egentlig den tidligere regerings vurdering af sagen.

Vi har så vurderet, at vi gerne vil gå i gang med det her arbejde, og at den gode måde at gøre det på – og det kan man jo så være enig eller uenig i – er at søge så meget indflydelse på europæisk plan som overhovedet muligt og jo ikke mindst at gøre vores indflydelse gældende i forhold til en ny Kommission og dermed nye prioriteter i det samarbejde, vi har, også bilateralt med nogle af landene. Så mener jeg, at vi har mulighed for at styrke noget af den infrastruktur, der skal være på plads, og det gør vi med vores finanslovsforslag.

Kl. 14:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 14:09

Pernille Vermund (NB):

Jeg må sige, at jeg har den opfattelse, at statsministeren og regeringen gør det sværere for sig selv end nødvendigt. Altså, at indføre et stop for spontan asyl burde ikke være så kompliceret, når vi nu har

et forbehold i EU, og når vi nu har en flygtningekonvention, som jo ikke dikterer, at vi skal give flygtninge asyl i Danmark, men at vi kan hjælpe i nærområderne.

Jeg bliver derfor nødt til at spørge: Er statsministeren parat til at skuffe danskerne? Ifald der ikke indføres et stop for spontan asyl i den her regeringsperiode, altså hvis ikke man når at komme igennem med det, og hvis ikke man når at få bearbejdet de øvrige lande i EU, som man gerne vil have med, er man så klar til at gøre det her? Og kan man med rimelighed sige, at statsministeren kom til magten på lidt falske forudsætninger, måske lidt som Lars Løkke Rasmussen gjorde, da han i 2015 gik til valg på straksopbremsning?

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg mener overhovedet ikke, man kan tale om falske forudsætninger. Og vi er jo i gang med arbejdet. Jeg kunne forstå spørgsmålet, hvis vi her i de første 5 måneder ikke havde gjort noget. Men det har vi. Vi er i fuld gang. Og det er klart, at det at skabe både alliancer på europæisk plan, men også lydhørhed på europæisk plan, jo ikke er noget, man bare gør fra den ene dag til den anden, og det har jeg aldrig nogen sinde påstået. Jeg tror, at en af de mest benyttede sætninger, jeg har brugt igennem de seneste mange år, er at være ærlig om det, der er svært. Og selvfølgelig er asylområdet svært, ellers havde den tidligere regering jo løst problemet. Den tidligere regering løste ikke problemet. Den tidligere regering løste heller ikke problemet sammen med sit parlamentariske grundlag, fordi det er kompliceret. Men man skal jo først have en retning, før man kan skabe resultaterne. Og jeg håber da på opbakning til, at vi kan gå videre i det her spor.

Når jeg så bliver spurgt konkret til, om man bare kan afskaffe retten til asylbehandling her, vil jeg sige, at det vil man jo mig bekendt kun kunne gøre i en situation, hvor vi er helt sikre på, at vi kan garantere for den konkrete flygtnings beskyttelse et andet sted, og den sikkerhed har vi altså ikke, når der ikke er en konstruktion endnu. Det kommer der forhåbentlig.

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Pernille Vermund.

Den næste er hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:11

Spm. nr. US 21

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for ordet. For et par måneder siden tegnede finansministeren et lidt dystert billede af dansk økonomi og sagde, at der var mørke skyer over dansk økonomi med henvisning til brexit og dalende internationale konjunkturer. Dertil kan man jo også lægge betydelige flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked. Nationalbankens direktør fulgte også trop og sagde, at der faktisk var en betydelig risiko for, at dansk økonomi vil befinde sig i recession inden for de næste par år.

Set i det lys kan det jo godt undre, at man ikke har set regeringen gøre så meget som de mindste antræk til at antyde snerten af at have ambitioner om at øge den økonomiske vækst mærkbart, lave reformer, der sikrer, at der er flere, der kommer i arbejde, og at det bedre kan betale sig at arbejde. Tværtimod bevæger det sig lidt i den anden retning, for der er næsten indledt en lang offensiv mod det arbejdende Produktionsdanmark, mod det konkrete Danmark, hvor man siger, at nu tredobler vi arveafgiften, vi tredobler reduktionskra-

vet til dansk landbrug sådan lidt ud af det blå og som en tyv om natten. Tusind tak for de gode arbejdspladser og de gode eksportløsninger fra det røde flertals side, højere ydelser til dem, der ikke laver noget, højere skatter til dem, der laver noget, og en erhvervsminister, der bruger det meste af sin tid på at holde sine embedsmænd i gang med at lave regler og bureaukrati i stedet for at holde hjulene i gang i dansk økonomi. Der savner jeg lidt de socialdemokratiske politikere, der har været der igennem tiden, og som har sagt, at gode tider skal gøres bedre, og at gode tider ikke skal gøres kortere.

Der er selvfølgelig mange måder, hvorpå man kan øge væksten og beskæftigelsen, det anerkender jeg. En af dem er lavere skat, at man så at sige skattepolitisk giver danskerne et Black Friday-tilbud. Derfor er spørgsmålet: Anerkender regeringen, at der faktisk stadig er et stort uforløst potentiale i forhold til skattereformer, der kan gøre os rigere, kan være med til at fremtidssikre velfærdsstaten og de offentlige udgifter, og ville det ikke præcis være udtryk for rettidig omhu, når der er de dystre udsigter, som finansministeren har redegjort for?

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 14:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Spørgeren sagde i hvert fald en ting rigtigt. Det er muligt, der også var flere rigtige elementer, men jeg hæftede mig i hvert fald ved en ting, jeg er enig i, nemlig at der er mange måder at gøre gode tider bedre på, og at der er mange måder at fremme vækst på. Det er jo det, der er den afgørende diskussion. Et tankeeksperiment, og det er jo kontrafaktisk historieskrivning, og det skal man passe på med, men hvis man bare lige forestiller sig, at Danmark ikke var blevet førende på vindenergi, hvis ikke folk før os her og ikke mindst ude i dansk erhvervsliv og i forskningen havde sagt, at vi vil være nogen af de bedste på vindenergi, hvordan havde dansk økonomi så set ud?

Det interessante, når man kigger på dansk økonomi nu, er, at vores nabolandes økonomi klarer sig dårligere end den danske, og en af grundene til, at Danmark klarer sig godt, er på grund af vind. Det er også på grund af livescience og andre ting, vi er dygtige til, men en del af den danske succes i dag er jo sket på baggrund af de beslutninger, der på et tidspunkt er truffet omkring forskning, omkring erhvervspolitik og omkring uddannelse. Det bedste, vi kan gøre nu, er at sikre et stærkt grundlag for Danmark også i fremtiden, og det hviler i mine øjne først og fremmest på at bruge flere penge på forskning, så vi finder de nye løsninger og den nye teknologi, sørge for, at vores børn og unge kommer bedre i vej, får et bedre uddannelsesfundament at stå på.

Den tidligere regering, inklusive spørgerens eget parti, har jo skåret markant ned på uddannelse, og det mener jeg har været en fejlbeslutning og en forkert måde at drive dansk økonomi på, men det er vi i gang med at gøre op med – håber jeg.

Kl. 14:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Alex Vanopslagh, værsgo.

Kl. 14:14

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tager meget gerne en diskussion om, hvorvidt pso-afgiften endte med at koste flere arbejdspladser, end den har skabt, for det kan vi sagtens lave nogle beregninger på, og jeg skal nok rette ind efter de beregninger. Jeg må jo tolke svaret på spørgsmålet som et nej, og at den her regering faktisk som en af de eneste socialdemokratiske regeringer i nyere tid ud over Anker Jørgensens ikke har nogen ambition om at lave skattereformer. Det er sådan, jeg hører svaret.

Jeg synes, der er en ærgerlig tendens til, at statsministeren glemmer, at statsministeren ikke længere er oppositionsleder, for en ting er, at man, når man er i opposition, sagtens kan sige, at der ikke er behov for reformer, og at vi bare skal øge det offentlige forbrug, men når man så kommer i regering, må der ligesom være en anden ansvarsfølelse. Noget af det, man kunne tage fat på, er i forbindelse med den historie, der også var i Berlingske i går, som fastslog, at den største gruppe af topskatteydere er faglærte og ufaglærte, altså dem, man ville sige er rigtige arbejdere i socialdemokratisk forstand, tusindvis af pædagoger, sosu-assistenter, håndværkere og smede og elektrikere osv. I er jo begunstiget med ikke at have en umulig opposition, så er det ikke med at udnytte det og så sige, at den gruppe af mennesker, de faglærte og de ufaglærte, hæver vi topskattegrænsen for, for det er en sund arbejderpolitik, at de kan arbejde en ekstra time eller to uden at blive flået af topskattens skarpe klo?

Kl. 14:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 14:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg deler helt grundlæggende ikke spørgerens store begejstring for topskattelettelser, og det har jeg faktisk ikke på noget tidspunkt gjort. Jeg er til gengæld meget, meget optaget af, hvordan vi fører en økonomisk politik, der gør, at Danmark også står stærkt i årene, der kommer, og det handler for mig at se om reformer, men – i al respekt – nogle reformer, der peger mere fremad. Man kunne kalde det reformer 2.0, nemlig dem, der handler om produktivitet, dem, der handler om uddannelse, dem, der handler om vores evne til at udvikle de nye svar på f.eks. den grønne omstilling, der gør, at Danmark kan blive ved med at have høj beskæftigelse. Det er i mine øjne noget af det, dansk økonomi har behov for.

Når det så handler om at fremme beskæftigelsen, så indgår jeg gerne i diskussioner af det – det står i øvrigt også i vores forståelsespapir – og en af de grupper, jeg gerne vil pege på her, er bl.a. nogle af dem, der i dag står uden for arbejdsmarkedet, og som jeg synes vi bliver nødt til at sikre en vej ind på vores arbejdsmarked.

Kl. 14:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Alex Vanopslagh, værsgo.

Kl. 14:17

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er overbevist om, at vi kan være enige om, at der er produktivtetsudfordringer i det danske samfund, særlig i den offentlige sektor. Det håber jeg også er et af de områder, som regeringen vil kigge på i løbet af valgperioden, og skattereformer kan også være med til at løse produktivtetsudfordringer. Altså, hvis man letter selskabsskatten, så vil der blive investeret i ny kapital og nye medarbejdere, som øger produktiviteten, og det øger lønningerne, så det er et eksempel på, at man faktisk kan lave reformer, som statsministeren tidligere har været med til, både på topskat og selskabsskat, som er med til at øge produktiviteten, og som også er med til at gøre, at folk lægger nogle ekstra timer på arbejdsmarkedet.

Jeg synes bare, det ville være ærgerligt, hvis den her regering skulle opleve at være ledet af et socialdemokratisk parti, som sådan glemmer sin egen historie. For I har jo en rig historie i forhold til at lave reformer, herunder skattereformer. Altså, Jens Otto Krag gik til valg på det, jeg tror endda, at Viggo Kampmann lavede topskattelettelser, der var Nyrup og Lykketoft og selvfølgelig også den regering, som statsministeren selv var en del af. Og spørgsmålet er jo så: Vil man helst bare lade sig inspirere af Anker Jørgensen og sige, at vi skal ikke tænke på at fremtidssikre dansk økonomi

og skabe massiv vækst, eller vil man lade sig inspirere af de mange socialdemokratiske regeringsledere, som har været med til at lave skattereformer gennem tiderne? Eller vil man bare lægge det helt på hylden?

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 14:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er jo interessant at se på, hvad det var for en politik, der blev ført gennem de senere år. Altså, der havde vi en borgerlig regering, der startede med at skære ned på den grønne forskning. Der var jo ingen ud over regeringen selv, der kunne se ideen i det, al den stund at en af grundene til, at Danmark klarer sig godt i dag, er, at vi er foran på det grønne.

Der har så været, synes jeg, nogle kedelige tendenser til, at man har slækket på de grønne ambitioner. Nu er vi på vej op igen, men en af grundene til, at vi i dag har høj beskæftigelse, er jo, at vi både er innovative, stærke på forskningen, er relativt højtuddannede, og samtidig er dygtige til at producere. Og at uligheden i øvrigt er så lav i Danmark, at vi kan finde ud af at arbejde sammen på arbejdspladsen. Så en af grundene til, at vi står stærkt – jeg beklager over for Liberal Alliances formand – er, fordi Danmark i høj grad er socialdemokratisk inspireret.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til spørgerne, og tak til statsministeren. Hermed er spørgetimen slut.

Om et kort øjeblik skal vi i gang med en række afstemninger, men først er der nogle anmeldelser.

Kl. 14:19

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

I dag er der følgende anmeldelser:

Mona Juul (KF) og Kathrine Olldag (RV) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 41 (Forslag til folketingsbeslutning om bedre muligheder for, at kommuner kan oprette boliger til socialt udsatte).

Zenia Stampe (RV) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 42 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brug af glyfosat på private grunde og offentlige arealer).

Uffe Elbæk (ALT) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 43 (Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af forsøg med et borgerting i Danmark).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:

Forespørgsel til justitsministeren om nødvendigheden af et nazi-kriseberedskab.

Af Sikandar Siddique (ALT) og Uffe Elbæk (ALT).
(Anmeldelse 22.11.2019).

Sammen med dette punkt foretages:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til justitsministeren om at dæmpe op for antisemitisme i Danmark.

Af Peter Skaarup (DF) og Pia Kjærsgaard (DF).
(Anmeldelse 22.11.2019).

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 5 [afstemning]:

Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren om nysprog.

Af Morten Messerschmidt (DF) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DF).
(Anmeldelse 02.10.2019. Fremme 08.10.2019. Forhandling 21.11.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 18 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Peter Seier Christensen (NB). Forslag til vedtagelse nr. V 19 af Kasper Sand Kjær (S), Mads Fuglede (V), Katrine Robsøe (RV), Astrid Carøe (SF), Mai Villadsen (EL), Katarina Ammitzbøll (KF), Uffe Elbæk (ALT) og Henrik Dahl (LA)).

Kl. 14:20

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 19 af Kasper Sand Kjær (S), Mads Fuglede (V), Katrine Robsøe (RV), Astrid Carøe (SF), Mai Villadsen (EL), Katarina Ammitzbøll (KF), Uffe Elbæk (ALT) og Henrik Dahl (LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 92 (S, V, RV, SF, EL, KF, ALT og LA), imod stemte 12 (DF og NB), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 19 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 18 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Peter Seier Christensen (NB) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Afgift til finansiering af drift af medicinregisteret VetStat m.v.).

Af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 13.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

Kl. 14:21

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:22

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT og LA), imod stemte 2 (NB), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af landbrugsstøtteleven. (Obligatorisk digital kommunikation).

Af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 13.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

Kl. 14:22

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:22

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 105 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af økologiloven og lov om hold af dyr. (Indførelse af mulighed for rekvireret vejledning).

Af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 13.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

Kl. 14:23

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:23

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 105 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring. (Opdeling af fysiske og juridiske personer i forbrugerbegrebet, præcisering af bestemmelsen om aggressiv handelspraksis og tilpasning af samtykkekrav m.v.).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 11.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019).

Kl. 14:24

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning**Formanden** (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 104 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT og LA), imod stemte 2 (NB), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 33:**Forslag til lov om ændring af udbudsloven. (Bortfald af retten til at dokumentere sin pålidelighed, hvis ansøger eller tilbudsgiver er udelukket som følge af endelig dom, præcisering af kravene til indholdet af opfordringer til at afgive tilbud m.v.).**

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 11.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:24

Forhandling**Formanden** (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:24

Afstemning**Formanden** (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 100 (S, V, DF, RV, SF, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 14:24

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) Eneste behandling af beslutningsforslag nr. B 28:**Betænkning og indstilling vedrørende valg af Folketingets ombudsmand.**

(Forslag som fremsat (i betænkning) 05.11.2019. Anmeldelse (i salen) 07.11.2019).

Kl. 14:25

Afstemning**Formanden** (Henrik Dam Kristensen):

Dette valg foregår uden forhandling.

Et enigt udvalg har indstillet, at landsdommer dr. jur. Niels Fenger vælges til Folketingets ombudsmand fra den 26. november 2019. Der er ikke bragt andre i forslag.

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Landsdommer dr. jur. Niels Fenger er herefter valgt til Folketingets ombudsmand.

Der er ikke flere afstemninger, så de, der har andre gøremål end at være i salen, kan nu stille og roligt forlade den, så vi kan fortsætte med dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 16:**Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om Energinet og lov om fremme af vedvarende energi. (Supplerende regler til forordning om det indre marked for elektricitet, ændrede regler for kabellægning m.v. af eltransmissionsnet samt udløb af støtteordning for elektricitet produceret på decentrale kraft-varme-anlæg med naturgas eller biogas m.v.).**

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 31.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

Kl. 14:27

Forhandling**Formanden** (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning

Kl. 14:27

Afstemning**Formanden** (Henrik Dam Kristensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af lov om naturgasforsyning og lov om Energinet. (Gennemførelse af ændret gasdirektiv, præcisering af transmissionsselskabers ansvar for gasforsyningssikkerhed og præcisering af ekspropriationsadgang for gasinfrastruktur m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 31.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

Kl. 14:27

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:27

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og sundhedsloven. (Begrænsning af ressourcereglen ved kræftscreeninger, udvidelse af lægemiddelskadeordningen i nød- og beredskabssituationer m.v.).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 24.10.2019. Betænkning 19.11.2019).

Kl. 14:28

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Styrkelse af borgernes tryghed og tillid til sundhedsforskning samt forbedrede rammer for sundhedsforskning).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 24.10.2019. Betænkning 19.11.2019. Ændringsforslag nr. 12 af 25.11.2019 uden for betænkningen af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke)).

Kl. 14:28

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:28

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-9, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 12 uden for betænkningen af sundheds- og ældreministeren eller om ændringsforslag nr. 10 og 11, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Tilbagebygning af boligblokke opført i samarbejde med privat part).

Af boligministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 08.10.2019. Betænkning 14.11.2019).

Kl. 14:29

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven. (Styrket behandlingsgaranti for personer med et stofmisbrug m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 25.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

Kl. 14:29

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:29

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Afskaffelse af forudgående børnesamtale ved økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, afskaffelse af særhandleplaner og afskaffelse af afgørelse om revision af handleplan m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 25.10.2019. Betænkning 21.11.2019).

Kl. 14:30

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. (Ny procedure for indsamling af vælgererklæringer m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 13.11.2019).

Kl. 14:30

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Camilla Fabricius (S):

Tusind tak for ordet, hr. formand. Lovforslag nr. 55 om ændring af lov om valg til Folketinget og om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet skal indføre en ny procedure for indsamling af vælgererklæringer til brug for anmeldelser af nye partier, som stiller op til folketingsvalget og europaparlamentsvalget. I 2018 kunne det tidligere Økonomi- og Indenrigsministerium og nuværende Social- og Indenrigsministerium konstatere, at der blev indsamlet vælgererklæringer ved hjælp af den digitale løsning, hvor man simpelt hen ikke fulgte den procedure, som den var tiltænkt, og som var en forudsætning for lovgivningen.

Den daværende regering indgik i marts 2019 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, SF og Alternativet om, at man skulle påbegynde en ny procedure for indsamlinger af vælgererklæringer til brug for netop anmeldelse af nye partier, som stillede op til henholdsvis Europa-Parlamentet og Folketinget. Aftalepartierne var enige om, at den procedure, der var for indsamlingen, skulle ændres, så proceduren ikke længere kunne omgås i strid med reglerne, og aftalepartierne har også lagt vægt på, at proceduren for indsamling af vælgererklæringer bliver mere brugervenlig, både for vælgerne og partierne. Da vi jo lever i en digital tidsalder og hele tiden skal have fokus på at gøre tingene nemmere, samtidig med at vi selvfølgelig også skal sikre, at loven og dens intentioner bliver overholdt, så skal man have en afspejling heraf.

Lovforslaget, som er en udmøntning af den politiske aftale, vil skabe det nødvendige lovgrundlag, så vi rent faktisk kan komme i land med at få lavet den her nye portal, som giver vælgerne denne digitale mulighed. Det er altså et ganske glimrende forslag, og Socialdemokratiet støtter derfor den videre behandling. Tak for ordet.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak for det. Så går vi over til fru Anni Matthiesen, Venstre, som ordfører. Værsgo.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Tak for ordet. Med lovforslaget, som vi behandler nu her i dag, udmønter vi en politisk aftale tilbage fra 22. marts 2019 om en ny procedure for indsamling af vælgererklæringer til brug for anmeldelse af partier, der ønsker at stille op til folketingsvalg og til europaparlamentsvalg. Det er en aftale, der blev indgået mellem alle Folketingets partier dengang.

Med lovforslaget foreslås en ny procedure for den måde, man indsamler vælgererklæringer på til nye partier. Den nye procedure vil omfatte alle, der måtte ønske at stille op til folketingsvalg og for den sags skyld også til europaparlamentsvalg. Og vi har jo desværre for nylig set eksempler på uregelmæssigheder, som har gjort den her lovændring strengt nødvendig – altså en lovændring, som fremover vil sikre, at lovens ord også bliver fulgt i praksis. Og det håber og tror jeg også at der vil være bred enighed om, når vi skal tage stilling til det her lovforslag.

Med lovforslaget indføres der en ny portalløsning til indsamling af vælgererklæringer for både vælgere og partier. Løsningen vurderes samlet set at betyde en administrativ lettelse for både vælgere og partier, og det kan vi jo egentlig kun glæde os over alle sammen. Det skal nemlig være bekvemt at engagere sig i demokratiet, men selvfølgelig skal man også overholde reglerne. Med dette lovforslag sikrer vi, at nye partier konkurrerer på lige vilkår.

Jeg kommer til at stille nogle spørgsmål i selve udvalgsbehandlingen om nogle ting, som vi fra Venstres side har brug for at få helt styr på. Bl.a. kommer jeg nok til at stille nogle spørgsmål om selve tidsplanen, altså hvornår man rent ud sagt forventer at kunne igangsætte den her nye portalløsning. Men det kan vi jo komme tilbage til imellem første og anden behandling. I hvert fald kan jeg runde af med at sige, at Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 14:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, som ordfører. Værsgo.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hele debatten om vælgererklæringer kom jo op tidligere på året, da det viste sig, at flere nye partier ikke fulgte retningslinjerne for indsamling af erklæringerne, og at der ikke var hjemmel til at stoppe det eller straffe for det. På den baggrund indgik et samlet Folketing en aftale om en ny procedure for indsamling af vælgererklæringer. Første del af aftalen blev vedtaget her i salen tilbage i august, hvor det blev besluttet, at der kunne gives forskellige sanktioner, hvis man ikke fulgte reglerne.

Nu kommer så det næste delement, som handler om en ny procedure og et nyt digitalt portalsystem for vælgererklæringer til brug for anmeldelse af nye partier, der ønsker at stille op til folketingsvalg og europaparlamentsvalg. Det handler kun om proceduren, der ændres i denne sammenhæng, ikke om reglerne om godkendelse og reglerne om, hvor mange erklæringer der skal samles for at blive godkendt til at stille op. En detalje i lovbemærkningerne er en diskussion af, at man ifølge databeskyttelsesforordningen ikke må behandle eller offentliggøre oplysninger om specifikke personers politiske overbevisning. Det er generelt også en meget passende regel, men heldigvis når man frem til, at man lige i den her sag godt kan oplyse, hvem der er ansvarlig for det enkelte parti, og der må jo også forventes en vis politisk sympati for det parti, som man er ansvarlig for. Men selvfølgelig skal det være offentligt kendt, hvem

der er ansvarlig for et givet parti, som søger opstilling til Folketinget eller Europa-Parlamentet.

Det glæder os i Dansk Folkeparti, at det understreges i lovforslaget, at tilgængeligheden til den nye digitale løsning sikres i forbindelse med udviklingen, og vi synes også, det er godt, at der er mulighed for at afgive vælgererklæringer på papir for dem, som i forvejen er fritaget for obligatorisk tilmelding til digital post.

I høringssvarene problematiseres en række risici i forhold til datasikkerhed og anonymitet i systemet. Ministeriets svar er generelt imødekommende over for at tage hånd om eventuelle problemer, men da det er et rigtig vigtigt element i det nye system, vil vi i Dansk Folkeparti i udvalgsbehandlingen gerne have uddybet svarene på de spørgsmål, der er kommet ind i forbindelse med høringsprocessen.

Men med en forventning om gode uddybende svar forventer vi i Dansk Folkeparti at kunne støtte lovforslaget.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er den næste Kathrine Olldag, Radikale, som ordfører.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak. I Radikale Venstre glæder vi os over det her forslag, som jo er en udmøntning af en aftale, vi lavede sammen i foråret. Vi glæder os rigtig meget over, at det nu bliver nemmere for borgerne at aflevere vælgererklæringer på en smidig måde, som minder om den måde, hvorpå man i øvrigt kommunikerer med det offentlige. Så ja tak og gerne mere af det. Det er alt sammen rigtig godt. Men vi ved jo også nogle gange, hvordan it-systemer og især måske i en offentlig kontekst har det med at arte sig, så derfor glæder vi os også over, at der allerede nu er lagt en evaluering ind, og ligesom Venstres ordfører er vi også spændte på at se tidsplanen. Men alt det skal vi jo snakke mere om, når vi rammer udvalgsarbejdet.

Til sidst vil jeg også blot sige, at noget af det, der naturligvis også glæder os meget, er det, der jo allerede er i det lovforslag, som blev fremsat som det allerførste i denne periode, nemlig L 1, hvor vi netop talte om sanktioner i forhold til noget af den snyd, vi havde oplevet under valgkampen med visse partier, der forsøgte at komme ind på en lidt for kreativ måde. Det er jo allerede også lagt ind i det her forslag, som fortsætter den gode kadence med både at fremme smidigheden og fleksibiliteten for borgeren, men også dæmper op for dem, der er lidt for kreative.

Så alt i alt er vi jo i Radikale Venstre varme tilhængere af det her forslag og glæder os til arbejdet.

Kl. 14:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Charlotte Broman Mølbæk, SF.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. L 55 har til formål at indføre en ny procedure for indsamling af vælgererklæringer til brug for anmeldelse af nye partier, som måtte ønske at stille op til folketings- og europaparlamentsvalg. Det her er således også en del af en udmøntning af et tidligere forslag. SF stemmer for forslaget, da det er et led i den politiske aftale, der skal sikre en lovlig indsamling af vælgererklæringer, hvor reglerne om bl.a. betænkningstid er imødekommet, hvilket er en rigtig væsentlig del.

Så skulle jeg sende en hilsen fra Enhedslisten og sige, at de også er for forslaget.

Kl. 14:43

Kl. 14:40 (Ordfører)

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det hr. Orla Østerby, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Orla Østerby (KF):

Tak, formand. Lovforslag L 55 er jo en udmøntning af den politiske aftale fra marts 2019, som vi allerede dengang igangsatte med den tidligere indenrigsminister, og det, vi jo her får gennemført, er, at vi får den der 7 dages eftertænkelsesperiode, som der var nogle der var snedige nok til at drible uden om i de tidligere vælgererklæringer. Det er vi forbi nu. Der bliver lavet en selvstændig portal.

Det, der bliver spændende i lovforslaget her, er jo, som der står i teksten i andetsidste afsnit, at man går i gang, når den nye digitale løsning er klar til idriftsættelse. Det er jo altid spændende, når det er nye portaler og it-løsninger, man skal gå i gang med, altså hvornår de så er klar, og jeg håber, at vi her i første hug kan lykkes med at få det kørt igennem, så vi forholdsvis hurtigt får det her på plads. For det er meget, meget vigtigt, også for vores demokrati, at vi får partier godkendt til opstilling, uden at der bliver brug af snyd. Så Det Konservative Folkeparti siger ja til L 55.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Det her lovforslag gør det nemmere og mere fleksibelt at aflevere vælgererklæringer, og så sikrer det, at de regler om, at borgeren skal bekræfte sin erklæring efter 7 dage, ikke kan omgås. Så det gør det både mere smidigt og mere sikkert, og det kan vi i Alternativet rigtig godt lide, når det handler om at samle vælgererklæringer, som jo er basis for, at man kan opbygge partier, som skal bygge på demokratiet i Danmark. Så vi glæder os over at støtte det her forslag.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige, som ordfører. Værsgo.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tak, formand. Det her lovforslag er jo et spørgsmål om administrativt at lette det her med at indsamle vælgererklæringer, og det kan vi selvfølgelig godt støtte. I udvalgsbehandlingen af det her vil jeg dog have svar på nogle forskellige spørgsmål om bl.a. det her med, hvilket fokus man vil have på det, når man overgår fra det gamle system til det nye, fordi der jo også har været nogle problematikker med det gamle, og at man, når man så overgår til et nyt, sikrer sig, at der ikke også her er nogle af de fejl og mangler. Men det tager vi i udvalgsbehandlingen, og Nye Borgerlige støtter det her lovforslag.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance, som ordfører. Værsgo.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har her med et lovforslag at gøre, som vil slå to fluer med ét smæk, altså både gøre det nemmere at anmelde et nyt parti og indsamle underskrifter til partiet for at få lov til at stille op, men også forhindre, at man snyder på den måde, som vi har set det tidligere, med den eftertænkelsesperiode, som loven pålægger et parti at have. Det er jo desværre sådan, at nogle af dem, der stifter nye partier, er nogle utilregnelige typer – det har mange af os kendskab til fra det virkelige liv – og derfor skal det ikke være muligt for dem at snyde oven i al deres anden utilregnelighed, og derfor er det her et meget vigtigt lovforslag. Vi stemmer for det.

Kl. 14:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det social- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 14:44

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg vil gerne takke ordførerne for opbakningen til lovforslaget og en utrolig god, præcis og konstruktiv debat her i dag. I Folketingets sommerferie fremsatte jeg som bekendt det første af to lovforslag om vælgererklæringssystemet, hvor vi som noget nyt indførte sanktioner for retsstridig indsamling af vælgererklæringer. Med det lovforslag satte vi en stopper for den praksis, hvor nye partier kunne skyde genvej til stemmesedlen, og her i dag førstebehandler vi så det sidste af to lovforslag om vælgererklæringssystemet. Lovforslaget her gennemfører den politiske aftale fra foråret om en ny procedure for indsamling af vælgererklæringer. Der var tale om den bredest tænkelige politiske aftale, i og med den blev indgået af alle daværende politiske partier i Folketinget. Tilsammen vil de to lovforslag skabe nogle meget robuste rammer for vores fremtidige vælgererklæringssystemer.

Når vi så har fået juraen på plads, mangler vi kun teknikken, og jeg kan hilse og sige, at mit ministerie allerede er godt i gang med at forberede, hvordan den nye vælgererklæringsportal kommer til at se ud. Derfor svarer vi også meget gerne på yderligere udvalgs spørgsmål om det. Jeg kan på Venstres spørgsmål svare her fra talerstolen, at tidsperspektivet er i løbet af 2020 og meget gerne inden sommerferien. Jeg vil også bare kvittere for Dansk Folkepartis bemærkning om, at det lader til, at vi faktisk har fået justeret i lovforslaget i forlængelse af de indvendinger, der har været fra Datatilsynet, men det uddyber jeg meget gerne i udvalgsbehandlingen, og naturligvis svarer jeg også meget gerne på de spørgsmål, der måtte komme fra Nye Borgerlige, om overgangen fra det gamle til det nye system.

Så alt i alt tak for en utrolig god førstebehandling. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et spørgsmål. Fru Anni Matthiesen.

Kl. 14:46

Anni Matthiesen (V):

Nu kan jeg måske indlede med at stille et spørgsmål her i salen, og så kan jeg følge op med nogle skriftlige spørgsmål senere. Tak for, at ministeren bekræftede, at det er i løbet af 2020, at det her kommer til at køre. Kunne ministeren måske løfte sløret lidt mere for, hvor langt man er? For der er jo nogle gange, hvor de her kære it-systemer ikke altid lige fungerer fra dag et. Så kunne ministeren måske sætte lidt flere ord på, om man har udvalgt, hvem der skal levere portalen – eller hvad?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:47

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 14:47

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.
Det er vedtaget.

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jo, uden på nogen måde at påstå, at jeg er it-specialist, vil jeg gerne prøve at svare så godt, som jeg kan, her fra talerstolen, og så kan vi jo følge op under udvalgsbehandlingen. Det er sådan, at det er den nuværende leverandør, som vil udvikle systemet her, og det betyder også, at ministeriet parallelt med det lovforberedende arbejde har fået lavet en foranalyse i forbindelse med det kommende system, så vi er sikre på, at jura og system kommer til at hænge sammen. Det vil i hvert fald bringe os et stykke ad vejen i forhold til de mulige problemer, som ordføreren spørger ind til.

Så er det klart, at de nærmere tekniske detaljer har vi holdt os fra at beskrive i lovforslaget, så vi kan få det fastsat i en bekendtgørelse, så vi er sikre på, at tingene stemmer overens, og at det ikke er en eller anden formulering i lovforslaget, der ender med at spænde ben for en eller anden teknisk udformning af systemet. Så klog af skade har vi prøvet at gøre den her proces så smidig som muligt, og vi er ligesom også i gang med den nu, så der ikke er et meget langt stykke vej, efter at lovforslaget er på plads.

Kl. 14:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Anni Matthiesen.

Kl. 14:48

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Indtil nu virker det, kan man sige, som om der er optimisme, og at vi tror på det. Men jeg vil i hvert fald også give udtryk for, at det er klart, at det er noget, som vi kommer til at følge tæt, altså hvornår man har det helt på plads. For det er jo noget, som vi forhåbentlig alle sammen her i salen synes er utrolig vigtigt, så der ikke kommer til at ske det samme, som vi har oplevet, altså at der er nogle, der på en eller anden måde kan omgå reglerne. Men tak for svaret indtil videre, og jeg kommer til at stille nogle skriftlige spørgsmål.

Kl. 14:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:48

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det. Brændt barn skyr ilden, siger man jo – her i forhold til det offentlige og it-systemer. Så selvfølgelig kan jeg godt forstå interessen for det.

I forhold til det med omgåelse tror jeg, det er vigtigt at slå fast, at det har vi jo fået lukket muligheden for, uafhængigt af hvilket system vi har, med det lovforslag, vi vedtog, som giver mulighed for at sanktionere, hvis man omgår reglerne. For det er jo generisk, som det hedder i den her slags juridiske sprog, og det vil sige, at det er en sanktionsmulighed, der gælder for alle former for snyd i alle systemer. Så man kan sige, at selv hvis det her skulle blive forsinket, hvilket der ikke er noget der tyder på, og hvilket vi ikke håber på, så har vi faktisk som ansvarligt Folketing sørget for, at der ikke er nogen, der kan snyde, uafhængigt af hvilket system vi så måtte køre med.

Kl. 14:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn. (Sikring af borgernes retsstilling ved indgåelse af aftaler med foreninger og private virksomheder om overdragelse af arbejdsgiverfunktionen i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service m.v.)

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).
(Fremsættelse 13.11.2019).

Kl. 14:50

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Den første, der har ordet, er fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet, som ordfører. Værsgo.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Camilla Fabricius (S):

Tak for ordet. Lovforslag L 56 er en udmøntning af aftalen mellem den daværende regering, Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og SF, og det er en udmøntning af satspuljen for 2019-22 på børne- og socialområdet.

Formålet er simpelt hen at sikre borgernes og de nærtstående retsstilling, når der indgås aftale om overdragelse af arbejdsgiverfunktion til private virksomheder og foreninger i hjælpeordninger i forbindelse med kontanttilskuddet ved ansættelsen af hjælpere, den borgerstyrede personlige assistance – det, der i et mundret hverdags-sprog hedder BPA. Der er fire forskellige hovedelementer, og jeg vil prøve at se, om jeg lige kort kan dykke ned i dem.

Der foreslås indført i serviceloven, at det vedrørende aftale om overførslen af et tilskud til hjælpeordningen, som indgås mellem en borger eller en nærtstående og en forening eller en privat virksomhed, ikke er bindende for borgeren eller den nærtstående, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke var godkendt af socialtilsynet på tidspunktet. Det bliver altså sikret, at der er en margin, så man, hvis man har indgået aftalen, kan komme ud af den igen, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke var godkendt på det tidspunkt, hvor det blev aftalt med borgeren eller den nærtstående, eller hvor man ikke var bekendt med, at der manglede en godkendelse. Det vil altså sige, at der er dobbeltkonfekt for at sikre, at man altid vil kunne komme ud af den aftale, man har indgået, hvis den pågældende forening eller private virksomhed ikke var godkendt.

Det foreslås også, at det præciseres i serviceloven, at kommunalbestyrelsen kun må udbetale tilskuddet, hvis man er godkendt af socialtilsynet, altså endnu en sikring af, at der lige holdes fast i, hvor pengene ryger hen.

Det tredje er, og det finder vi også relevant, at det faktisk foreslås, at det indføres, at socialtilsynet underretter kommunen om det, hvis en godkendelse af en forening eller en privat virksomhed ophører. På den måde får man igen sikret, at skulle der være en enkelt

virksomhed eller en privat forening, som ikke opfylder betingelserne, kan borgeren komme ud af det igen, og at der er en forpligtelse til at underrette.

Som det sidste foreslås det, at socialtilsynet offentliggør den liste, så man er ajour med, hvad det er for foreninger og private virksomheder. Derved får man hele tiden sikret de har hjælpeordninger. Det er vigtigt, at oversigten løbende er opdateret, fordi man på den måde sikrer borgerne bedst muligt.

Det er et vigtigt område og er noget, der giver en stor kvalitet for de personer, det berører direkte. Derfor kan Socialdemokratiet også støtte den videre behandling. Tak for ordet.

Kl. 14:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi over til den næste ordfører, og det er hr. Stén Knuth, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Stén Knuth (V):

Tak for det, formand. Jeg vil starte med at sige, at Venstre bakker det her lovforslag, L 56, op. Det er også set i lyset af, at det er en udmøntning af en aftale, den tidligere regering indgik. Jeg skal ikke stå og gentage, hvad forslaget går ud på, men blot konstatere, at det er nogle rigtig fine forslag.

I Venstre er vi glade for, at der kommer mere gennemsigtighed, i forhold til hvilke foreninger og private virksomheder der kan godkendes af socialtilsynet til at varetage de her arbejdsfunktioner. Det giver øget tryghed for borgerne, og det giver øget tryghed for den nære pårørende. Så er vi også tilfredse med, at borgerne og de nære pårørende fremover ikke skal være bundet økonomisk, hvis de indgår en aftale med en forening eller en virksomhed, der ikke er godkendt. Vi har noteret os høringssvarene samt de bemærkninger, KL er kommet med i forhold til det her, og det har også ført til tilføjelser om underretning af alle kommuner i tilfælde af ophør af godkendelse, som jo skal koordineres igennem de fem tilsyn, vi har.

Så i Venstre støtter vi op om lovforslaget her. Tak for ordet.

Kl. 14:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Det her er et lille, men særdeles vigtigt lovforslag. Det stammer fra aftalen om udmøntning af satspuljen fra 2019 til 2022 og handler om styrkelse af borgerens retssikkerhed i forhold til servicelovens hjælpeordning.

Det er sådan i dag, at det som udgangspunkt er borgeren, der får bevilget en hjælpeordning, uanset om det er § 95 eller § 96. Om det er kontant tilskud til ansættelse af en hjælper eller en ordning med borgerstyret personlig assistance, er det borgeren, som har arbejdsgiveransvaret. Det er så muligt i henhold til de gældende regler at overføre tilskud og arbejdsgiverfunktionen til en nær pårørende eller en forening eller en privat virksomhed. For foreninger og private virksomheder gælder, at de skal være godkendt af socialtilsynet, for at de kan varetage arbejdsgiverfunktionen i ordningen. Hvis de ikke er godkendt, må kommunalbestyrelsen ikke udbetale tilskuddet, og som det er i dag, er det den enkelte borger, der hæfter økonomisk for den indgåede aftale med foreningen eller den private virksomhed.

Det er her, det her forslag kommer ind i billedet, for når vi har vedtaget det, vil en given aftale ikke være bindende for borgeren, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke er godkendt af

socialtilsynet. Samtidig bliver socialtilsynet forpligtet til at oprette og løbende opdatere en offentlig tilgængelig liste over godkendte foreninger og private virksomheder. Det er rigtig godt, for det giver en øget tryghed for borgeren i de situationer. Så som sagt er det et lille, men vigtigt forslag, som Dansk Folkeparti bakker fuldstændig op om. Tak.

Kl. 14:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i rækken er hr. Rasmus Helveg Petersen, De Radikale. Værsgo.

Kl. 14:56

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Det Radikale Venstre kan i lighed med de tidligere talere tilslutte sig det her forslag. Vi er en del af forliget fra satspuljen 2019-2022, og vi står dermed allerede i fødslen bag dette forslag. Vi ønsker at sikre, at de borgere, der har overdraget en arbejdsgiverfunktion til nogen, der ikke var godkendt, stadig væk har deres retssikkerhed i behold. Jeg synes i lighed med de tidligere talere, at det er et vigtigt og fint forslag, og det bakker vi fra radikal side varmt op om. Tak.

Kl. 14:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Charlotte Broman Mølbæk, SF, som ordfører. Værsgo.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Hjælpeordningerne i henhold til § 95 og § 96, de såkaldte BPA-ordninger, har over tid været en succes for rigtig mange borgere med handicap, fordi det har betydet mere frihed og selvbestemmelse i deres hverdag. For at citere direktøren for LOBPA, Steen Pihl Sørensen, er ordningen til for, at den enkelte borger »med hjælp i dagligdagen får mulighed for at leve et selvstændigt liv eksempelvis med arbejde eller uddannelse«. Men på trods heraf oplever vi i disse år, at BPA-ordningen er under pres og flere og flere borgere får skåret ned på deres hjælp eller får afslag. Beløbet, mange kommuner afsætter til administration af ordningerne, er også under pres, hvilket resulterer i, at branchen yderligere hjemses af mindre gode administrationsfirmaer.

Derfor er vi i SF glade for, at borgernes retsstilling nu styrkes med det her forslag, så brugerne ikke hænger på aftaler med firmaer, der ikke er godkendt af socialtilsynet. Og derfor kan SF selvfølgelig stemme for forslaget og forventer i den forbindelse, at ministeren i vejledningen får klarlagt de spørgsmål, som KL har stillet i deres høringssvar. Tak for ordet.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten, som ordfører. Værsgo.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak. Med lovforslaget her lægges der op til en forbedring af retsstillingen for borgere med handicap og deres nærtstående, når de indgår en aftale om at overdrage arbejdsgiverfunktioner til private virksomheder eller foreninger i henhold til hjælpeordninger, både efter servicelovens § 95 og § 96. Jeg tror, det må virke åbenlyst urimeligt for enhver, at borgere, der har fået bevilget tilskud til

ansættelse af en hjælper, kan komme i den situation, at de selv kommer til at hæfte for udgiften, hvis de i uvidenhed indgår en aftale om at overføre tilskud af arbejdsgiveransvar til en forening eller en virksomhed, som viser sig ikke at være godkendt af socialtilsynet, og som kommunen derfor ikke må udbetale tilskud. Det er en urimelig retsstilling, der hurtigst muligt må rettes op på, sådan som det også foreslås her i forslaget.

Jeg tænker, at det er helt indlysende, at en aftale fremover ikke skal være bindende, hvis den pågældende forening eller virksomhed ikke er godkendt; det giver næsten sig selv, når man ikke kan modtage tilskuddet fra kommunen. Og jeg synes i virkeligheden også, at det er så oplagt, at man måske skulle have fulgt KL's anbefalinger i deres høringssvar, så man ikke gør det til en betingelse, at det kun er, hvis den pågældende virksomhed ikke har gjort borgeren opmærksom på, at det var sådan. Og når jeg tænker sådan, er det, fordi de borgere, vi her taler om, jo kan være borgere, som lige præcis i kraft af deres handicap kan komme i klemme, fordi de faktisk ikke har forstået den tilkendegivelse, der er kommet fra den pågældende virksomhed eller forening.

Nu deltager vi jo ikke i forliget, så derfor vil jeg undlade at stille ændringsforslag til forslaget. Jeg synes, det er et glimrende forslag, men hvis der i det videre udvalgsarbejde skulle være en fælles opfattelse af, at man egentlig også godt kunne imødekomme den del af KL's høringssvar, så ville jeg synes, det var fornuftigt at være med til at betrygge borgernes retsstilling en smule mere. Så det vil jeg egentlig anbefale, men jeg vil som sagt appellere til, at de, der nu har lavet forliget, overvejer, om ikke de skulle lave sådan en ændring. Det ville jeg være vældig tilfreds med. Men Enhedslisten kan støtte forslaget, også som det ligger.

Kl. 15:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Brigitte Klintskov Jerkel, Konservative. Værsgo.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. Lovforslaget her er en udmøntning af satspuljen for 2019-2022 på børne- og socialområdet, som Konservative er en del af. Vi støtter derfor lovforslaget, som er med til at sikre borgerne og de nærtstående retsstilling, når de indgår en aftale om overdragelse af arbejdsgiverfunktioner til foreninger eller private virksomheder i hjælpeordninger efter serviceloven.

Kl. 15:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet, som ordfører.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. I Alternativet synes vi, det er rigtig fint, at borgere kan komme ud af kontrakten med private firmaer eller lignende eller foreninger, hvis det viser sig, at pågældende organisationer ikke er godkendt af socialtilsynet. Det er sådan set det vigtigste for os i det her lovforslag. Resten går vi også ind for, f.eks. at man laver en liste over de organisationer, der er godkendt, så man kan se, hvem der er godkendt af socialtilsynet. Så det bliver et ja fra Alternativet.

Kl. 15:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Udover at jeg kommer til at stille nogle spørgsmål i udvalgsbehandlingen også om det her lovforslag, kan Nye Borgerlige sagtens støtte det her lovforslag.

Kl. 15:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Jeg overvejede lige, om jeg kunne nå at sætte mig ned, inden ordføreren var færdig, men det gik lige. Så nu er det hr. Henrik Dahl som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Jeg kan anbefale formanden at blive stående, for BPA-ordningen er en rigtig god ordning, som mange handicappede har gavn af. Der har været nogle problemer med at administrere ordningen, og de problemer har vi nu ved en bred aftale fået ryddet af vejen. Det er selvfølgelig rigtig positivt. Så det er et godt samarbejde, vi har her. Tak for ordet.

Kl. 15:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det social- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 15:03

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det, formand, og mange tak til ordførerne. Jeg vil jo bare helt kort kvittere for både modtagelsen og den gode debat. Det er jo ikke hemmeligt for nogen her i salen, og Enhedslistens ordfører var også inde på det, at vi her med det her lovforslag udmønter en del af aftalen om satspuljen for 2019-2022 på børne- og socialområdet, og at formålet er at styrke retssikkerheden for dem, der indgår aftaler om overdragelse af arbejdsgiveransvaret til foreninger og private virksomheder i hjælpeordninger. Vi håber fra regeringens side – og det er det, der har været formålet både med lovforslaget og med aftalen – at sikre en større sikkerhed i hjælpeordningerne, som jo er rammen for en god og stabil hverdag for mennesker med svære funktionsnedsættelser.

Jeg står selvfølgelig til rådighed for de spørgsmål, der nu er blevet bebudet vil komme under udvalgsbehandlingen, og skulle der komme flere til undervejs, så også gerne, hvad angår dem.

Kl. 15:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til social- og indenrigsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager).

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).
(Fremsættelse 20.11.2019).

Kl. 15:05

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der har ordet, er fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Så er vi i gang med endnu et lovforslag, som er en udmøntning af de initiativer, der er blevet taget i forhold til delaftalen om udmøntning af satspuljen. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at det for Socialdemokratiet er centralt, at vi hele tiden arbejder for, at børn og unge får en bedre hverdag, også når de er anbragt uden for hjemmet, og at vi sikrer den dialog, der er med forældre på tværs af landet, uanset hvad det er for en familie, barnet er opvokset i, og som har betydning for det kvalificerede arbejde, der er i forhold til et barn.

Lovforslaget indeholder en række forskellige ændringer, som hver især er et lille skridt hen imod at gøre vilkårene bedre. Det er bl.a. formålet at understøtte den ro og stabilitet, som børn og unge bør opleve, når de er anbragt uden for hjemmet. Lovforslaget indeholder en række hovedelementer, og jeg vil prøve at ridse nogle af dem op her.

Der er blandt andet tale om begrænsning af forældremyndighedsindehaverens adgang til at få behandlet anmodninger om hjemgivelse i sager gang på gang. Når vi fra Socialdemokratiets side støtter det, handler det om, at det skaber en stor usikkerhed for børnene, at de igen og igen kommer i et limbo, når de fra forældrenes side bliver bedt om at forholde sig til, om de skal hjemtages.

Samtidig drejer det sig om gennemførelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke, hvilket vil sige, at vi også her lægger vægt på, hvad det er, børnene og de unge selv siger. Det er også vigtigt, at man af hensyn til retssikkerheden sikrer Ankestyrelsen mulighed for at træffe afgørelse om samvær i sager om anbragte børn.

Noget af det, der også er centralt for os, er, at man også her indfører krav om brug af autoriseret psykolog ved de undersøgelser, der er af forældremyndighedsindehaveren.

Det vil sige, at vi alt i alt ser på en lang række tiltag, som hver især betyder et lille step, for at børnene får et bedre udgangspunkt. Det er også vigtigt at sige, at anbringelser bør ske i dialog, sådan at man hele tiden sikrer sig, at forældrene har en forståelse af, hvorfor anbringelsen sker, og sådan at man sikrer sig i forhold til fremtidige anbringelser. Med de ord vil jeg sige, at Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Kl. 15:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er spørgsmål. Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:08

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Det er jo rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører siger, at der er nogle gode elementer i lovforslaget, men hvis vi læser

høringssvarene, læser vi bl.a., at Plejefamiliernes Landsforening, De Anbragtes Vilkår, Dansk Handicap Forbund og Dansk Psykolog Forening kritiserer kommunerne for pludselig at flytte børnene på grund af f.eks. konflikter med plejefamilien eller økonomiske hensyn. Plejefamiliernes Landsforening og De Anbragtes Vilkår bemærker, at hvis en ny hjemmel skal indføres, bør der være en uvildig instans, som skal godkende tvangsfuldbyrdelsen for at sikre barnets tarv. Det vil så i forhold til det, der handler om tvangsdelen, sige, at man kan tvangsflytte et barn fra et anbringelsessted til et andet. Det er jo det, man også vil give hjemmel til.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren har læst de høringssvar, der har været, og de bekymringer, der også er i forhold til det her lovforslag.

Kl. 15:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Camilla Fabricius (S):

Det er i hvert fald helt sikkert, at det er vigtigt og væsentligt at tage stilling til den diversitet, der er, og at vi hele tiden sikrer, at man tager de erfaringer ind bedst muligt. Jeg tror, der er lagt op til en rigtig god drøftelse i udvalget, og vi skal måske også bede om indspark fra de pågældende i forbindelse med udvalgsarbejdet, så vi ansigt til ansigt hører, hvad det er, de vil sige. Tak for det.

Kl. 15:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:09

Karina Adsbøl (DF):

Jeg forstår, at den socialdemokratiske ordfører er villig til at lytte til de bekymringer, der er i forhold til alle de høringssvar, vi har, netop i forhold til tvangsdelen. Rådet for Socialt Udsatte, KFUM's Sociale Arbejde, Hjertestilhed – Stop Vold mod Børn, og Dansk Handicap Forbund kan bl.a. ikke tilslutte sig netop det her forslag, og de bemærker jo også samtidig, at man gennemfører tingene med tvang. Og så ved vi jo, at der har foregået ulovligheder i forhold til de her sager, hvor børn er blevet tvangsflyttet fra deres anbringelsessted, hvor de faktisk gerne ville være blevet, men mod deres vilje er blevet tvangsflyttet, og her har man alligevel haft politiet inde over.

Så jeg er da glad for, at ordføreren er villig til, at vi kigger det her igennem med en tættekam for at se, om vi kan imødekomme nogle af de høringssvar, der har været.

Kl. 15:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Camilla Fabricius (S):

Når man har flere behandlinger efter hinanden, og det her er første behandling, og når man også har drøftelser i et udvalg, så handler det jo om at få de forskellige aktører i spil, sådan at man rent faktisk får lyttet til dem, vi laver lovene for. For Socialdemokratiet er det rigtig, rigtig vigtigt, at vi sikrer, at børn trives bedst muligt, og derfor er det også vigtigt, at man samtidig får inddraget den erfaring, der er. Det har aldrig været sådan, at vi ikke har kunnet lytte mellem behandlingerne, og det er jo derfor, man har udvalgsbehandlingen, sådan at man eventuelt kan få justeret noget.

Jeg sætter stor pris på Karina Adsbøls meget store engagement, og jeg glæder mig også til udvalgsbehandlingen sammen med hende, så vi får det diskuteret rigtig godt. Tak for ordet.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Marlene Ambo-Rasmussen, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for ordet. Det er første gang, jeg står på talerstolen, og jeg er taknemlig over, at mit første lovforslag vedrører netop det her emne, for der er ingen tvivl om, at udsatte børn og unge er noget, der står mit hjerte meget nær. Som ordfører for familie og trivsel er min kerneopgave at bidrage til at sikre bedre rammer for, at udsatte børn og unge får en mere tryk og stabil opvækst. Opvæksten er på mange måder grobund for hele vores samfund. Hvis problemer i opvæksten udvikler sig, kan det i værste fald resultere i voksne samfundsborgere, der står uden for fællesskabet både økonomisk og socialt.

Sidste år lykkedes det Venstre at indgå en bred aftale om satspuljen på børne- og socialområdet for 2019-2021 – en aftale, jeg er stolt af på mit partis vegne. Forslaget udmønter initiativer fra satspuljen, som bl.a. skal medvirke til, at anbragte børn og unge får ro og stabilitet og så vidt muligt skånes for grundløse genbehandlinger af anbringelsessagen. En række kommuner har beklageligvis oplevet børnesager, hvor forældremyndighedsindehaveren anmoder om hjemgivelse, så snart anbringelsessagen er afsluttet. Det vil sige, at sagerne hele tiden er under behandling til unødigt og voldsom belastning for barnet.

Derfor glæder det mig, at kommunen med forslaget i praksis får mulighed for at afvise at behandle anmodninger fra forældremyndighedsindehaveren om hjemgivelse af børn og unge, når forholdene ikke er væsentlig ændret.

Til slut er det glædeligt, at man også har inddraget forældrenes retssikkerhed i lovforslaget. Det foreslås at indføre krav om, at en indstilling fra kommunen om anbringelse uden samtykke skal indeholde en særskilt vurdering af forældremyndighedsindehaverens kompetencer i forhold til at drage omsorg for barnet og håndtere barnets særlige behov. Dette skal fremme forældrenes retssikkerhed i anbringelsessager.

Det er vigtigt, at vi har begge aspekter med, for området er noget komplekst. Sagerne er vidt forskellige, og det er vigtigt, at der kommer mere kvalitet i sagsbehandlingen, og at der sker en styrkelse af oplysningsgrundlaget.

Venstre kan støtte forslaget som fremsat.

Kl. 15:11

Kl. 15:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er næste ordfører fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Først og fremmest tak til den socialdemokratiske ordfører, som er villig til at kigge det her igennem en gang til. Jeg har jo som ordfører på området forsøgt at rette henvendelse til ministeriet for at udtrykke mine bekymringer i forhold til også de høringssvar, der er.

Lovforslaget indeholder jo flere elementer, og der er nogle, der er gode, og andre, som er mindre gode. Da vi i sin tid sad omkring bordet, var hensigten netop, at vi ville sikre kontinuitet, forbedringer, hjælp og støtte til familier og børn på anbringelsesområdet, og der må jeg bare sige, at efter jeg har læst høringssvarene, som i den grad deler vandene, er jeg oprigtigt bekymret for, at det ikke er det, der

sker med dette lovforslag. Og det har jeg også orienteret ministeriet om.

DF fremsatte et beslutningsforslag i sidste samling om, at anbragte børn selvfølgelig ikke skulle modregnes i deres lommepenge, fordi de skulle bidrage til betaling for deres anbringelse. Tidligere var der så et særskilt lovforslag, som fulgte op på vores beslutningsforslag, men nu er det så kommet med i det her lovforslag, og der må jeg bare sige, at vi ønsker en opdeling af det. Jeg undrer mig over, at vi tidligere har haft et særskilt lovforslag, og at man så vælger at putte det ind i det her lovforslag. Og så anerkender jeg ikke den præmis, at selv om man har indgået en aftale på området, kan man ikke være villig til også at kigge på de høringssvar, der er. Et er, at man har lavet en aftale; noget andet er, at det her er nogle af delene fra den aftale, vi i sin tid indgik, der bliver udmøntet. Men man må også som politiker reflektere og se på de høringssvar, der kommer, og derfor vil jeg opfordre ministeren til at genindkalde partierne bag aftalen. Det har ministeriet indtil videre ikke imødekommet, men jeg mener, at det er vigtigt, at vi stiller os selv det spørgsmål, om det er det rigtige lovforslag, vi har foran os.

Clean cut er et ord, der er kendt for dem, der arbejder på det her område, altså at man pludselig fjerner et barn. Og det kan også blive nødvendigt, hvis barnet er i fare, men jeg oplever altså gentagne gange, at det også sker i sager, hvor barnet eller den unge ikke er i fare. Vi har set gentagne udsendelser om det, og jeg må bare sige, at den sidste, vi havde samråd om, var Andreas fra Guldborgsund, som gerne ville blive ved sin plejefamilie, hans biologiske far ville gerne have, han skulle blive ved sin plejefamilie, men kommunen ville gerne have Andreas fjernet fra sin plejefamilie, og hvis det ikke havde været i medierne, ved jeg ikke, hvordan det ville have været endt. Så ville man nu, hvis vi godkender det her lovforslag, kunne have fjernet Andreas med politi og det hele, altså hvis man indfører det her. Så jeg synes bare, at vi som politikere har et ansvar for at se, om det er det rigtige lovforslag, der ligger her, eller der er andet, vi kan gøre.

Derudover har jeg også udtalt mig tidligere i forhold til de spørgsmål, jeg har stillet, og i forhold til de høringssvar, der er. Mange af de interessenter, der arbejder på det her område, har jo ikke en jubel i deres høringssvar, men er også dybt bekymrede. Så jeg tænker, at vi også burde overveje, om det ikke er en uvildig instans, som skal ind over beslutningen om tvangsfuldbyrdelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke. Eksempelvis kunne kommunen indstille til Familieretshuset, eller sågar familieretten, at behandle en sag om tvangsfuldbyrdelse af en afgørelse om ændret anbringelsessted uden samtykke. Afgørelsen herom fra Familieretshuset skal fortsat kunne påklages til Ankestyrelsen, ligesom en afgørelse fra familieretten skal kunne påklages til landsretten.

Det er altså vigtigt, når vi ser de her sager, at der er retssikkerhed med det. Så derfor havde vi nogle gode intentioner, da vi sad omkring bordet, nemlig at vi ville sikre forældres retssikkerhed, vi ville sikre børn, og vi ville sikre bedre kvalitet i de her sager, men jeg må bare sige, at det, der lige ligger på bordet her, har vakt min bekymring, og jeg håber, at vi i fællesskab kan tage det op i udvalgsbehandlingen og simpelt hen stille nogle opklarende spørgsmål eller mødes i aftalekredsen, så vi kan finde ud af, om det er den vej, vi ønsker at gå her fra Folketinget af.

Kl. 15:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Jamen her har vi jo endnu et forslag, der udmønter en satspuljeaftale, vi tidligere har indgået. Her ser vi på rammen omkring børn, der er anbragt uden for hjemmet, og det er jo en alvorlig sag. Vi giver bl.a. hjemmel til kommunerne til at afvise at behandle en anmodning fra forældrene om hjemgivelse, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer derhjemme. Det er jo vidtgående, men det gør vi, fordi vi har set eksempler på sager, hvor der er gentagne anmodninger, som giver uro uden grund. Og overskriften på det er at prøve at sikre nogle tryggere og bedre rammer omkring de anbragte.

For så vidt angår den del af forslaget, der handler om hjemmelen til at tvangsanbringe unge, der allerede er anbragt uden for hjemmet, så understreges det jo i lovteksten, at dette kun skal finde anvendelse i helt særlige tilfælde, og det mener jeg bestemt også. Ikke desto mindre støtter jeg også både Socialdemokraternes og Dansk Folkepartis forventninger om, at vi i udvalgsarbejdet sikrer ikke mindst forældrenes retssikkerhed, men også ser grundigt på de høringssvar, der ligger.

Så vi er positivt indstillet over for dette lovforslag, men vi forventer også, at vi i udvalgsarbejdet sikrer os lige præcis, at de her meget vigtige problemstillinger bliver undersøgt. Tak.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Trine Torp, SF, som ordfører. Værsgo.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Forslaget, som vi behandler i dag, er et vigtigt forslag, fordi det handler om børn, der er i klemme i et spændingsfelt mellem de betydningsfulde voksne, der er omkring dem. Lovforslaget er en del af en aftale, som blev indgået for at skabe ro og stabilitet for anbragte børn og unge og for at understøtte forældrenes retssikkerhed i de sager. Det er kun de initiativer, der kræver lovændringer, fra den aftale, som vi har fokus på i dag. Der er derfor fortsat et arbejde at gøre for, at praksis på området også kan håndtere de komplekse processer, der er på spil, og at retssikkerheden for såvel børn som voksne forbedres.

Som flere høringssvar peger på, er der brug for at styrke retssikkerheden på et område, hvor der ses fejl, bl.a. i forhold til handleplaner, børnesamtaler, tilsyn m.m. Det er vi enige i i SF. Derfor er det vigtigt, at de grundlæggende principper om barnets bedste, forebyggelse, inddragelse og information, som fremgår af formålsparagraffen i serviceloven på det her område, fremhæves.

En anbringelse er et forsøg på at løse nogle problemer, men det betyder samtidig, at nogle nye problemer opstår. Det handler derfor om at skabe udviklingsmuligheder for børnene, men det kræver samarbejde mellem alle de involverede, og at man anerkender, at lovgivning og regulering ikke i sig selv løser problemerne. Det her felt handler om følelser og relationer, og derfor skal man ikke undervurdere betydningen af myndighedspersonernes tilgang i arbejdet og rammerne for det arbejde, de skal udføre.

Dramaer op til en anbringelse kan have skabt et konfliktfelt og gjort parterne til modspillere i stedet for medspillere. Der er derfor brug for at besvare spørgsmålet om, hvordan det samarbejde kan forbedres, og hvordan udvikling kan skabes. Forgæves anmodninger om hjemgivelse kan undgås med styrket dialog. Det er vigtigt. Vi har på mange måder en god lov, der tager afsæt i barnets tarv og rettigheder, sådan som de også er beskrevet i FN's børnekonvention,

men det kræver også, at lovens intentioner overholdes, bl.a. at formålet med anbringelsen fremgår tydeligt. Og her er det ikke nok at beskrive barnets behov; det skal også fremgå, hvad behovet er i forhold til relationer mellem barn og forældre.

Loven beskriver også, at der skal ske en systematisk inddragelse. Kommunen skal derfor gøre sig nogle metodiske overvejelser om, hvilken inddragelse der skal ske i den konkrete familie, og hvordan samarbejdet med forældrene skal foregå, herunder også om forældrenes mulighed for at følge med i barnets liv og barnets mulighed for at forholde sig til sine forældre. Der skal gives information, og der skal træffes de rette afgørelser.

Hensynet til barnets bedste og samarbejdet med forældrene er hinandens forudsætninger, og et styrket oplysningsgrundlag i anbringelsessager vil også styrke retssikkerheden. Dialog og samarbejde er den bedste sikring af et godt forløb for barnet. Lovforslaget må derfor heller ikke ændre ved udgangspunktet i serviceloven, nemlig samarbejdet med familien om barnet, og det skal være tydeligt for forældrene og barnet, hvad baggrunden for, formålet med og indholdet af foranstaltningerne er, når det undtagelsesvis ikke er muligt at opnå samtykke.

Som flere høringssvar peger på, er kommunernes forpligtelse til at sikre støtte til forældrene og en handleplan for, hvordan man kan være med til at løse de problemer, som har været medvirkende årsag til anbringelsen, vigtig – både i forhold til samvær under anbringelsen og en eventuel hjemgivelse. Så når der i lovforslaget lægges op til, at kommunen kan afvise at behandle ansøgninger om hjemgivelse ved anbringelser uden samtykke, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af de forhold, som var baggrunden for anbringelsen, ja, så stiller det nogle krav til, hvordan sagen håndteres op til anbringelsen og under anbringelsen. Og som det er understreget i bemærkningerne til lovforslaget, ændrer det ikke ved de krav, der er til indhold under sagen: at det skal være tilstrækkelig oplyst, klageadgang osv.

For at understøtte forældrenes retssikkerhed og styrke oplysningsgrundlaget foreslås det, at der altid i sager om anbringelse uden samtykke skal være en forældrekompetencevurdering, som også tager stilling til, om det er muligt at undgå anbringelse ved at give forskellige former for hjælp og støtte til forældrene. Samtidig ønskes det at sikre kvalitet i undersøgelserne, ved at det kræves, at det skal foregå ved en autoriseret psykolog. Alt det støtter vi også.

Så er der hele det her spørgsmål om tvangsfuldbyrdelse, som jeg lige vil nå at knytte et par kommentarer til. For det er altså vigtigt her, at vi sikrer, at det kun sker, hvis det ville være til skade for barnet ikke at gøre det, hvis behovet for ændret støtte er betydeligt og akut, og hvis der samtidig ikke er nogen andre muligheder. Og det skal ske så skånsomt som muligt for barnet.

Til sidst vil jeg sige, at vi også støtter den del af lovforslaget, som handler om, at børn og unge selvfølgelig ikke skal betale for deres ophold, når de har et job, og håber på, at det også kan blive udvidet til dem, der er over 18 år.

Med de ord, kan jeg lige nå at sige her til sidst, støtter vi lovforslaget.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja, tiden går hurtigt, når man har meget på hjerte, men tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Da vores ordfører på området, Pernille Skipper, ikke kan være her, fremfører jeg synspunkterne på vores vegne. Enhedslisten bifalder intentionerne om at skabe ro og stabilitet for anbragte børn og

unge og desuden forbedre retssikkerheden for forældre, der har børn anbragt uden for hjemmet.

Selv om der er gode elementer i forslaget, f.eks. forslaget om, at børn og unge med fritidsjob ikke skal modregnes for deres ophold på et bosted, mener vi desværre ikke, at det overordnet er lykkedes med forslaget at skabe bedre forhold for hverken børn eller forældre i anbringelsessager. Undersøgelser fra bl.a. Justitia og Københavns Kommune har dokumenteret, at der er fejl i alt for mange anbringelsessager, faktisk næsten dem alle sammen. Desuden har Institut for Menneskerettigheder og andre påvist, at sagsbehandlingen halter, bl.a. når det kommer til inddragelse af forældre og børn i sagerne.

Desværre beskæftiger lovforslaget sig kun i begrænset omfang med, hvordan antallet af fejl i sagsbehandlingen kan nedbringes. Hvis vi skal forbedre retssikkerheden og livssituationen for anbragte børn og deres forældre, skal antallet af fejl nedbringes. Det forudsætter, at den rette faglige kvalitet er til stede i sagsbehandlingen. Nu må det ikke forstås og misforstås som en mistillid til de kommunale sagsbehandlere, men derimod forstås som en erkendelse af, at problemerne i anbringelsessager er mange og komplekse og ressourcerne i kommunerne er knappe, og at de formentlig ikke kan løses med enkelte lovændringer og justeringer. Det risikerer at virke mod hensigten.

Vi finder det særlig problematisk, at man med forslaget vil afskære forældre fra at anmode om hjemtagning af et barn i nogle situationer, især når vi ved, at der er fejl i en uforholdsmæssig stor del af sagerne. Vi er skeptiske over for at udvide muligheden for at anvende tvang med mulig inddragelse af politiet.

Enhedslisten kan desværre ikke støtte forslaget i dets nuværende form, men vi vil meget gerne arbejde for en opdeling af forslaget for at forbedre retssikkerheden og få mindre tvang i anbringelsessager.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Brigitte Klitskov Jerkel, Konservative, som ordfører. Værsgo.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Brigitte Klitskov Jerkel (KF):

Tak. Lovforslaget her er et vigtigt lovforslag, som er med til at styrke, at der er ro og stabilitet for udsatte børn og unge ved en anbringelse uden for hjemmet, hvilket jo netop er så vigtigt i forhold til deres trivsel. Det gælder f.eks. ro i forbindelse med en anbringelse uden samtykke, hvor børn og unge skånes for grundløse genbehandlinger af anbringelsessagen, som kan være meget belastende og kan være med til at skabe utryghed for barnet, når der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene i sagen.

Herudover er der bl.a. også i lovforslaget en styrkelse af sammenhængen mellem valg af anbringelsessted og valg af et egnet undervisningstilbud til barnet eller den unge. Det er jo også vigtigt, for at barnets hverdag fungerer, og for at barnet trives. Endelig vil jeg nævne, at ved en anbringelse uden for hjemmet lægger lovforslaget også op til, at der i den børnefaglige undersøgelse skal være indeholdt en særskilt vurdering af forældremyndighedsindehaverens kompetencer i forhold til at drage omsorg for barnet eller den unge. Og der indføres et krav om, at eventuelle psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren skal foretages af en autoriseret psykolog. Det skal jo være med til at øge kvaliteten af undersøgelsen. Til slut vil jeg nævne, at lovforslaget også lægger op til en ophævelse af egenbetalingen for døgnophold for børn og unge under 18 år, og det kan Det Konservative Folkeparti støtte.

Vi støtter lovforslaget som helhed.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Torsten Gejl som ordfører fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. I Alternativet synes vi også, at der er nogle rigtig gode intentioner i det her lovforslag. Vi mener selvfølgelig også, at det, hvis der på baggrund af høringssvarene er grund til justeringer, selvfølgelig er vores pligt at gøre det, altså hvis vi kan blive klogere.

Jeg synes, det er vigtigt, at forældre ikke kan sikres genoptagelse af behandlingen af en anbringelse i det uendelige, som det nogle gange sker. Det skaber jo ikke nogen ro om den anbringelse. På et tidspunkt skal barnet jo også vide, at nu er det det her, der er situationen, og at det er sådan her, det fortsætter med at være.

Det er jo fint nok, at man kan afvise at genoptage en sag, hvis der ikke er sket væsentlige forandringer. Problemet er bare, at så mange sager er baseret på fejl, som flere af de andre ordførere også har sagt. Jeg føler lidt, at man måske fratager forældrene nogle rettigheder, hvis man nægter dem at kunne genoptage en sag, som er baseret på fejl. Forudsætter man, at ens barn er anbragt på grund af en fejl, eller at der har været væsentlige fejl i en procedure, og at man så ikke kan genoptage sagen, ville man blive sindssyg. Det ville da være forfærdeligt som forældre at være vidne til det, så det synes jeg også er en ting, vi er nødt til at debattere. Efterlader det her nogle forældre uden nogle rettigheder i en meget, meget svær situation, hvor de faktisk burde kunne gøre noget?

En anden ting, som jeg tænker på, er, at i forhold til situationer, hvor man vælger, at et barn skal tvangsflyttes fra én forælder til den anden, står der:

»Lovforslaget lægger op til at ændre reglerne, så kommunerne får adgang til at fuldbyrde afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke, eventuelt med politiets bistand, i de helt særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste.«

Her har vi jo siddet i 3 år i Socialministeriet i sidste periode og lavet familieret, og der gik vi en masse runder for at sørge for, at der ikke var noget barn i det her land, der skulle hentes af fogeden eller politiet. Vi arbejdede rigtig, rigtig meget med det, og jeg tror faktisk, at det lykkedes at sikre det. Det står i hvert fald som målsætning i den lov, at der ikke længere er nogen børn, der skal hentes ud fra under et bord, mens de skriger, af en foged eller en politiperson, som så mod forælders vilje går med det.

Der var mange ting, som vi var igennem. For det første skal man starte med at se, om man ikke kan lave et frivilligt forlig mellem forældrene. For det andet kan en forælder få tvangsbøder, hvis det er sådan, at vedkommende ikke vil slippe et barn. Senere kan den forælder, der tilbageholder barnet, blive tilbageholdt, sådan at man måske kan hente barnet i skolen. Først derefter kan man måske komme ind med en indsats, der direkte handler om at fjerne barnet. Så vi gjorde rigtig, rigtig meget i familieretten for at sikre, at der ikke er noget barn, der bare skal fjernes af politiet, og nu synes jeg, at vi står her og risikerer noget. Jeg skal have læst endnu mere på det, for det er ikke enkelt lovstof. Jeg synes faktisk ikke, at jeg ser de filtre eller de mange initiativer, der skal forhindre, at politiet henter de her børn. Det er ekstremt traumatiserende for et barn at blive hentet af politiet mod sine forældres vilje.

Jeg synes også, at DF har ret i, at det måske kunne være en god idé at drøfte det her lidt mere. Det er klart, at vi i Alternativet da også har været med til at vedtage det her, så vi vil også gerne have det ekspederet, have det gjort fleksibelt og have det gjort godt, men vi er jo nødt til altid lige at sikre, at det, vi laver, er ordentligt.

Jeg synes, at der er nogle høringssvar her, som måske kalder på en justering.

Kl. 15:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tak. Jeg kan sådan set tilslutte mig mange af de kommentarer, der er kommet både fra Dansk Folkeparti, Enhedslisten og nu også fra Alternativet med hensyn til bekymringen for nogle af de ting, som er en del af det her lovforslag.

Personligt lægger jeg også mærke til det her med, at man kan give kommunerne muligheden for at afvise at behandle anmodninger fra forældremyndighedsindehaveren om hjemgivelse af børn og unge, når der ikke er sket væsentlige ændringer i forholdene. Når vi har set så mange fejl inden for det her område, hvem er det så, der skal sidde og vurdere, om der er sket væsentlige ændringer, hvis det oprindelige grundlag er fuldstændig forkert? Det er så én ting.

Det andet er, at det jo så også er et spørgsmål om, at anbringelsessager er noget af det mest hjerteskrænkende. Jeg tror, at alle os, der har børn, kan blive enige om, at det skærer en i hjertet, at der er familier, der bliver splittet på den her måde. Det er jo desværre nødvendigt nogle gange, men vi er også nødt til at sikre, at vi gør det her rigtigt. Jeg bliver bekymret, når jeg læser flere af delene i det her lovforslag. Jeg bliver rigtig bekymret, som Dansk Folkeparti også nævnte, når jeg læser nogle af de her høringssvar, der er kommet; især når vi ved, hvor mange fejl der er på det her område, og i øvrigt også ved, hvor mange fejl der er inden for andre områder, og hvor mange fejl der bliver begået rundt omkring i kommunerne både inden for børnehandicapområdet, voksenhandicapområdet osv.

På den baggrund kan Nye Borgerlige ikke støtte det her lovforslag i den nuværende form, men jeg glæder mig rigtig meget til, at vi skal drøfte det i udvalget, for det er et rigtig, rigtig vigtigt område. Vi kan ikke støtte lovforslaget, som det foreligger her.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance, som ordfører. Værsgo.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Med lovforslag L 68 udmønter vi en aftale, som er en delaftale under satspuljen for 2019-2020. Som flere ordførere også har været inde på, er målet med aftalen jo at give anbragte børn mere ro, og det sikres bl.a. ved at undgå anbringelsessager, hvor der reelt ikke er sket en ændring i forholdene. Man kan altså sige, at på den her måde bliver børn i et eller andet omfang også beskyttet mod hensynsløse voksne, om man vil.

Det er et rigtig godt initiativ, som et bredt flertal bakker op om, så derfor støtter vi også lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det social- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 15:36

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det, og tak til alle ordførerne, der har været på talerstolen her i dag. Vi ved jo alle, at vi står med et lovforslag, som udmønter de

lovgivningsmæssige delinitiativer i »Ro og stabilitet for udsatte børn og unge« fra sidste års satspuljeaftale, og så udmønter lovudkastet også de to delinitiativer i »Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager« fra samme politiske aftale. Formålet med lovforslaget er bl.a. at understøtte ro og stabilitet for nogle af de mest udsatte børn og unge, vi har, der med SF's ordførers ord risikerer at komme i klemme mellem betydningsfulde voksne i deres liv og opleve pres, hvilket de har oplevet rigeligt af i deres liv allerede.

Med lovforslaget giver vi kommunerne mulighed for at afvise at behandle anmodninger fra forældremyndighedsindehaveren om at få hjemgivet børn og unge, der er anbragt uden samtykke, når der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene i sagen. Det er et af delelementerne i lovforslaget, og i forlængelse af det vil jeg bare knytte en enkelt kommentar til det, som Dansk Folkepartis ordfører sagde, nemlig at man ikke ville kigge på de høringssvar, der foreligger. Hvis man kigger i høringsnotatet, er der faktisk fra side fem og fremefter opridset en lang række af de præciseringer, der er blevet lavet i bemærkningerne til lovforslaget som følge af høringssvarene. Jeg synes, det er vigtigt, at vi behandler det her med al den forsigtighed og akkuratse, som skal til – for det er jo noget af det allermost indgribende, et samfund kan gøre, når man kan konstatere, at der er et barn, der bliver svigtet af sine forældre, altså at tage ansvaret på fællesskabets skuldre – og at vi så også løfter ansvaret ordentligt.

Derfor er der sket tydeliggørelser, uddybninger og justeringer i lovbemærkningerne ud fra høringsnotatet, bl.a. i forhold til hvad det så vil sige, at der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene. Det er selvfølgelig en af de afgørende pointer i lovforslaget her. Jeg ser meget frem til og går meget gerne ind i – det skal alle ordførerne også vide – at få det her uddybet yderligere i udvalgsbehandlingen, så vi kan være helt sikre på, at vi er på sikker grund her.

Det er svært stof, og det er også et område, hvor vi må sige, at der er en del af de ting, der har været rejst fra talerstolen her i dag, som snævert set ikke har noget med det her lovforslag at gøre, men som har at gøre med nogle bredere udfordringer på anbringelsesområdet. Det diskuterer jeg også meget gerne med udvalget, men jeg tror, vi må holde tungen lige i munden med det konkrete lovforslag og holde fast i, at det hverken gør mere eller mindre end det, vi nu har aftalt at det skal kunne gøre.

Jeg vil ikke gå dybere ind i alle de andre elementer af lovforslaget her. Der er syv forskellige, og jeg synes, ordførerne har været grundigt omkring dem i deres indlæg. Så jeg vil alene knytte en enkelt bemærkning til det, der går, synes jeg, mest igen i bekymringerne, nemlig diskussionen om indførelse af hjemmel til at gennemføre afgørelse af ændret anbringelsessted uden samtykke. Jeg kan sige til Alternativets ordfører og andre, der måtte interessere sig for det, at denne hjemmel allerede eksisterer i dag, når man taler om at gennemføre afgørelsen, der handler om, at barnet skal fra forældrene og til plejefamilie eller døgninstitution.

Ombudsmanden har rettet henvendelse for at høre, om der findes en tilsvarende hjemmel, hvis der er tale om et anbragt barn, der f.eks. skal flyttes fra et opholdssted til et andet, fordi barnets behov har ændret sig, så man ikke længere har de faglige kvalifikationer, der skal til, og der er behov for at gennemføre det uden samtykke. Den hjemmel findes ikke i dag, men der er jo en parallelitet til, at hjemmelen er der i dag, når flytningen sker fra forældrene og til plejefamilie eller anbringelsessted. Men vi mangler det, når det er et barn, der én gang er anbragt. Det betyder stabilitet – det tror jeg vi alle sammen er enige om – utrolig meget for de her børn, men der kan jo i nogle helt afgrænsede tilfælde være behov for et andet tilbud end det, barnet eller den unge er i.

Men det er også blevet tydeliggjort og yderligere understreget i bemærkningerne på baggrund af høringssvarene, at det kun er i helt særlige tilfælde, hvor barnets eller den unges behov for ændret støtte

er meget betydeligt og i udgangspunktet akut, at der ud fra hensyn til barnet eller den unges bedste – ikke til økonomiske forhold, ikke til andet end barnets eller den unges bedste – vil kunne være grundlag for fuldbyrdelse af afgørelsen med politiets bistand. Så det er også blevet yderligere indhegnet i bemærkningerne i forlængelse af hørings svarene.

For jeg er enig med alle ordførerne i, at det her jo ikke er noget, man skal tage let på, overhovedet, og at det ikke er noget, der pludselig skal til at finde sted i vældig mange tilfælde. Derfor er der så også med lovgivningen indført, at der i de her sager vil være en pligt til at registrere det og indberette det til Ankestyrelsen, så vi kan følge udviklingen meget, meget tæt. Og det fornemmer jeg efter dagens debat at der er en varm opbakning til fra ordførerne.

Alt det her skal vi selvfølgelig nok også gerne uddybe yderligere i udvalgsbehandlingen. Jeg har ingen interesse i andet, end at få alle de bekymringer, der bliver givet udtryk for, både i hørings svarene og af ordførerne her, udredt så meget som overhovedet muligt i udvalgsbehandlingen. Så med det vil jeg sige, at jeg selvfølgelig står til rådighed for besvarelse af alle de spørgsmål, der måtte være, og takker bare for en god og konstruktiv førstebehandling af forslaget, som – det medgiver jeg – jo er komplekst.

Kl. 15:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak for det. Det er godt, for der er to med spørgsmål indtil videre, og den første er fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:42

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Kære minister, det hænger jo sammen, tingene hænger jo sammen. Når vi ikke kan sikre, at de her sager ikke er fyldt med fejl og mangler, når der ikke er nogen kvalitetssikring i de her sager, og når vi ved, hvor mange sager der er fejlbehæftet, så vil man nu åbne for en hjemmel til, at man kan tvangsfuldbyrde, så politiet kan komme ind, når man skal flytte et barn fra ét anbringelsessted til et andet anbringelsessted. Et er servicelovgivningen, men noget andet er jo retsplejeloven, i forhold til hvad politiet kan gøre, når et barn er i fare. Ja, så kan politiet også rette henvendelse og komme ind i et hus, hvis børnene er i fare. Selvfølgelig kan de det.

Noget andet er, at man vil have det ind i servicelovgivningen, og vi er jo godt bekendt med det med Ombudsmanden. Man kunne jo også gå den anden vej og sige: Skal vi overhovedet have sådan en lovhjemmel? For fakta er, at der er sket lovbrud i de her sager og i andre sager, hvor politiet er mødt op alligevel, selv om de ikke måtte, og derfor synes jeg bare, at ministeren simpelt hen må uddybe, hvornår det er af hensyn til barnets bedste. Vi har set Andreassagen og Michael Lambert-sagen, og jeg ved ikke hvor mange sager.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak! Så er det social- og indenrigsministeren, der skal svare på spørgsmålet.

Kl. 15:43

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det. For det første kan vi jo ikke stå og sagsbehandle enkelt-sager her i Folketingssalen, så jeg kan ikke gå ind i en konkret sag. Men jeg prøvede faktisk at være ret grundig her i min opsamling, i forhold til hvordan det er afgrænset og indhegnet i lovforslagets bemærkninger, og at det kun er i ganske, ganske særlige tilfælde – undtagelsesvis tilfælde – hvor barnets eller den unges behov for ændret støtte er meget betydeligt og som udgangspunkt akut, og jeg vil meget gerne belyse yderligere i udvalgsbehandlingen, hvordan den afgrænsning er, ligesom der jo er den sikkerhed for os alle sam-

men i, at de her meget få sager vil blive indberettet til Ankestyrelsen, så vi kan følge udviklingen.

Så vil jeg sige til ordføreren – men ordføreren ved det jo også godt – at der allerede i dag er nogle regler i serviceloven, som gælder, når en ung fjernes tvangsmæssigt fra forældrene, men de gælder ikke, hvis det af hensyn til den unges bedste er nødvendigt at flytte den unge fra f.eks. én specialiseret institution til en anden, og det her er ikke, fordi der skal til at flyttes tvangsmæssigt rundt på børn og unge. Det er også meget tydeligt beskrevet i lovforslagets bemærkninger, og vi uddyber det meget gerne i udvalgsbehandlingen.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:44

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Ja, det er der jo brug for at få uddybet, og så må ministeren da anerkende det i forhold til det her område, når det sejler så meget i de her sager. Så siger ministeren, at vi ikke skal sagsbehandle. Nej, jeg sagsbehandler heller ikke. Men der har været dokumentarer i stribevis på det her område i forhold til sagen fra Esbjerg omkring Michael Lambert, der skulle tvangsfjernes fra sin plejefamilie, og Andreassagen var i fjernsynet, og det er derfor, jeg nævner det med navn. Der har været så mange dokumentarer på det her område og så mange andre ting, som viser, at det her område er der simpelt hen ikke styr på.

Kl. 15:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Jeg må sige, at jeg tror, at det, når der er navne med, måske er bedre at stille spørgsmålet skriftligt til ministeren i den forbindelse.

Men nu er det ministeren for at svare.

Kl. 15:45

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Men der vil jeg jo gerne sige meget klart til Dansk Folkepartis ordfører og alle andre her i salen, at der her ikke står en minister på talerstolen og siger, at alting fungerer virkelig godt på anbringelsesområdet. Tværtimod. Jeg tror, vi har brug for at få gået det her område efter med en tættekam, og er man i tvivl, kan man jo bare se på Børnesagsbarometeret, som kom med tal for første gang her i slutningen af sidste uge, med hensyn til hvor mange steder der er fejl i reglerne.

Men vi bliver nødt til at gå hele vejen rundt her. Vi bliver nødt til at finde ud af, i hvor høj grad det er den lovgivning, vi har lavet, som sætter modsatrettede krav, er for processtung, i hvor høj grad det handler om ressourcerne eller fagligheden derude, i hvor høj grad det handler om de foranstaltninger, der bliver iværksat hvornår. Altså, det er jo ikke det her lovforslag, der gør fra eller til. Det her lovforslag laver nogle konkrete forbedringer, men den store diskussion har vi jo som opgave at tage, desuagtet at der er nogle forbedringer i det her lovforslag.

Kl. 15:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Trine Torp.

Kl. 15:46

Trine Torp (SF):

Tak for det. Jeg er enig med ministeren i, at der faktisk står en lang række bemærkninger til loven, som præciserer, hvordan det er, loven er allerede i dag, og når der opstår bekymringer både hos mig, men også hos andre omkring det her, så er det jo, fordi de præciseringer

har været der rigtig længe og det er vanskeligt at se, at man helt er i mål med at leve op til loven.

Noget af det, jeg gerne vil høre ministeren svare lidt på, er: Hvordan sikrer vi, at der forud for en anbringelse uden samtykke faktisk er gjort gedigne forsøg på at samarbejde med forældrene, at inddrage dem i sagsbehandlingen, at begrunde anbringelsen, ikke alene ud fra barnets behov, men også ud fra behovet i barnets relation til dets forældre? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er i forhold til tvangsfuldbyrdelsen: Hvordan sikrer vi, at det faktisk er til barnets bedste? For ministeren siger – og det står også i lovbemærkningerne – at det i udgangspunktet skal være akut. Hvad betyder det?

Kl. 15:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Social- og indenrigsministeren.

Kl. 15:47

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

I forhold til det sidste tror jeg simpelt hen, at jeg vil lade det blive ved at sige, at vi må få det udboret noget bedre under udvalgsbehandling. Jeg har svaret efter bedste evne her, men det er jo klart, at vi skal have betrygget udvalget i, at det er ordentligt defineret i lovforslagets bemærkninger og dermed også i de eventuelle vejledninger, der måtte komme ud. For det er jo klart, at det her i sidste ende skal kunne fungere i praksis, og så er der indlagt en bagstopper, der gør, at vi kommer til at kunne følge nøje ved Ankestyrelsen, hvor mange sager der kommer her, og det er jo meget, meget tydeligt – jeg behøver næsten ikke at læse det op igen – at der er tale om, at det her kun skal være i helt særlige tilfælde, og det vil vi jo så kunne følge med i. Men lad os få det boret yderligere ud i udvalgsbehandlingen.

Det første spørgsmål husker jeg så ikke, men ordføreren har måske en mulighed for at stille det igen i anden runde.

Kl. 15:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Trine Torp.

Kl. 15:48

Trine Torp (SF):

Jeg skal prøve at gøre det lidt kort. Det handler om det her med, hvordan det er, man sikrer den her inddragelse af forældrene, at den faktisk har fundet sted, og at man har gjort sig et ordentligt forsøg på at samarbejde med forældrene og få forældrene medinddraget i beslutningen om at anbringe barnet. Men lige i forhold til det der med tvangsfuldbyrdelse: Ville det efter ministerens opfattelse være inden for formålet, at en kommune f.eks. havde uoverensstemmelser med et anbringelsessted? Ville det være nok til, at man kunne tvangsfuldbyrde en flytning?

Kl. 15:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:49

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Nej, økonomiske uoverensstemmelser eller på anden vis uoverensstemmelser, der ikke har noget at gøre med et behov hos barnet og et ændret behov hos barnet, vil jo ikke falde inden for det her. Men lad os få det uddybet, og I kan stille nogle spørgsmål og få svar, og det kan også blive optrykt sammen med lovforslaget, og det vil jo være en god måde at få de bekymringer, der måtte være, manet i jorden.

Så vil jeg da sige, at der jo ikke er noget i det her lovforslag – som jeg også sagde til Dansk Folkepartis ordfører – der ændrer ved

hele det fundament, som anbringelsessager går på. Jeg skrev faktisk ned, at ordføreren sagde i sin tale, at de her forgæves anmodninger om hjemgivelse kan undgås, hvis man har et ordentligt samarbejde, og derfor handler en del af lovforslaget her jo også om at sikre bedre belysninger af forældrekompetencer bl.a., og det, at man skal tilstræbe et samarbejde, er jo et fundament, som det her lovforslag også hviler på.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til social- og indenrigsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en ekspertgruppe på anbringelsesområdet.

Af Karina Adsøl (DF) m.fl.

(Fremstilling 08.10.2019).

Kl. 15:50

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Og den første, der har ordet, er social- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 15:51

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne starte behandlingen af beslutningsforslaget her i dag med at takke Dansk Folkeparti for at sætte fokus på indsatsen for anbragte børn og unge, for alle børn fortjener en tryk og god barndom. Og som samfund har vi et særligt ansvar for, at et udsat barn ikke bliver en udsat voksen. Det ansvar løfter vi ikke godt nok i dag. Jeg bakker derfor også fuldstændig op om formålet med og intentionen bag beslutningsforslaget. For selvfølgelig skal retssikkerheden være i orden. Børnene skal inddrages i beslutningerne, og indsatser og opfølgning skal ske inden for tidsfristerne, ikke kun fordi loven siger det, men fordi det er hele forudsætningen for at sætte tidligere ind og sikre børn en god og tryk opvækst, når deres forældre ikke er i stand til at tage ordentligt vare på dem.

Derfor er det stærkt bekymrende, at der ifølge de nyeste tal fra Børnesagsbarometeret er så mange fejl i kommunernes sagsbehandling i anbringelsessager. For det er endnu et svigt af udsatte børn og unge, når der ikke holdes børnesamtaler inden afgørelse i sagen, eller når der f.eks. ikke følges godt nok op på, om den hjælp, de får, rent faktisk virker. Det skal ikke være fejl i paragraffer eller sagsbehandling, der gør, at børnene ender i en slags limbo, hvor der ikke er styr på og ro omkring deres ståsted i livet på det sted, de kan kalde deres hjem. Derfor skal vi til bunds i problemerne med mangelfuld sagsbehandling, så udsatte børn og unge får den rette hjælp.

Kvaliteten af indsatsen på anbringelsesområdet skal løftes. Når en kommune vælger at anbringe et barn, påtager samfundet sig en forældreopgave. Her er det anbringelsesstedernes opgave at skabe

et hjem og et godt børneliv for børnene. Børnene skal mødes med kram og med den omsorg, der hører sig til i et trygt og godt hjem, og med hverdagsnak over middagsbordet. Og har de brug for særlig støtte, skal de voksne have de rette faglige kompetencer. Men i dag er kvaliteten på døgninstitutioner og opholdssteder alt for svingende. At det er sådan, at en anbringelse på en døgninstitution eller et opholdssted for ofte ikke føles som et hjem for de anbragte børn og unge, er et problem. Den seneste trivselsundersøgelse viser f.eks., at det kun er 28 pct. af de anbragte børn og unge på døgninstitutionerne, der føler sig hjemme der, hvor de er anbragt.

Vi har sammen med udmøntningen af reserven for 2020 taget de første skridt hen imod at blive klogere på, hvor skoen trykker. Derfor ser jeg også meget frem til den undersøgelse af kommunernes anbringelsessager, som vi sammen har aftalt, og jeg er glad for, at vi i aftalen om reserven har fremhævet den kulegravning af reglerne og den kommunale praksis på området, som regeringen og KL har sat i gang. De to undersøgelser kan tilsammen bidrage til et overblik over nogle af de udfordringer, der er i sager om anbringelse uden samtykke, f.eks. i forhold til retssikkerhed og inddragelse af børnene. For det skal ikke være reglerne, der står i vejen for den bedst mulige indsats over for udsatte børn og unge.

Det er et vigtigt indsatsområde, men det løser langtfra problemerne, for alt for mange anbragte børn og unge oplever ustabilitet og uro i deres anbringelse, på trods af at de i særlig grad har behov for et trygt og stabilt hjem. Og anbragte børn og unge træder alt for tydeligt frem i kedelige statistikker. Halvdelen af de hjemløse unge har været anbragt, hver fjerde tidligere anbragte mand har været i fængsel før det 30. år, og kun en fjerdedel af unge med anbringelsesbaggrund har fået en ungdomsuddannelse som 25-årig. Og sådan kunne jeg desværre blive ved – man kunne slå ned i selvmordsstatistikker og andet.

Hvis vi skal gøre op med de triste statistikker for anbragte børn og unge, hvis vi skal lykkes med at give dem et bedre liv, skal vi gå mere grundlæggende til værks. Jeg har talt med både nuværende og tidligere anbragte børn og unge, en lang række organisationer, praktikere, tænketanke og eksperter, og jeg er ikke fuldt ud færdig med at danne mig et overblik over udfordringerne på området, men der begynder at tegne sig et billede.

Først og fremmest bekymrer det mig, når de fleste anbringelser uden samtykke i dag sker blandt store børn, men kun meget få bliver anbragt som helt små. Jeg tror ikke på, at det skyldes, at problemerne først opstår, når barnet bliver teenager. Jeg tror, at det først er dér, de bliver opdaget. De børn skulle have haft den rette hjælp langt tidligere. Og for nogle vil en anbringelse uden for hjemmet på et tidligere tidspunkt være den rette hjælp, så problemerne ikke vokser sig så store, at børnene risikerer at blive skadet for livet. Og så skal kommunerne give de rette indsatser tidligt. Hvis ikke forældrene kan tage ordentligt vare på deres børn, skal de ikke længere have det ansvar. Her skal samfundet tage over, så udsatte børn får den omsorg og nærhed fra stabile voksne, som alle børn fortjener.

KL 15:55

Dernæst skal der i langt højere grad skabes tryghed og stabilitet i anbringelsen. Alle udsatte børn skal have et trygt og stabilt hjem allerede fra fødslen. Anbragte børn og unge skal ikke leve med en grundlæggende usikkerhed om, at de pludselig skal flytte og starte forfra. Det kræver bl.a., at børnene bliver hørt, og at deres holdninger indgår i grundlaget for den indsats, de får.

Til plejebørnenes dag, hvor jeg havde besøg af en gruppe plejebørn her på Christiansborg, fortalte flere af de børn, hvordan de oplever, at de ikke har nogen indflydelse på deres situation og hverdag. Kommunedamerne, som de kalder dem, lytter ikke til dem og spørger dem ikke om noget. Det er jo ikke vejen frem til at få skabt en god hverdag og hele mennesker, som kan stå på egne ben. Alt for mange anbragte børn oplever at blive kastebold mellem biologiske

forældre, kommunen og op til flere forskellige anbringelsessteder og plejeforældre. Vi bliver nødt til at komme til bunds i, hvorfor det går galt.

Så skal vi blive klogere på, hvad der skaber den gode anbringelse i en plejefamilie, så endnu flere anbragte børn kan få en god og kærlig plejefamilie, for det er et stort ansvar at tage vare på et plejebarn. Den opgave skal plejefamilierne ikke stå alene med, og derfor skal plejefamilierne også have nogle ordentlige vilkår. Vi skal sørge for, at de får støtte, sparring og uddannelse, så de er klædt ordentligt på til opgaven.

Så skal vi sørge for, at de anbragte unge kommer godt videre i voksenlivet, når anbringelsen er forbi. Der er som regel, når de unge flytter hjemmefra, opbakning til et nyt liv på egne ben fra både mor og far og vennerne, men tidligere anbragte unge er ofte fattige på livsvidner, de har ofte et svagt netværk, og de kommer til at stå alt for alene og skal selv finde deres ben at stå på i den svære overgang til voksenlivet. Jeg mener, at samfundets forældreopgave for anbragte børn indebærer et ansvar for hele barnets liv og et ansvar, der går ind i voksenlivet. Og her har vi svigtet, når halvdelen af de hjemløse unge er tidligere anbragte. Jeg vil først og fremmest lytte til, hvad de tidligere anbragte unge selv fortæller at de manglede i overgangen til voksenlivet, for de er eksperterne i deres eget liv.

Endelig skal indsatsen over for de mest udsatte børn og unge ikke være drevet af et mål om at tjene flest mulige penge, men om at hjælpe børnene bedst muligt. Anbringelsesstedernes overskud skal bruges på børnene. Vi skal derfor hele vejen rundt omkring problemet med, at nogle anbringelsessteder kan trække overskud ud af institutionen.

Jeg har nu nævnt en række af de områder, hvor jeg ser store udfordringer i indsatsen for anbragte børn og unge. Her skylder vi de udsatte børn og unge at tage grundlæggende fat på problemerne – naturligvis med en bred inddragelse af dem, der kender udfordringerne i praksis, ikke mindst de anbragte børn og unge selv. Det er et ambitiøst arbejde for at kunne tage livtag med områdets udfordringer for alvor. Min og regeringens ambition er, at anbragte børn får de samme muligheder i barndommen og voksenlivet som deres jævnaldrende.

Hvis de store udfordringer på anbringelsesområdet skal løses, skal vi se bredere, end beslutningsforslaget her lægger op til. Det er jeg og regeringen allerede i gang med, men en bred inddragelse er ikke kun en inddragelse af eksperter og de anbragte børn, men en inddragelse af hele den brede vifte af aktører på området. På den baggrund kan regeringen ikke bakke op om beslutningsforslag B 8, men jeg vil igen meget gerne takke Dansk Folkeparti for det stærke fokus på området og i øvrigt takke næsten alle partierne i Folketinget for den gode aftale om reserven, som vi indgik for nylig, hvor vi bl.a. kigger nærmere på området her.

KL 15:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er nogle spørgsmål. Det første er fra fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

KL 15:59

Karina Adsbøl (DF):

Ja, sådan er der jo så meget, når man får en ny regering. Det var jo sådan, at den socialdemokratiske ordfører stod oppe på talerstolen, sidste gang vi havde det her beslutningsforslag til behandling i Folketingssalen, og bakkede fuldt ud op om det her beslutningsforslag og endda sagde: »Jeg synes, der er lang vej igen, men med det her beslutningsforslag kommer vi et stykke vej ...«.

Så står den nu socialdemokratiske minister og siger, at man ikke kan bakke op om det. Det er jo rigtigt, at vi er nået et lille skridt videre i satspuljen netop i forhold til det, og så siger regeringen, at de har igangsat en undersøgelse med KL, så kommunerne skal

undersøge, hvad det er, de gør forkert. Det er et af aspekterne, men det kan man jo ikke nøjes med. Man er nødt til at tage hele paletten i brug netop i forhold til dem, der har viden på det her område, dem, der arbejder med det i det daglige – og netop også, som ministeren siger, de anbragte børn.

Jeg må bare konstatere, at det da er utroligt, at når regeringsmagten skifter, kan man ikke støtte det beslutningsforslag, man tidligere har støttet.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:00

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det. Jeg ved ikke, om der rigtig var et spørgsmål, men jeg vil sige det samme, som jeg hørte min kollega, den daværende socialordfører for Socialdemokratiet, sige, nemlig at jeg har den samme anerkendelse af, at det er vigtigt at få belyst de ting, som Dansk Folkeparti også efterlyser. Jeg mener, vi har taget nogle vigtige skridt i forhold til det med den reserveaftale, vi har indgået. Den kulegravning, der er i gang og aftalt i økonomiaftalen med KL, afdækker en anden del af det. Og så ved jeg, for jeg har læst resumeet af debatten, at der også i foråret, da man diskuterede forslaget her fra den socialdemokratiske ordfører – et forslag, der jo ikke kom til afstemning på grund af valgets udskrivelse – var en klar tilkendegivelse af, at der også var brug for noget bredere og større end den konkrete kulegravning.

Så jeg kan jo ikke omgøre Dansk Folkepartis ordførers indstilling til det, man vil bare kvittere for den optagethed, der er fra Dansk Folkepartis ordførers side, og sige, at jeg ser meget frem til det videre samarbejde på det her område, både om de ting, der er aftalt i reserven, og det bredere arbejde, som skal finde sted på det her område.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 16:01

Karina Adsbøl (DF):

Ja, og her er det netop, at det bliver interessant. Man kan egentlig godt støtte det, men man vil bare ikke stemme for det, fordi det er oppositionen, der kommer med det. Det er jo der, den ligger. Sådan er det jo.

Den socialdemokratiske ordfører sagde: »Hov, jeg skal hilse fra SF, Enhedslisten, Alternativet og Det Radikale Venstre og sige, at de ligesom Socialdemokratiet støtter op om det her forslag.« Men sådan er der jo så meget, og meget kan ændre sig, når der kommer en anden regering og man ikke længere sidder i opposition. Men vi må jo arbejde videre, i forhold til at de parter, der skal inddrages i det her arbejde, også bliver inddraget.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:02

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg vil sige til ordføreren, at jeg altså ikke helt oplever den store konflikt, som ordføreren opridses her. Dengang som nu – det er Socialdemokratiets og regeringens pointe – er vi nødt til at kigge bredere på det her. Min tale gennemgik jo en meget, meget stor spændvidde med hensyn til steder, hvor vi ikke gør det godt nok for anbragte børn og unge. Der er noget, der handler om sagsbe-

handling, regelgrundlag, lovgivning, retssikkerhed. Der er noget, der handler om, hvad det er for nogle indsatser, vi har, og hvor tidligt vi sætter ind. Der er noget, der handler om, hvornår vi slipper de anbragte unge. Alt det skal vi jo kigge bredere på, og det tilkendegav vi i sin tid, og det står vi selvfølgelig ved i dag.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Trine Torp, SF.

Kl. 16:03

Trine Torp (SF):

Tak for det, og tak til ministeren for talen, som jo kom vidt omkring. Og i virkeligheden har vi vist også en forespørgselsdebat om ikke ret lang tid om samme område, så jeg tænker, at vi nok skal få det debatteret. Der var en lang række ting, som jeg blev glad for at høre, og også nogle ting, som vi måske ikke er helt enige om, men det kan vi tage i forespørgselsdebatten.

Men der var én ting, der sådan skabte et lille håb hos mig: Det var ministerens bemærkninger om anbragte unges overgang til voksenlivet. Betyder det, som ministeren siger, at vi endelig kan nå i mål med SF's mangeårige ønske om at give unge anbragte et efterværnsbevis, en ret til efterværn ud over det 18. år?

Kl. 16:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:03

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg tror, ordføreren har helt ret i, at vi har en forespørgselsdebat om status for Barnets Reform og de intentioner, der var med Barnets Reform. Hvis jeg ikke husker meget forkert – og jeg kigger ned på Dansk Folkepartis ordfører – mener jeg, det er Dansk Folkeparti, der har indkaldt til forespørgselsdebatten, så det er rigtigt, at vi får en lejlighed mere til at drøfte det her.

Jeg vil ikke stå her i dag på talerstolen og konkretisere det ned i det, man vel sådan kalder konkrete policyforslag, men jeg vil meget gerne stå ved, at det er regeringens opfattelse, at samfundets forældreopgave for anbragte børn indebærer et ansvar for hele livet og dermed jo også et ansvar, der går ind i voksenlivet. Og jeg tror, at forklaringen på, at der er nogle mennesker, vi ser falde hele vejen igennem det sociale sikkerhedsnet i vores samfund og ende i hjemløsestatistikkerne, ende i selvmordsstatistikkerne – alle de her forfærdelige tal, som vi alle sammen kender for godt – er, at de bliver ladet for alene. Vi ved, at det er unge, som er svage på netværk, på livsviden og på livliner, hørte jeg nogle tidligere anbragte kalde det for nylig. Der mener jeg at samfundet har et større ansvar, end vi løfter i dag.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Trine Torp.

Kl. 16:04

Trine Torp (SF):

Det havde næsten også været for godt til at være sandt, hvis vi havde kunnet få sådan en tilkendegivelse i dag. Men bare for måske lige at uddybe det: Er det sådan, at ministeren er enig i, at det jo i dag er muligt at give de unge efterværn efter det 18. år, men at den bestemmelse bliver brugt for lidt?

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:05

Kl. 16:07

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg vil i hvert fald sige det sådan, at jeg selv er opmærksom på nogle af de afgrænsninger, der er af den bestemmelse, og at det er noget af det, der umiddelbart springer i øjnene som noget, der godt kunne være brug for at kigge på, altså hvorfor man har lavet de afgrænsninger, og hvordan de finder anvendelse. Så det er vel så tæt, som jeg kan komme på det her fra talerstolen i dag.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 16:05

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jamen vi er jo også begejstrede for det her beslutningsforslag i Alternativet. (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Jeg skal bede ordføreren om at rejse sig, medmindre ordføreren er i så stærke smerter på grund af ryggen stadig væk). Tak, fordi formanden spurgte. Nej, min ryg er fuldstændig i orden igen – jeg sad bare så godt. Nu har jeg rejst mig for Folketinget.

Vi synes jo også, at Karina Adsøl fra DF kom med et rigtig godt beslutningsforslag, og vi støttede det også sidste gang. Det, jeg bare ser for mig her, er egentlig den glædelige ting, at det lyder, som om der sådan set kommer en undersøgelse fra ministeriet, som ud over at indeholde de ting, som DF efterlyser, også indeholder en endnu dybere granskning af området, og der er endda lidt finansiering til det; der er fundet en million til det via reserven. Hvis ministeren kan bekræfte den, så synes jeg da bare, vi skal glæde os over, at vi har fået noget, der virkelig, virkelig går i dybden med det her.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:06

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Godt at høre, og velkommen tilbage til ordføreren. Godt at høre, at det ikke var rygmerter, der holdt ordføreren i stolen til at starte med.

Jamen der er jo flere elementer i spil her. Det er rigtigt, at en del af den aftale, der i sidste uge blev indgået om reserven, indebærer, at vi skal have og har afsat penge til en grundig gennemgang af en stribe anbringelsessager påklaget til Ankestyrelsen – både hvor der er givet medhold og hvor der ikke er – og se på, om der er noget, der går igen, om der er noget i forhold til lovgivning, regelgrundlag, den måde, man arbejder med de her sager på i kommunerne.

Ud over det er der igangsat en kulegravning af både regelgrundlaget, men sådan set også af kommunernes praksis, i regi af den økonomiaftale, som regeringen indgik med kommunerne. Det er jo ved at være en del måneder siden efterhånden. Og ud over det har den her regering som ambition at få kigget bredt på hele anbringelsesområdet, og det var det, jeg prøvede at komme igennem de store klumper af i min tale.

For det drejer sig nemlig ikke kun om lovgrundlag eller sagsbehandling eller retssikkerhed. Det handler faktisk også om et spørgsmål om: Er det de rigtige foranstaltninger? Er det til rette tid? Er der en tilstrækkelig stabilitet for de børn og de unge? Er der den rette hjælp ind i voksenlivet? Og alle de mange andre ting, jeg kom omkring.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Torsten Gejl.

Torsten Gejl (ALT):

Kære formand, jeg har ikke trykket mig ind igen.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Okay, ja, men så er det fru Anni Matthiesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:08

Anni Matthiesen (V):

Tak til ministeren for talen. Jeg synes faktisk, at der var en ting her til sidst, som ministeren sagde, som jeg rigtig godt kunne tænke mig blev uddybet lidt. For ministeren sagde nemlig, at regeringen har en ambition om nu at komme til at kigge endnu bredere på det her område. For det er rigtigt, at vi i sidste uge har indgået en aftale, som er et skridt på vejen. Men jeg kunne rigtig godt tænke mig at spørge ministeren: Hvornår forventer regeringen at kigge bredere på det her område?

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:08

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jamen det første først: Altså, jeg vil sige, at det, vi har aftalt i forhold til reserven, som jeg tror kan tilvejebringe ny væsentlig viden, står jo også på ryggen af andre ting, vi har aftalt. Og i sidste uge fik vi for første gang resultater fra Børnesagsbarometret, som jo er noget, vi har aftalt tidligere, og som gør, at vi i løbet af et 3-årsrul kommer til at have fuld sagsbehandling i alle kommuner i det her land og kan se, hvor det er, at fejlene er i sagsbehandlingen, og hvor problemerne med retssikkerheden er. Og på den måde er der ikke sådan ét initiativ, der løser det hele her, og derfor har jeg heller ikke her i dag en færdig tidsplan. Det er væsentligt, at vi får kigget på det vældig bredt. Det er jo i sig selv en opgave at finde ud af, hvor meget data og hvor meget viden vi egentlig har adgang til. Der er en del af de tal, der kommer fra Ankestyrelsen nu, som er relativt nye, fordi vi ikke har haft adgang til data på det her område i tilstrækkelig grad.

Der er ganske givet stadig nogle steder, hvor der er videnshuller, og så er der det, som jeg synes er det allervæsentligste, nemlig al den oplevede erfaring derude. Altså al den viden, man får af at tale med tidligere anbragte børn og de øvrige aktører på området, som jo også kan hjælpe med at fylde nogle af de videnshuller. Og den proces er jo ret stor og omfattende, når man insisterer på, at vi skal komme hele vejen rundt. Og derfor har jeg heller ikke sådan en færdig tidsplan med her i dag.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 16:10

Anni Matthiesen (V):

Det havde jeg nok heller ikke troet på. Men derfor var det alligevel spændende at spørge ind til, for når ministeren selv siger, at regeringen har den ambition, at man vil kigge bredere på det her område, så deler jeg det helt klart. For de tal, der kommer frem igen og igen, er jo forfærdelige, og derfor tror jeg da, vi alle sammen har en interesse i, at der også kommer til at ske noget, måske også forholdsvis hurtigt. Men i forhold til den der tidsplan, som ministeren så ikke har med i salen i dag: Er det sådan, at det er noget, som f.eks. udvalget også bliver involveret i på en eller anden måde, når man tænker, at man vil kigge mere bredt på det her?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jamen jeg inddrager meget gerne i udvalget i det videre arbejde, ligesom når der løbende kommer nye tal og resultater, f.eks. med Børnesagsbarometret, eller når vi får den nye analyse, som vi har aftalt i reserven. Når kulegravningen, som vi har aftalt med kommunerne, ligger der, så vil jeg meget gerne involvere udvalget. Nu nævnte SF's ordfører, at vi kommer til at diskutere det her emne igen inden for en overskuelig fremtid på grund af en forespørgsel om Barnets Reform. Altså, jeg forestiller mig ikke andet, end at det her er noget, vi – regeringen og Folketingets partier – også vil have en løbende politisk dialog om.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger jeg tak til social- og indenrigsministeren og går over til ordførerrækken. Og den første ordfører er fru Camilla Fabricius. Vi siger velkommen til fru Camilla Fabricius fra Socialdemokratiet. Værsgo.

(Ordfører)

Camilla Fabricius (S):

Når man stadig væk er ny, kan man godt påberåbe sig retten til lige at være lidt småforvirret. Og jeg troede faktisk, at det var ordføreren fra Dansk Folkeparti, der skulle fremlægge, fordi det var hende, der havde fremsat beslutningsforslaget.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg vil lige sige, at ved beslutningsforslag slutter ordføreren af. Når vi er igennem hele sagsbehandlingen, kommer ordføreren for forslagsstillerne op til allersidst.

(Ordfører)

Camilla Fabricius (S):

Det tror jeg faktisk at dem, der lytter med derhjemme, er rigtig glade for at formanden kan hjælpe mig og resten af Danmark med, så det sætter jeg stor pris på.

Som både B 8 her og ministeren beskriver, er det, vi oplever rundtomkring i Danmark, helt hjerteskerende. Jeg kan sige, at jeg selv har arbejdet på en stor specialskele i Viby i Aarhus, hvor vi havde op til flere børn, som gik på skolen, og som var anbragt på nogle af de døgninstitutioner, der er i Aarhus, og her oplevede jeg, hvor svært det var for dem at finde ro og trykthed til i virkeligheden at præstere i forhold til de ressourcer, de egentlig havde intellektuelt, og hvor pressede de var til at skabe venskaber og til at danne relationer i de foreninger, som vi forsøgte at knytte dem til.

Jeg har også for nylig været på besøg i Baglandet i Aarhus, som er en organisation, der varetager interesser for mennesker, som har været anbragt på et tidspunkt. Baglandet er et åbent tilbud, som tilrettelægger netværk, også for dem i en høj alder, for – som de siger – man har altid en udsathed, når man har været anbragt, fordi man ikke har det samme stærke netværk.

Hvis der er noget, der shaker lidt i en periode af ens liv – hvis man har en skilsmisse eller man skal flytte til en anden by for at læse – har man altid brug for nogen, som træder til. Og derfor vil jeg gerne have lov til at anerkende forslagsstilleren meget for et meget stærkt fokus, ikke bare med det her, men for en ihærdig kamp for

Kl. 16:10 at sætte fokus på det. Jeg har lagt mærke til ordføreren for Dansk Folkeparti, allerede inden jeg fik lov til at betrede talerstolen, have en særlig opmærksomhed på udsatte børn.

Kl. 16:10 Jeg synes, at det også er ret tydeligt, at vi med de forhandlinger, vi afsluttede i sidste uge, netop er kommet i mål med at gøre det, som B 8 i virkeligheden vil, nemlig at skabe et meget markant overblik over det. I virkeligheden synes jeg, at vi står her på et sted, som er meget fornuftigt og meget godt, fordi vi kan se os selv i øjnene og se, at B 8 i virkeligheden er kommet rigtig langt. Derfor giver det ikke mening for Socialdemokratiet at tiltræde det, men vi vil følge det rigtig godt. Og endnu en gang vil jeg give en stor anerkendelse for det, og jeg synes også, at vi skal holde ministeren op på, at hun vil inddrage udvalget i den videre proces og prøve at give udvalget lov til at være en stærk del af den proces med det afsæt til at skabe en bedre hverdag for de børn og de unge, som er anbragt uden for deres hjem, og hvor vi tager de erfaringer med os. For alle børn, uanset hvor henne de måtte være, har ret til en god barndom og en god ungdom og til at udnytte de potentialer, de måtte have. Tak for det.

Kl. 16:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 16:15

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Og tak til ordføreren for den konstruktive tale, men også for anerkendelsen af en modparts arbejde. Det vil jeg gerne kvittere for.

Når det er sagt, er der noget, jeg godt kunne tænke mig at høre. Man siger, at man er enig i beslutningsforslaget, netop med hensyn til at den her kulegravning skal inddrage alle elementer i forhold til retssikkerheden for de berørte, at der også skal kigges på kvalitetssikringen i sagerne, og at den også skal belyse, om børn- og ungeudvalget er de rigtige til at træffe de beslutninger, de gør, når vi taler om anbringelse. Socialdemokratiet siger, at det ikke er godt nok, og at der skal mere til – og det er vi jo altid villige til at kigge på i Dansk Folkeparti – men så er det jo i dag muligt, at man kan lave et ændringsforslag, hvis man vil have mere med i et beslutningsforslag. Det har man jo mulighed for i dag. Så hvad er det præcis, Socialdemokratiet ikke kan støtte i det her beslutningsforslag?

Kl. 16:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:16

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Grundlæggende synes vi faktisk, at vi er kommet i mål med første step ved i sidste uge at nedsætte en arbejdsgruppe og ved, at ministeren også har redegjort for, at vi som udvalg bliver inddraget i en proces fremadrettet. Så for mig at se giver det ikke mening, at man vedtager noget, hvor der i øvrigt er blevet nedsat en arbejdsgruppe. Så på den måde synes jeg, det er modstridende. Det er ikke modstridende, med hensyn til at emnet er relevant og centralt. Det handler om, at der i virkeligheden er blevet spillet ud, og at vi i virkeligheden er nået i mål med dele af det. Så jeg tænker, at vi egentlig kunne give håndslag på at anerkende det og også præcisere de ting, vi kom i mål med i sidste uge.

Så endnu en gang skal der lyde en stor anerkendelse af ordføreren med hensyn til præciseringen i B 8.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Karina Adsbøl, værsgo.

Kl. 16:17 Jeg håber også, at ministeren følger op på, at man skal kigge på det her, måske endda endnu bredere. Altså, er der ting, som i bund og grund ikke fungerer på den rette måde? Kan det være, at det er helt andre typer af værktøjer, man skal tage i brug for at få de her tal gjort væsentlig bedre, end de er i dag?

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Men anerkender ordføreren ikke, at der jo er forskel på, om man laver en undersøgelse med KL, hvor KL skal undersøge sig selv – det er bare for at sige, at vi ved, at der i de her sager er rigtig mange fejl og mangler – eller om man også har andre aktører på hele området med? Jeg er helt bekendt med det, vi aftalte, for jeg synes jo, det er så utrolig vigtigt, at det er kommet på bordet. Og så har man det også sådan som ordfører, at det er bedre at få noget end ikke at få noget som helst, så det er selvfølgelig rigtig godt, at vi fik de ting med, vi gjorde, men det kan vi jo gøre meget bedre.

Kl. 16:17

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:18

Camilla Fabricius (S):

Altså, jeg synes ikke, det er rigtigt, at man ikke har fået noget. Jeg synes faktisk, at Karina Adsbøl i den grad har sat en dagsorden her. Jeg synes, det er meget vigtigt at holde KL op på, hvordan de undersøger sig selv, og jeg synes, det er meget vigtigt, at vi får gennemgået de sager og får taget ved lære af det, der virker, og det, der ikke virker. Jeg synes i hvert fald, at både jeg som ordfører og ministeren hele vejen igennem har anerkendt det. Jeg synes, at vi skal bide til bolle, selv om det ikke er fastelavn, og rykke på det her. Men derudover kan vi ikke støtte forslaget. Tak.

Kl. 16:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til fru Anni Matthiesen, Venstre.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, formand. Jeg vil egentlig gerne starte med at sige tak til fru Karina Adsbøl og Dansk Folkeparti for at fremsætte det her beslutningsforslag i dag. Det er jo et vigtigt emne, som vi behandler – primært fordi det handler om vores børn. Men det handler jo især om de børn og unge mennesker, som har det svært, og som desværre, kan man sige, er kommet i en situation, hvor anbringelse har været nødvendigt. Så der er tale om familier, som jo ofte befinder sig i meget sårbare situationer, og derfor kræver det også den helt rette håndtering. Og jeg tror egentlig, at det – uden at jeg skal slukke lyset helt her i Folketingssalen – faktisk er et område, som vi bliver nødt til at holde øje med hele tiden. Desværre kan man jo også sige, at nogle af de tal, som vi er blevet præsenteret for her for nylig, bl.a. fra Børnesagsbarometeret, viser, at der er noget, der skal tages fat på, men desværre tror jeg ikke, at det er noget, der er løst med et fingerknips, men det er så sandelig noget, som vi som politikere – landspolitikere – også skal tage alvorligt.

Noget af det, som jeg i hvert fald især har bidt mærke i, er jo også den mangelfulde sagsbehandling, der foregår rundt omkring, og at der desværre er alt, alt for mange fejl i de forskellige anbringelsessager. Og noget af det, som jeg også vil sige har berørt mig personligt, er, når jeg taler med unge mennesker, som har været fejlanbragt – det gør ondt på en, når man hører om deres historier. Og der må jeg sige, at jeg tror, at man måske også er nødt til at turde tænke nye tanker på det her område. Ministeren var lidt inde på det.

Jeg anerkender helt klart, at vi ikke er i mål. Med den aftale, vi indgik i sidste uge, var det et skridt på vejen. Der er mere, der skal gøres, og der tror jeg egentlig, at vi på tværs af partier godt er klar over, at det er en arbejdsopgave, vi også har en forpligtelse til at holde fast i og forhåbentlig gøre bedre.

Venstre kommer ikke til at støtte det her beslutningsforslag, og det gør vi ikke ud fra den betragtning, at vi jo så sent som i sidste uge på tværs af rigtig mange partier i Folketinget aftalte, at vi nu skulle sætte en arbejdsgruppe – en ekspertgruppe – i gang. Og fru Karina Adsbøl var jo om nogen også med til at sikre, at det indgik i aftaleteksten. Så jeg synes, vi skylder de folk, der er involveret i det arbejde, at de nu også lige får chancen og muligheden for at komme med nogle anbefalinger til os, og jeg synes, det ville være et forkert tidspunkt nu – oven i den ene arbejdsgruppe – at begynde at nedsætte en yderligere arbejdsgruppe; så det er begrundelsen for, at vi ikke støtter beslutningsforslaget.

Kl. 16:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 16:22

Karina Adsbøl (DF):

Jeg vil godt lige høre Venstres ordfører om noget. Det er jo rigtigt, at vi fik noget kæmpet igennem, og også tak for opbakningen til Venstres ordfører, som også gerne ville kæmpe noget igennem med hensyn til reserven på det her område. Så var det, som jeg sagde tidligere, bedre at få lidt end ingenting. Men jeg mener jo ikke, at det ene udelukker det andet, for hvis man stemmer det her igennem og samtidig får det andet, så er vi da i hvert fald sikre på, at der kommer til at ske noget på det her område. Så kan Venstres ordfører fortælle mig, hvad det præcis er i det her beslutningsforslag, man ikke kan støtte? Hvad er det præcis for ting, der står i det her beslutningsforslag, man ikke kan støtte?

Kl. 16:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:23

Anni Matthiesen (V):

Det, vi ikke kan støtte, er, at man, så få dage efter at der nu er blevet sat gang i en arbejdsgruppe, en ekspertgruppe, der skal grave ned i de her ting, siger, at nu vil man gerne have nedsat en ekspertgruppe. Jeg synes, at der er noget dobbelt i det.

Kl. 16:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 16:23

Karina Adsbøl (DF):

Jo, men det, vi fik vedtaget, er jo ikke helt dækkende. Det her handler netop om, retssikkerhedsenheden skal gennemgå nogle af de her sager, men det handler jo ikke om, hvem det er, der træffer beslutningen. Er børn og unge-udvalget de rigtige? Det vil vi også gerne have belyst. Er der også i forhold til sagsbehandlingernes kompetencer behov for noget mere? Det her dækker jo rigtig, rigtig bredt i forhold til hele retssikkerhedsområdet, men også i forhold til hvad vi skal have kigget mere på. Den anden del, vi har fået igennem, er

selvfølgelig noget af det, men det er jo langt fra så dækkende, som det her beslutningsforslag er.

Kl. 16:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:24

Anni Matthiesen (V):

Dansk Folkepartis ordfører ved godt, at vi – jeg tror, det var en af de sidste aftener – også fik kæmpet igennem, at bl.a. de berørte parter skulle skrives tættere ind i den aftaletekst, vi lavede. Jeg må jo sige, at noget af det, jeg godt kan være bekymret for, hvis man så – rent ud sagt – få dage efter vælger at lave yderligere en arbejdsgruppe, er, at det er nogle af de samme parter, man kommer til at trække på. Det synes jeg faktisk ikke er i orden.

Kl. 16:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi går videre til hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for den her debat og det her forslag. Jeg er enig med de øvrige talere i, at det er meget fint, at fru Karina Adsbøl har bragt det her forslag op. Jeg bakker fuldt op om hensigten. Vi ved jo desværre, at der forekommer fejl i anbringelsessager, og det må der selvfølgelig ikke. Vi vil alle sammen børnene det bedste, og vi skal tilstræbe den allerhøjeste kvalitet i de her meget følsomme sager.

Vi er jo i gang med – og det er vi forhåbentlig altid – at kigge os selv i kortene. Det er i meget høj grad vores ansvar, for vi gør det helt tydeligt ikke godt nok i dag, og vi har jo, som det også er fremgået af debatten, allerede aftalt flere undersøgelser. Jeg vil gerne takke ministeren for at stå ved, at vi skal forbedre os i forhold til det her, og at vi simpelt hen ikke bare skal fortsætte det, vi gør i dag. Der skal forandring til. Det vil vi selvfølgelig fra Radikale Venstres side meget gerne bakke op om. Vi vil i løbet af udvalgsarbejdet arbejde med en betænkning om det her forslag og afgøre vores stilling, men vi håber, at vi kan samles om en tekst, der kan sikre, at vi gør det rette, bredt i Folketinget.

Når vi kommer til debatten om efterværn, der har fundet sted i dag, må jeg også sige, at jeg opfatter det, vi gør i dag, som helt utilstrækkeligt. Jeg havde en forfærdelig oplevelse for nylig på et herberg, hvor der var en afdeling for folk, der kom direkte fra anbringelse til et herberg, som så var deres første bopæl uden for hjemmet, om jeg så må sige, i voksenlivet. Det er jo oplagt helt galt og også en af grundene til eller et symptom på, at de anbragte børn i deres voksenliv fylder så meget i de forkerte statistikker og så lidt i de rigtige. Så noget må gøres.

Jeg værdsætter meget det her forslag og håber, at vi kan finde en ordentlig tekst, der kan bringe os videre på den rigtige måde. Tak.

Kl. 16:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til fru Trine Torp, SF.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til fru Karina Adsbøl for den ihærdige kamp og for at rejse en vigtig debat om udfordringerne i forhold til retssikkerheden, kvaliteten i sagsbehandlingen og myndighedsudøvelsen på anbringelsesområdet.

I SF er vi, ligesom sidst beslutningsforslaget blev fremsat, enige i formålet med det, nemlig at området har brug for et eftersyn, og at der er brug for politiske drøftelser om, hvilke forbedringer der skal skabes, og om området er indrettet på den rigtige måde i forhold til beslutningskompetencen, altså f.eks., som det også fremgår af bemærkningerne til det, om børn og unge-udvalget er den rette instans til at træffe beslutninger. I bemærkningerne til beslutningsforslaget nævnes bl.a. Justitias rapport om problemer med retssikkerheden. Den har jeg også med interesse læst, og den giver anledning til vigtige overvejelser. Vi har altså brug for at blive klogere. Spørgsmålet er, hvordan vi gør det bedst.

Med den seneste aftale for socialreserven har vi på initiativ af fru Karina Adsbøl og andre taget fat på nogle af de initiativer, som vi mener vi skal prøve at komme langt med. Der skal laves en kortlægning af de gældende regler, der skal sikre, at udsatte børn og unge får den rette hjælp, og at barnet og familien inddrages ordentligt. I regi af den uafhængige retssikkerhedsenhed, som satspuljepartierne sidste år aftalte at nedsætte, skal der i 2020 foretages en undersøgelse af kommunernes anbringelsessager med fokus på de anbringelser, hvor der ikke er samtykke fra forældrene, og hvor Ankestyrelsen enten har ophævet eller stadfæstet afgørelsen om anbringelse. Den skal vise, hvor der er udfordringer, og den skal drøftes med relevante organisationer og eksperter, som kan bidrage med deres erfaringer, viden og anbefalinger. Det gælder både juridiske eksperter, fagpersoner og interesseorganisationer for bl.a. forældre og tidligere anbragte børn og unge. Det var bl.a. et ønske fra Dansk Folkeparti, som vi i SF bakker op om, og som jeg vil følge tæt, for der er brug for at få det her område undersøgt grundigt. Derfor er jeg også glad for, at fru Karina Adsbøl sideløbende med det her vil samarbejde med mig om at planlægge en eksperthøring om området.

Vi må altså i gang med arbejdet og så se, om arbejdet opfylder formålet, som er meget vigtigt. Der er brug for at gå grundigt til værks, så i SF vil vi gerne gå videre end det her, når vi har taget de vigtige skridt, som aftalen om reserven på socialområdet indeholder. Men jeg synes også, at vi skal passe på, at vi ikke samtidig kommer til at lave en masse parallelprocesser og en masse dobbeltarbejde. Sidst det blev fremsat, kunne vi støtte det, men grunden til, at vi ikke kan støtte det nu, er udelukkende, at vi ikke ønsker, at det her skal blive sådan en rodebutik af forskellige indsatser og undersøgelser, som snubler over hinanden.

Vi må først vi se på: Hvor langt kan vi nå med det, vi har sat i gang nu, og hvad skal fortsætte efter det? Men jeg vil også herfra tilkendegive, at hvis vi kan samles om en beretning i forlængelse af debatten her om beslutningsforslaget, vil vi selvfølgelig rigtig gerne samarbejde om det.

Kl. 16:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 16:30

Karina Adsbøl (DF):

Tak til ordføreren. Jeg vil gerne kvittere for ordførerens tale, også i forhold til det samarbejde, vi har haft, på det her område og i forhold til efterværnsproblematikken, som vi også har kæmpet med sammen og har fået afsat midler til næsten hver evig eneste gang, vi har siddet i forhandlinger i satspuljekredsen. Så den del er også utrolig vigtig, og det er jo rigtigt nok, som ordføreren siger, at noget af det kom med i forbindelse med satspuljen.

Ordføreren siger jo nu, at det skal undersøges, hvor der ikke foreligger et samtykke i anbringelsessager. Det er jo så én del. Men så mangler vi jo faktisk den anden, nemlig hvornår der foreligger samtykke. Hvorfor er det, man giver samtykke, og hvorfor er det, man ikke samtykker? Vi har jo desværre hørt om nogle grelle eksempler fra Landsforeningen Autisme. Vi har endda haft samråd om

det, altså at mange føler sig truet af forældrene, for at de skal have deres barn anbragt. De siger, at det faktisk næsten er frivillig tvang at sige, at her samtykker vi.

Er ordføreren med på den problemstilling, jeg også rejser her?

Kl. 16:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:31

Trine Torp (SF):

Ja, den er jeg helt bekendt med. Og i virkeligheden kan det næsten være værre at samtykke med hånden omme bag ryggen, fordi man jo dermed ikke får den samme retssikkerhed og den samme adgang til advokatbistand osv., som man egentlig gør, hvis det er uden samtykke. Så den er jeg helt med på. Og det, jeg også bare vil sige, er, at jeg ikke tror, vi får undersøgt det område bare med de initiativer, vi har taget, men jeg er bare bekymret for, at vi kaster os ud i en hel masse forskellige undersøgelser, som ikke hænger sammen. Altså, jeg ønsker faktisk, at vi kommer ordentlig til bunds i det, men på en systematisk måde.

Kl. 16:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:32

Karina Adsbøl (DF):

Ét er nu, at KL skal undersøge de her sager, de selv begår fejl i. Det er én ting. Den anden ting handler om retssikkerhedsenheden. Hvad er det så, de skal undersøge? Og dér synes jeg jo godt vi fra Folkeetingets side kan anbefale retssikkerhedsenheden alle de elementer, som man synes at man skal have med i det – netop også i forhold til hvordan vi sikrer, at dem, der sidder med de her sager, er klædt godt nok på til også at udføre dem. Hvordan sikrer vi kvalitetssikring? Jeg vil bare sige, at hvis man stemmer for det her, får man jo hele pakken, så jeg tror ikke, ordføreren skal være så bekymret for det.

Kl. 16:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:32

Trine Torp (SF):

Nej, men jeg har alligevel også sådan lidt respekt for aftaler, jeg indgår, og den aftale, vi har lavet, er jo nærmest varm i trykken endnu. Så derfor står jeg selvfølgelig inde for den aftale, og som jeg siger, tror jeg ikke, vi har undersøgt det her område til bunds. Så derfor har jeg da også en forventning om, at vi kan holde ministeren op på det, som ministeren sagde i sin tale, nemlig at det her er et område, der grundlæggende kræver meget mere fokus end det, der er lige nu.

Kl. 16:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi går videre til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 16:33

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Da vores ordfører, Pernille Skipper, ikke kan være her, så vil jeg fremføre vores synspunkter og vil starte med at sige Dansk Folkeparti tak for dette beslutningsforslag om at nedsætte en ekspertgruppe på anbringelsesområdet og for deres store arbejde i øvrigt med at forbedre vilkår for anbragte børn og deres familier.

Det er en voldsom indgriben, når en kommune beslutter at anbringe et barn uden for hjemmet. Det kan der ikke være tvivl om. Derfor er det også meget alvorligt, at der er så mange fejl i behandlingerne i et alt for stort antal anbringelsessager. Det er dokumenteret af bl.a. Justitia, Københavns Kommune og Institut for Menneskerettigheder, hvis undersøgelser der også henvises til i beslutningsforslaget.

Enhedslisten hilser derfor forslaget om at nedsætte en ekspertgruppe til at kulegrave anbringelsesområdet velkommen. Der er i høj grad brug for at få klarlagt, hvordan antallet af fejl i anbringelsessager kan nedbringes, så vi styrker retssikkerheden både for børn og biologiske forældre og plejefamilier, men også for at sikre den størst mulige trivsel og trykthed for de børn, der desværre må anbringes uden for hjemmet.

Vi hæfter os særlig ved, at ekspertgruppen ikke alene skal bestå af juridisk og socialfaglig ekspertise, men at den også skal tælle tidligere anbragtes erfaringer med systemet. Det finder vi meget positivt. Ligeledes bifalder vi ekspertgruppens fokus på forebyggelse og sikring af faglig kvalitet i sagsbehandlingen.

Bemærkningerne til beslutningsforslaget indeholder ikke overvejelser om finansiering og ej heller en vurdering af de forventede omkostninger forbundet med forslaget. På den baggrund støtter Enhedslisten forslaget, forudsat selvfølgelig at der findes en rimelig finansieringskilde.

Kl. 16:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til Brigitte Klintskov Jerkel.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Først og fremmest tak til Dansk Folkeparti for at fremsætte beslutningsforslaget. Anbringelsesområdet er et meget vigtigt område, da det jo gælder børn og unges opvækstvilkår, deres trivsel, omsorg og udvikling. Derfor var vi også med til i sidste uge at lave den her aftale om satsreserven, hvor vi jo netop har lavet en aftale om, at vi nu vil undersøge hele anbringelsesområdet. Vi mener derfor ikke fra konservativ side, at vi skal have flere parallelle processer kørende, og det er faktisk grunden til, at vi ikke kan bakke op om det her beslutningsforslag – netop med henvisning til vores aftale i sidste uge om satsreserven.

Kl. 16:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der kom lige en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 16:36

Karina Adsbøl (DF):

Så må jeg spørge ordføreren, om ordføreren mener, at det, vi fik aftalt i den aftale, som vi lavede omkring reserven, er dækkende, eller om ordføreren mener, at der er brug for noget mere. Nu er det jo sådan, at ministeren også har sagt, at der er brug for noget mere, og så kan man jo altid lave et ændringsforslag, og man kan også skrive en beretning for at tilføje, hvad mere der præcis er behov for.

Det her beslutningsforslag rejser jo en række spørgsmål, som det også er nævnt tidligere, bl.a. om børn og unge-udvalget er de rette til at træffe de her beslutninger om, hvordan vi sikrer kvaliteten og retssikkerheden i de her sager. Så det her er jo meget bredt. Det er det også, i forhold til hvordan vi sikrer, at dem, der sidder med de her sager, er fagligt klædt på til det. Så bare at skyde det ned, som den konservative ordfører gør, synes jeg ikke er rimeligt, for vi kunne jo opnå at lave en fælles beretning, hvor der kunne opnås endnu mere.

Kl. 16:37

Kl. 16:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Brigitte Klinskov Jerkel (KF):

Nu er det jo sådan, at det var i torsdags, at vi indgik en aftale om satsreserven, og det indgår netop i den aftale, at vi skal undersøge anbringelsesområdet, og det satte vi nogle penge af til. Den aftale er vi tro imod. Vi vil gerne have undersøgt anbringelsesområdet. Det mener vi bestemt er vigtigt at få gjort. Og så vil vi gerne se resultatet af den undersøgelse, når vi har fået afdækket området. Så vi må se, hvad den afdækning giver anledning til, når vi står med resultatet i hånden.

Kl. 16:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 16:38

Karina Adsbøl (DF):

Så må jeg spørge ordføreren: Når man skal have kulegrave det her område, hvilke aktører mener ordføreren så det er vigtigt skal høres og skal komme med anbefalinger til de ændringer? For ét er, at KL undersøger sig selv, og at man kan få nogle anbefalinger fra retssikkerhedsenheden, men vi mangler alle aktørerne på det her område.

Kl. 16:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:38

Brigitte Klinskov Jerkel (KF):

Jamen jeg synes selvfølgelig, det er vigtigt, at vi, når vi skal undersøge området, inddrager nogle af de berørte parter på området. Man kan sige, at KL selvfølgelig også er en part, det er vigtigt at høre. Det er trods alt deres – hvad skal man sige – sagsbehandlere, der sidder ude i kommunerne med sagerne, så de har jo også en finger på pulsen i forhold til det, der foregår. Så det er jo relevant at inddrage de parter, der har berøring med hele anbringelsesområdet.

Kl. 16:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til ordføreren. Og vi går videre til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Vi støttede også det her beslutningsforslag, sidste gang det var oppe, og vi glæder os til at komme i gang med at undersøge det her område. Det, som jeg spurgte ministeren til, da ministeren var heroppe før, var, om den undersøgelse, som bl.a. bliver igangsat via den aftale, vi har omkring reserven, i virkeligheden undersøger det, som DF ønsker, plus noget mere. Det bekræftede ministeren, og så synes jeg egentlig, vi skal gå den vej – det synes jeg er det mest enkle. Så derfor glæder vi os til en undersøgelse, men vi stemmer nej til beslutningsforslaget.

Kl. 16:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Jeg hedder stadig Thiesen! (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Nu lærer jeg det – det lover jeg!). Det er så fint.

Først og fremmest vil jeg rigtig gerne, som flere andre har gjort, rose Dansk Folkeparti for at fremsætte det her beslutningsforslag. Jeg synes, det er rigtig, rigtig godt, at man sætter fokus på det her område, og det beslutningsforslag, vi sidder med her, er jo netop en bred kulegravning – altså, det er ikke kun noget med, at der er nogle relevante aktører, som ligesom skal undersøge sig selv. Det handler sådan set om, at vi helt bredt skal se på, om det her område er skruet rigtigt sammen. Jeg synes, at der er nogle rigtig vigtige pointer her, både det med – selvfølgelig – at sikre retssikkerheden, men også det med, om det er rigtigt, at det er et børn og unge-udvalg og altså en lokalpolitiker, som kan blive draget ind i at tage nogle akutte beslutninger, som er ret vidtrækkende. Hvordan og hvorledes det ellers skal skrues sammen, synes jeg er rigtig relevant at kigge på.

Så Nye Borgerlige kan støtte det her beslutningsforslag, og generelt ser vi frem til, at der bliver kulegravet på det her område, sådan at vi forhåbentlig kan få skabt et langt bedre system og en langt bedre retstilstand for de berørte. Tak.

Kl. 16:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Mette Thiesen. Så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Jeg har i al hast skrevet min ordførertale om, fordi jeg synes, den ordførertale, som Venstres ordfører, fru Anni Matthiesen, holdt, var så inspirerende. Det, som Venstres ordfører sagde, var jo, at der nok er et eller andet behov for at gå helt nye veje på det her område eller tænke helt nyt, da det er et område, hvor der måske i virkeligheden er behov for et større tænkearbejde, end der sådan normalt lægges op til i den almindelige lovmølle, når den maler.

Det, der jo nok i virkeligheden helt grundlæggende er problemet på det her område, er, at vi står i den situation, at vi vil have et politisk og bureaukratisk system til på en eller anden måde at fungere menneskeligt. Jeg tror sådan helt grundlæggende, at politiske og bureaukratiske systemer har ret svært ved at fungere menneskeligt og på en måde, der opleves som menneskelig og rar, om jeg så må sige. Det kan godt være, at det lyder sådan lidt formelt, men det er jo bl.a., fordi bureaukrati pr. definition ikke kan frembringe det, man helt formelt må betegne som en serviceydelse.

Helt, helt formelt er det at anbringe børn en slags service, det vil altså sige en aktivitet, der er kendetegnet ved, at produktion og forbrug er to sider af samme sag. Og den test, man lærer om i undervisningen, når man skal lære om forskellen på produktion og service, går ud på, om man kan producere til et lager. En tryk barndom er jo ikke noget, man kan producere på et eller andet tidspunkt og anbringe på et lager til senere brug. Det kunne nogle gange være rart, når man har lange arbejdsdage, men det er jo ikke sådan, det er. Den opstår ud af konkrete handlinger og kan ikke gemmes til senere.

Ifølge selve deres funktionsmåde kan bureaukratier derfor ikke rigtig producere service. Det kan de ikke, fordi de ikke kan håndtere kompleksitet på det niveau, som serviceproduktion kræver, og de kan heller ikke reducere kompleksiteten i det omfang, der er nødvendigt til serviceproduktion. Det er jo også derfor, de her mange, mange fejl opstår. De opstår som følge af kompleksitet. Det er også derfor, det går galt, når man vil beskrive vores skattesystem formelt,

så en computer kan forstå det. En computer er meget lidt begavet, så den kan selvfølgelig ikke forstå skattesystemet, fordi det er så komplekst. Det har vi set mange kedelige eksempler på; det skal jeg ikke trætte Folketinget med.

Så service kan man ikke producere ud fra nogle stive regler, som skal adlydes til hver en tid, og man kan ikke producere det ved at findele produktionen i dens enkelte dele og definere alle delelementer med en præcision på fem decimaler eller det, der svarer til fem decimaler. Man kan prøve at forestille sig, at en restaurant skulle drives af et bureaukrati. Så skulle man jo på venteliste for at komme på restaurant, og forret, hovedret og dessert ville være skarpt opdelt specialer, der aldrig kommunikerede sammen, og ingen ville kommunikere med de stakkels tjenere, der skulle bringe maden ud til kunderne. Det ville blive en skrækkelig oplevelse.

Hvis man vil se, hvad der er galt med politik og bureaukrati, kan man gå ind på det websted, der hedder www.socialebegreber.dk. Det er på en og samme tid et af de mest fascinerende projekter, jeg kender til, hvor alle mulige almindelige begreber som at spise og drikke og gå og stå er defineret af meget, meget kloge mennesker, der har brugt meget lang tid på at definere, hvad det overhovedet vil sige at spise og drikke osv. Det er dybt fascinerende, og samtidig er det også dybt meningsløst, for det viser jo et bureaukrati, der anstrenger sig til det yderste for at løse sin opgave, men som aldrig kommer i mål, fordi retningen er forkert. Derfor kan et bureaukrati jo heller ikke frembringe anbringelser, som alle parter synes er meningsfulde, og som i en eller anden forstand er vellykkede.

Det var det, jeg synes var så inspirerende ved den ordførertale, jeg hørte lige før, for der er behov for at gå nye veje og finde nye organisatoriske former. Nu er det allerede i sidste uge blevet besluttet at se området igennem, og det synes vi sådan set er meget positivt, så jeg håber, at de eksperter, som skal se på alt det her, har modet til at finde ud af noget, der minder om det, jeg lige har sagt. Jeg tror det ikke, men da beslutningsforslag B 8 er en slags dublering af nogle initiativer, der allerede er sat i værk, kan vi altså ikke støtte den her dublering. Tak for ordet.

Kl. 16:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 16:46

Karina Adsbøl (DF):

Nu siger ordføreren dublering. Det her beslutningsforslag er jo fremsat for meget lang tid siden, også inden vi indgik en aftale om reserven.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvad Liberal Alliance tænker på det her område. Hvad mener Liberal Alliance der skal til, når vi ser de fejl og mangler, der er på hele det her område? Bl.a. var også Frederiksberg i vælten her. Hvad tænker Liberal Alliance omkring det? Hvad er det for nogle værktøjer, man skal sætte ind med? Og tænker Liberal Alliance mere i forhold til familiebehandling? Var det en vej at gå, at man simpelt hen målrettet styrkede familiebehandlingen for udsatte børn og unge?

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Henrik Dahl (LA):

Jeg vil gerne vente med at komme med et definitivt svar, til vi har fået den her undersøgelse, som er sat i værk nu.

Men jeg vil også svare sådan virkelig ærligt og ikke taktisk. Jeg tror ikke, at man kan redde det her område med lappeløsninger og små tiltag. Jeg tror, der er brug for reformer. Ligesom jeg i

øvrigt også tror, at det eneste, der kan redde skattevæsenet, er en beskatningsreform, og det er altså ikke en reform af, hvor høje skattesatserne er. Det er en reform af, hvordan vi beskatter, fordi skattesystemet er i vanskeligheder, fordi det er for komplekst.

Jeg tror også, det her område er i vanskeligheder, fordi det er komplekst. Så det skal i hvert fald løses på en eller anden måde, der ikke er så bureaukratisk og så kompleks som den, vi har i dag, fordi en almindelig god barndom eller det tætteste, man kan komme på det, jo drukner i bureaukrati og firkantede regler.

Kl. 16:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Karina Adsbøl, værsgo.

Kl. 16:48

Karina Adsbøl (DF):

Om den sammenligning med skat tænker jeg, at det er områderne og ikke børnene, som man sammenligner, i forhold til penge i skattesystemet. Nok om det.

Så ordføreren har ikke selv nogen forslag til, hvordan vi kan kvalificere det her område, hvordan vi skaber kvalitetssikring i sagerne, hvordan vi styrker sagsbehandlingen, hvordan vi eventuelt skal kigge på at efteruddanne nogle socialrådgivere, som får ekspertise på det her område, eller hvordan man sikrer, at der er kvalitetssikring i en børnesamtale, så det ikke bare er at sætte et flueben, men også at tænke på, hvordan man afholder en børnesamtale.

Kl. 16:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:48

Henrik Dahl (LA):

Det, jeg sammenlignede før, var kompleksitet, og det, jeg ønskede at belyse, var de problemer, der i sig selv er bundet til kompleksitet.

Jeg er bare en stakkels politiker, og vi kan ikke vide alt, så selv om jeg kan påpege, at der er nogle problemer, er det bare nødvendigt at få nogle fagfolk ind over for at se på, hvordan man får de her ting til at fungere på en bedre måde. Det synes jeg er det mest rigtige.

Kl. 16:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:49

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand. Det her beslutningsforslag er jo en justeret udgave af et forslag fra sidste samling, hvor der var et flertal, der var klar til at støtte det, men det nåede på grund af valget desværre ikke til afstemning.

I Dansk Folkeparti har vi kæmpet for at forbedre vilkårene for anbragte børn og deres familier samt netværk og ikke mindst plejefamilierne. Under den sidste debat fortalte jeg om en familie i Roskilde, hvor Katrine og Kevin fejlagtigt fik tvangsfjernet deres barn fra fødegangen, og som ½ år efter fik deres barn tilbage. I debatten i dag har jeg også fortalt om en dreng, der stod for at skulle fjernes fra sine plejeforældre og i stedet for skulle på en institution i Næstved – en beslutning, som hverken han, plejeforældrene eller hans biologiske far bakkede op om. På intet tidspunkt i det forløb blev drengen hørt i sagen. Kommunerne skal gøre alt for at sikre stabilitet omkring barnet, og så er trusler om at fjerne et barn jo helt skævt. Plejefamilien var modig. De stod frem i pressen. Vi indkaldte den daværende minister i et samråd og fik afværget flytningen.

Først og fremmest skal det jo ikke være sådan, at man er nødt til at stå frem i pressen for at få medhold i en grotesk sag, for det er ikke uden omkostninger for de involverede. Derudover kan vi gang på gang stadig væk høre og læse om, at børn ikke bliver inddraget, selv om det udtrykkeligt står i loven. Så kære minister, hvordan vil ministeren sikre, at kommunerne efterlever vores lov? Mener ministeren, at der er behov for sanktioner?

I Dansk Folkeparti har vi længe kæmpet for en kulegravning af området, og det betyder for os i Dansk Folkeparti, at det ikke kun er myndighederne, der skal undersøge sig selv. Det betyder selvfølgelig, at man skal inddrage dem, det handler om, nemlig børnene, familierne, organisationerne m.fl., som alle sammen kan gøre os klogere på, hvordan vi sikrer kvaliteten i de her sager, og hvordan retssikkerheden bliver styrket. Derudover handler det også om en vidensopsamling af den viden, vi allerede har på området. Det, der sker i dag på anbringelsesområdet, er systemsvigt, og området sejler. Det skal der rettes op på.

DF mener, at en kommune, der laver mange fejl i sagsbehandlingen, skal kunne pålægges et taskforceforløb. Det skal man ikke kunne takke nej til. Lige nu er det Frederiksberg Kommune, der er i søgelyset, og da byrådet mødte op til kommunalbestyrelsesmøde mandag den 11. november 2019, blev byrådet mødt med tilråb fra en frustreret borger i kommunen. Kvinden fik sin datter anbragt i 2014, og denne anbringelse blev ved byretten erklæret ulovlig i maj 2019. Men Frederiksberg Kommune er blot en kommune blandt mange. I kommunens pressemeddelelse var de i øvrigt så frække at skrive, at der ingen tegn var på, at børn eller familier har lidt overlast. Professor i socialret Kirsten Ketscher udtalte til avisen, at det er en stor og en ressourcestærk kommune, som tilsyneladende har udsat børn og forældre for et systematisk svigt.

I Dansk Folkeparti mener vi, at man skal sikre, at en børnesamtale ikke blot bliver et flueben, men at barnet og den unge selvfølgelig altid skal have oplyst deres rettigheder, herunder ret til besiddelse. Det er også noget, der halter gevaldigt. Børn over 12 år skal vide, at såfremt de vil klage over, at de skal hjemgives, har klagen opsættende virkning. Det har Ombudsmanden gjort klart i sin redegørelse over fire hjemgivelsessager fra den 7. november 2018, som kan findes på Ombudsmandens hjemmeside. Når børn partshøres, skal det ske på en måde, så barnet forstår, hvad sagen drejer sig om, og fremgangsmåden bør være hensynsfuld. Det er et centralt budskab i en konkret sag om underretning, som Ombudsmanden også har gennemgået.

Så synes jeg også, at man skal overveje, om det er godt nok, at det er børn på 12 år, der har ret til en advokat i tvangsanbringelsessager. Det kan godt være, at vi herindefra skal kigge på, om vi skal sætte aldersgrænsen ned. Og der er flere, der tidligere i dag har nævnt Justitias rapport, som beskriver, at f.eks. i 2017 blev 54 pct. af de påklagede afgørelser omgjort. Vi har også debatteret, at tre til fem gange om ugen modtager Landsforeningen Autisme henvendelser fra familier, som oplever, at deres kommune truer med en anbringelse af deres barn. Og det er ikke kun forældre, der har børn med autisme, der oplever dette.

Kl. 16:54

I Dansk Folkeparti mener vi, at anbringelsesområdet skal kulegraves, og at netop en ekspertgruppe skal undersøge, hvordan retssikkerheden for henholdsvis børn, forældre, plejeforældre og barnets netværk i øvrigt sikres, og hvordan kvaliteten i sagsbehandlingen og myndighedsudøvelsen sikres, herunder hvorvidt sagsbehandlere har et tilstrækkeligt højt fagligt niveau, og hvorvidt netop børn og unge-udvalg er de rette til at træffe afgørelserne, og vi jo har foreslået, at ekspertgruppen skal være bredt sammensat af fagpersoner. Vi er i Dansk Folkeparti dybt bekymret over det, der foregår her på anbringelsesområdet, og derfor har vi gang på gang rejst de her bekymringer over for flere ministre – den nuværende socialminister er blot en af mange – vi har haft forespørgselsdebatter om Barnets

Reform og adskillige samråd, og lige lidt har det hjulpet; området sejler fortsat.

Så er der jo også det i dag, som vi finder yderst vigtigt at have fokus på på det her område, og det er at få lavet forbedringer netop i forhold til familierne, plejefamilierne og netværket. For det, jeg oplever gang på gang som socialordfører i de her henvendelser, er jo, at der simpelt hen er mangel på inddragelse, mangel på, at man bliver hørt, § 50-undersøgelser, som er fyldt med fejl, manglende handleplaner, ja, manglende børnesamtaler, og så er det også i forhold til netværksområdet. Vi oplever også ofte, at der er en bedste-forælder, som får afslag på en netværksanbringelse eller får frataget anbringelsen af sit plejebarn, sit barnebarn, og at barnebarnet ikke længere må være dér. Så sker der det, at der overhovedet ikke er nogen, der vægter det, der hedder tilknytningen, at et barn har en tilknytning til de steder, barnet er. Altså, hvis man har boet ved en plejefamilie eller en bedste-forælder, har man en tilknytning til det sted og til den relation, man har opbygget, og det er også noget, der bliver set stort på.

Vi oplever jo selvfølgelig desværre også, at den tidlige indsats ikke bliver iværksat hurtigt nok, eller at den slet ikke bliver iværksat, altså i forhold til forebyggelsesparagraffen, manglende kvalitetssikring i sagerne, og at familiemedlemmer netop også får afslag på at være en netværkspleje, og dem, vi hører om – det skal man huske på – er de ressourcestærke, dem, der står frem, dem, der kan fortælle deres historier. Når man læser »Svigt af børn i Danmark« fra Børns Vilkår og TrykFonden, er det jo netop bekymrende læsning. F.eks. udtaler hver andet barn i alderen 11-17 år, at de ikke tages med på råd i forhold til deres anbringelsessted.

Så må jeg bare sige, at jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi i dag sikrer en ordentlig indsats og tilbyder den hjælp, der er behov for. Vi oplever jo alle sammen – tror jeg – når vi står og skal være forældre, at der sker noget i vores liv, og at der er en masse følelser. Der er en masse usikkerhed, der følger med det, når man har fået et barn, og der bliver man jo også nødt til at sætte ind med hjælp og støtte op om de udfordringer, man har. Jeg får somme tider henvendelser om, at man f.eks. har haft en fødselsdepression, og at man måske har fået fjernet et barn, og når man så er ovenpå, kan man ikke få barnet hjem igen. Så jeg synes jo, at det her område trænger så meget til en gennemgang.

Jeg synes, at man må sige, at vi har haft en rigtig god debat i dag – tak for debatten – og jeg kan også sige til Enhedslisten, at grunden til, at vi fik afsat penge i satspuljen, jo netop var for at få fokus på, at der skulle være en kulegravning på det her område. Og tak for støtten til Nye Borgerlige, som støtter det her forslag fuldt ud. Jeg synes jo ikke, at det ene udelukker det andet. Vi har taget nogle initiativer i reserven, og det er rigtigt, at vi i Dansk Folkeparti sagde, at vi skal have undersøgt det her område. For jeg vidste jo godt, at når vi på et tidspunkt skulle behandle det her forslag i salen, ville vi risikere at få det stemt ned, og derfor tænkte vi, at det er bedre at få noget med i reserven, at vi får undersøgt det her område godt og grundigt, at vi som politikere får en række anbefalinger fra dem, det netop også vedrører, og så også får samlet den viden, der er i dag. For der er jo undersøgelser, og lige i øjeblikket afventer vi en undersøgelse fra Ankestyrelsen, for det, som vi netop oplever, er, at man siger, at man ikke kan se barnet, fordi det ikke er til gavn for barnet. Så nu ligger der en undersøgelse, som vi afventer her – og ministeren har jo været på, så jeg kan ikke engang spørge, hvornår den undersøgelse også foreligger – så vi får opsamlet al den her viden og simpelt hen får gjort noget ved det her.

Kl. 16:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning. Trine Torp, værgso.

Kl. 16:59

Kl. 17:02

Trine Torp (SF):

Tak for det. Når nu det er sådan, at samtlige Folketingets partier faktisk er enige om at kigge på det her område og tager det alvorligt, også nogle af de problemer, der er, og nogle af de steder, hvor vi egentlig har brug for en diskussion af, om vi har indrettet os rigtigt, og om lovgivningen er præcis, som den skal være, bekymrer det så ikke ordføreren for Dansk Folkeparti, at vi kommer til at lave noget, der på en eller anden måde bliver enten parallelle processer eller forvirrer billedet endnu mere, altså at vi faktisk ikke får lavet en systematisk undersøgelse, fordi vi laver lidt hist og pist?

Kl. 17:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:00

Karina Adsbøl (DF):

Men nu synes jeg jo, at det ligesom er en dårlig undskyldning, altså at fordi man har taget lidt initiativ og drejet på lidt nøgler, kan man ikke gøre mere. Men jo, jeg vil sige til ordføreren, at jeg er dybt bekymret for hele det her område. Det må jeg bare sige. Jeg synes, at systemet svigter børnene, familierne og netværket – dem, der er i det – og jeg synes, det har stået på så længe, at det jo er lige før, man ikke kan være i sig selv længere på grund af det, der sker ude i den verden, vi lever i. Derfor har vi en forpligtelse til, at der skal ryddes op på det her område, og jeg er rigtig glad for, at alle partier selvfølgelig er enige i det. På den måde kan vi jo nå et skridt hen ad vejen, og så må vi se, når der ligger nogle anbefalinger, hvad det er for noget, vi skal skrue på. For vi hører jo gang på gang, at lovgivningen er god, men det handler om forvaltningen af lovgivningen. Så det er jo også hele udfordringen i forhold til det her område.

Kl. 17:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Trine Torp? Så siger vi tusind tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af hvidvaskloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet og gennemførelse af 4. og 5. hvidvask-direktiv).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 13.11.2019).

Kl. 17:01

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Orla Hav, Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det, formand. Om L 58: Vi har set alt for mange eksempler på finansiel kriminalitet og hvidvask i de senere år. Det er skidt for både fred, sikkerhed, sammenhængskraften i vores verden og for vores tillid til det finansielle system. Det har vidtrækkende sikkerhedsmæssige konsekvenser, for når kriminelle har behov for at hvidvaske penge, ja, så kan det jo være, det er, fordi de stammer fra narkohandel, eller fordi de skal bruges til at finansiere terrorisme. Lykkes det for os at dæmme op for mulighederne for hvidvask, ja, så er vi altså godt på vej til at løse en række andre problemer også.

Formålet med lovforslaget er at styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering og at styrke Finanstilsynets tilsynsmuligheder med den finansielle sektor, men også at give adgang til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelser af hvidvaskloven, og også at udpege en sagkyndig person, der i en nærmere bestemt periode kan følge den daglige drift af institutterne med henblik på at afdække mulige risici for finansiel kriminalitet.

Loven giver også muligheder for midlertidigt at påbyde helt eller delvis stop for optagelse af nye kundeforhold, hvis der er konstateret alvorlig overtrædelse af centrale hvidvaskeregler i virksomheden. Det er en række skærpede sanktioner, som kan være med til at sikre, at bekæmpelsen af hvidvask og anden finansiel kriminalitet bliver taget mere alvorligt og prioriteres højere i den finansielle sektor.

Dette lovforslag står i skærende kontrast til det, der blev praktiseret fra 2007, hvor jeg også var erhvervsordfører. I den periode blev det blinde øje vendt til. Troen på, at markedet ville regulere sig selv, var næsten ubegrænset. Eftertiden har desværre vist, at denne blinde tiltro ikke holdt, og vi har set en række uheldige eller nærmest skandaleagtige forløb.

I Socialdemokratiet hilser vi med glæde initiativerne for at sikre ordentlighed, således at helt almindelige lønmodtagere kan betale deres skat med glæde i tiltro til, at alle andre også yder efter evne, så alle kan nyde efter behov. Og som politikere har vi et ansvar for at sikre, at alle, både privatpersoner og virksomheder, faktisk lever op til den forventning.

Skandaløse sager har sat samfundskontrakten under pres, og i de år, vi ser ind i, er samfundskontrakten noget, som vi kommer til at beskæftige os med, fordi vi risikerer at tabe vores unikke tillidsbase-rede samfundsmodel på gulvet. Derfor synes vi i Socialdemokratiet, at det her lovforslag rummer nogle rigtig gode takter, som trækker i den rigtige retning. Lovforslaget sker på baggrund af en bred politisk aftale med deltagelse af både Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, SF og Socialdemokratiet.

Det har været fremhævet, at Finanstilsynets beføjelser til at udstede bøder vil blive vidtgående. Det mener jeg vi skal tage til efterretning, men vi har altså et ansvar for at sætte ind på det her område og bekæmpe finansiel kriminalitet, og grundlæggende har jeg tillid til, at Finanstilsynet kan løse den her opgave med respekt for alle de virksomheder, som lever op til deres samfundsansvar. Derudover noterer jeg mig, at de hørte parter generelt har været positivt indstillede over for lovforslagets indhold.

På den baggrund støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

Kl. 17:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går videre til hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 17:06

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg er enig i den beskrivelse, at vi generelt er et tillids-samfund i Danmark, og det betyder også, at når den tillid så bliver brudt, må vi gribe hårdt ind. Vi har ganske rigtigt været vidne til, ikke bare herhjemme, men jo globalt, voldsomme skandaler i forhold til hvidvask, hvor skruppelløse kriminelle har flyttet milliardbeløb på tværs af landegrænser. Det er penge til at finansiere terrorisme med, og det er penge tjent på kriminelle aktiviteter, penge tjent på narko og andet, der er blevet vasket hvide i sindrige konstruktioner af mærkelige selskaber, penge, der er blevet flyttet fra det ene land til det andet via spøjse selskabskonstruktioner, og skattelylande har også været inde over og meget andet.

Vi har naturligvis ikke siddet og set passivt til. Vi har igennem en årrække taget stribevis af initiativer, for at vi som samfund kan være langt bedre rustet i kampen mod hvidvask, i kampen mod grænseoverskridende kriminalitet, i kampen mod finansiering af terror og i kampen mod kriminelle, som misbruger et globalt system, hvor det naturligvis også er muligt for borgere og virksomheder at flytte penge på kryds og tværs af grænser. Det er sådan set med til at gøre os til et velstående samfund, men når nogen misbruger den tillid, skal vi slå hårdt ned. Derfor lavede vi jo også en bred politisk aftale tilbage i marts måned under den tidligere regering, VLAK-regeringen, en aftale, som der er blevet fulgt op på med lovgivning, og nu tror jeg, det er de sidste elementer af aftalen, vi fører ud i livet, og som sikrer, at lovgivningen er på plads.

Det her indeholder, som den socialdemokratiske ordfører ganske rigtigt var inde på, muligheden for at udstede administrative bødeforelæg, sådan at der, hvor sagen ligger klar og den anklagede virksomhed er enig, kan den afvikles hurtigt gennem administrative bødeforelæg. Er der uenighed, kan sagen naturligvis forelægges for domstolene.

De finansielle virksomheders oplysningspligt over for Finanstilsynet udvides. Der gives mulighed for, at Finanstilsynet kan udpege en sagkyndig person, der kan følge den daglige drift i en virksomhed, hvis der er risiko for finansiell kriminalitet. Whistleblowerordningen bliver styrket gennem et forbud mod tavshedsklausuler. Der bliver også direkte mulighed for at stoppe nye kundeforhold, hvis Finanstilsynet konstaterer alvorlige overtrædelser af centrale hvidvaskregler i en virksomhed. Der bliver et skærpet strafansvar for afviselse af urigtige oplysninger til Finanstilsynet. Den strafferetlige forældelsesfrist for grove overtrædelser af hvidvaskloven forlænges fra 5 år til 10 år. Der bliver også indført egnetheds- og hæderlighedskrav for Finanstilsynets bestyrelse i stil med de fit og proper-krav, som gælder for finansielle virksomheder.

Endelig gennemføres elementer af både 4. og 5. hvidvaskdirektiv, således at setuppet omkring Hvidvasksekretariatet og måden, der udveksles oplysninger på, osv. lever op til de fælles regler, vi har på EU-området, og det er der jo i særlig grad grund til på det her område, for mange af de her ting skal vi naturligvis slå hårdt ned på herhjemme, og vi skal sørge for, at de danske regler er i orden, men meget af det her kræver jo også, at vi samarbejder stærkt internationalt for at komme det her uvæsen til livs.

Så vi støtter naturligvis den aftale, vi selv har været med til at indgå, for vi er i Venstre optaget af, at hæderlige virksomheder og hæderlige borgere skal kunne agere trygt i den finansielle sektor, og vi skal som samfund jo også vise, at dem, der ikke forstår at holde sig inden for lovens rammer, straffes hårdt. Vi styrker også tilsynsmulighederne og sørger for, at vi som samfund rustet os bedst muligt i kampen mod hvidvask, i kampen mod finansiering af terror, i kampen mod skruppelløse forbrydere, og det er det fremsatte lovforslag et rigtig godt eksempel på at vi bredt i Folketinget agerer på,

og det tror jeg såmænd også at danskerne forventer af os. Vi støtter det naturligvis fra Venstres side.

Kl. 17:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så derfor er det hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:10

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen der skal lyde nogenlunde de samme bevæggrunde fra Dansk Folkepartis side for, at vi gerne vil støtte det her lovforslag. Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at det er et lovforslag, som følger op på en aftale fra tilbage i marts måned i år, hvor man i relativt brede kredse, i hvert fald i hele Finansiell Stabilitet-kredsen, indgik aftale om nogle yderligere regelsæt, i forhold til hvad for nogle kompetencer vi vil give bl.a. vores Finanstilsyn til at håndhæve den kontrol, der naturligvis skal til, og også sanktionere eventuelle finansielle institutter, som måske skulle finde på at begive sig ud på det grå marked i forhold til at tjene penge på uærlig vis.

Derfor er det jo, at vi i dag behandler de her lovændringer i forhold til hvidvaskloven og også loven om finansiell virksomhed. Finanstilsynet får adgang til at kunne give administrative bødeforelæg. Og vi synes faktisk i Dansk Folkeparti, at det er fint, at man får nogle bedre sanktioneringsmuligheder, og at man også på den her måde faktisk har mulighed for at agere hurtigere og mere effektivt, end man tidligere har været i stand til at gøre, hvis de her typer af eksempler skulle blive til virkelighed.

Finanstilsynet får også mulighed for at udpege og indsætte midlertidige repræsentanter på ledende poster i banker. Det er selvfølgelig over en periode, det skal foregå; det er ikke noget, de sådan skal have en evighed til. Men det er vigtigt, at man har den her skærpede sanktionsmulighed i forhold til at afdække eventuelle risici, der måtte være i forbindelse med bankernes virke. Og viser der sig at være steder, hvor man har gjort det, får Finanstilsynet den her meget ekstraordinære mulighed for også at gribe ind. Det er noget, nogle har ment er at gå meget vidt, og det er det sikkert også, men det skal ikke ændre på, at Dansk Folkeparti mener, at det – desværre – er en nødvendig sanktionering og en nødvendig mulighed for at gøre det mindre attraktivt og i hvert fald mindre nemt at begive sig ud i ulovlig bankdrift.

Finanstilsynet får også mulighed for midlertidigt at påbyde en virksomhed helt eller delvis ikke at optage nye kunder, specielt erhvervskunder, hvis der skulle være nogle konstaterede alvorlige overtrædelser i forhold til de centrale dele af den hvidvasklovgivning, som vi har.

Samtidig har ministeren jo benyttet lejligheden til at putte et par dele af EU's hvidvaskdirektiv, fra både 4. og 5. hvidvaskdirektiv, ind i det her lovforslag. Vi synes ikke, det er rigtigt at gøre det på den måde. Vi mener, at når der er forlig på nogle områder, altså når vi laver aftaler, så skal man ikke blande andre lovinitiativer ind i det samme lovforslag, for det er sådan set at blande to forskellige ting sammen: noget, der er forligsbelagt, og noget, der ikke er det. Det er dårlig skik, og det var det også under den forrige regering; der har jeg også sagt det nogle gange, men det er, ligesom om man ikke rigtig har lyst til at forstå den del af kritikken. Så jeg håber, at det er sidste gang, vi oplever det her i Folketinget, i hvert fald i forhold til de lovforslag, som jeg sidder med. Jeg vil i hvert fald holde øje med det, det kan jeg love jer.

Vi har jo tidligere lavet mange bankpakker her i Folketinget for at redde kastanjerne ud af finanskriser osv. Vi har givet fælles kauti-
oner for hele samfundet og for borgerne her i landet i forbindelse med de første bankpakker – det var ganske, ganske store veksler, man trak på borgere og virksomheders tillid til det finansielle system. Vi

har vel haft seks-syv bankpakker efterhånden, og efterfølgende er vi så begyndt at lave en række hvidvaskpakker i stedet for, bl.a. på baggrund af de eksempler, vi har set, med Danske Bank og hvidvask i Estland. Vi har også haft Nordeasagen med vekselbureauer, hvor der har været en stor valfart på Amagerbrogade til meget, meget tvivlsomme vekselbureauer, og hvor pengene kom i sportstasker, og jeg ved ikke hvad. Det er en uskik. Vi har haft en udbyttesag, som jo stadig væk kører. Og alt det her har kostet tillid til vores finansielle institutter, men det har også kostet samfundet rigtig dyrt, ved at vi f.eks. har skullet lægge en masse opgaver hos Kammeradvokaten, som har folk ansat til at redde kastanjerne ud.

Det er fair nok, at vi lægger en del af den her regning hos de finansielle institutter selv, og det er også fair, at vi giver bøder til dem, der har forbrudt sig. Det hilser vi meget velkommen i Dansk Folkeparti. Men vi vil også gerne slå et slag for, at det er vigtigt, at den altoverliggende barre er, at der skal være en kultur med en høj grad af troværdighed i forhold til de danske finansielle institutter, og det får man kun, ved at vi har en troværdig og restriktiv lovgivning. Tak.

Kl. 17:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 17:16

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg vil forsøge at gøre det kort. Lovforslaget er jo en del af en aftale, som vi i Radikale Venstre har været med til at indgå for at styrke indsatsen mod finansiell kriminalitet, og så er det jo også gennemførelsen af fjerde og femte hvidvaskdirektiv.

Der er ingen tvivl om, at vi desværre har set helt absurde sager om finansiell kriminalitet, og derfor er det også nødvendigt, at vi griber ind. Vi kan ikke bare se til, mens danske virksomheder og det finansielle system kan blive misbrugt til hvidvask af penge og til terrorfinansiering. Den særlige position, som vores banker har, og den tillid, som vi bør kunne have til vores pengeinstitutter, har lidt et knæk. Genoprettelsen af den her tillid er selvfølgelig et ansvar, som sektoren selv har, men vi er også nødt til som samfund at sætte et værn op til at beskytte os. Det er den opgave, som jeg ser det her lovforslag i sammenhæng med. Det er derfor naturligvis også vigtigt for os, at vi giver Finanstilsynet de redskaber, det har behov for, for at det kan arbejde både effektivt og hurtigt.

Jeg vil ikke gennemgå lovforslaget – det er blevet gjort rigtig fint af flere af de foregående ordførere – men jeg vil bare sige, at vi bakker op om den aftale, som vi selv har været med til at indgå, og om det samlede lovforslag, men jeg har dog behov for, at vi får set nærmere på de bekymringer, som flere høringsparter har givet udtryk for under høringen, om retssikkerheden i forbindelse med de administrative bøder, og den del ser jeg frem til under udvalgsarbejdet.

Kl. 17:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Jeg skal først sige, at SF's sædvanlige ordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen, ikke havde mulighed for at deltage. Det var vist noget med nogle finanslovsforhandlinger, så jeg fik til opgave at pumpe cyklen.

Markedskræfterne er gode til mange ting, men de er bedre, når vi tøjler de værste udsving. Grådigheden skal ikke have lov til at

ødelægge samfundet. Tilliden er slået i stykker i forhold til den finansielle sektor, og det er vores opgave nu at være med til at samle stumperne op ved at styrke indsatsen mod finansiell kriminalitet. For det, vi har set, har været en røver- og kasinokapitalisme for fuld udblæsning.

SF mener, at samfundsrepræsentanter skal ind i bankerne og skridte fronten af på direktionsgangene. Den del af lovforslaget, der omhandler Finanstilsynets adgang til at udpege sagkyndige personer, der kan følge den daglige drift i bankerne, er så langt, som vi kunne komme i den her omgang. Og på en god dag er det vel også, hvad vi kan kalde repræsentanter for samfundet, der skal føre kontrol med den praksis og den kultur, der er i bankerne.

Desuden er tilsynets mulighed for at udstede bøder en sejr for ønsket om at holde fast i kraven på bankerne, så de ikke går hen og får dårlige ideer og uheldige kammerater.

Kl. 17:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor er det nu Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 17:19

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Det her er et rigtig vigtigt område, som vi i Enhedslisten er glade for at der bliver rykket på. Et Finanstilsyn med stærkere bisser er noget af det, der skal til for at kunne afskrække og forhindre kriminelle i at lænse økonomien og nedbryde samfundet og knække den tillid, der tidligere er blevet talt om, og malke vores samfund. At skærpe kravene til virksomheder og give Finanstilsynet flere beføjelser er fornuftigt, og derfor støtter vi selvfølgelig op om forslaget.

Så håber jeg, at ministeren også vil holde fast og være med til at sikre og holde godt øje med, at der med de nye muligheder for bredere tilgang til forebyggelse af kriminalitet i finanssektoren er de finansielle midler og kompetencer til at varetage opgaven – at man ligesom er rustet til det – og det er jeg sikker på nok skal ske. Jeg synes, at der er flere tiltag, som viser, at vi går i den rigtige retning i forhold til det, så ros til ministeren for det arbejde.

Vi synes også, at det er positivt med den nye mulighed for at udpege en sagkyndig person, der kan følge den daglige drift i virksomheder, hvor der skønnes at være en risiko for finansiell kriminalitet. Og i den ombæring vil jeg gerne kort bemærke, at vi længe har arbejdet for at genindføre loven om samfundsrepræsentanter i finansvirksomheders bestyrelser – samfundsrepræsentanter, der efterlever fit & proper-kravene, og som har mulighed for at underrette ministeren eller myndighederne, hvis vedkommende opdager mistænkelige forhold. Det er noget, der kunne være med til at bidrage til at forebygge kriminel eller ansvarsløs adfærd i finanssektoren, og det vil være endnu et godt skridt i retning af en ansvarlig finanssektor, der ikke tjener de få, men tjener flertallet.

Indtil 2012 var det jo faktisk lovkrav, at der i bestyrelserne for pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber skulle sidde en offentlig samfundsrepræsentant. En modificeret ordning, der i modsætning til den gamle ordning giver repræsentanten mulighed for at underrette myndighederne, vil være stærkt komplimenterende til de nærværende tiltag.

Jeg ser frem til det videre arbejde med forslaget. Tak for ordet.

Kl. 17:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor er det fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:22

Kl. 17:25

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet. Tillid er måske vores vigtigste og mest værdifulde råstof. Tillid er i hvert fald vigtig social kapital, og vores tillidskultur er en afgørende forudsætning for, at vores samfund fungerer effektivt og på en omsorgsfuld måde. Vi må og skal derfor insistere på, at også finansielle transaktioner foregår på en ordentlig og fair måde – at relationer er præget af samarbejde, gensidighed og forpligtelser. Vi vil ikke acceptere banditter, der forsøger at underminere og udnytte vores tillid med økonomisk kriminalitet og terror, altså dem, der tydeligvis mener, at hvidvask er det nye sort. Vi kan og vil ikke acceptere svindel, og vi vil under ingen omstændigheder acceptere folk, der deltager i eller ser igennem fingre med økonomisk kriminalitet for enorme milliardbeløb. Det handler om Danmarks sikkerhed, og vi skal sætte ind på alle fronter.

Jeg havde sammen med en erhvervsgruppe fornøjelsen af at besøge NATO i foråret, og her fik jeg en opdatering fra den danske NATO-ambassadør, Liselotte Kjærsgaard Plesner. Verden er i sandhed gået cyber – også når det gælder krig og kriminalitet. Det betyder selvfølgelig, at vi skal følge med. Vi skal cybe op, og vi skal slå hårdt ned, i direkte forlængelse af den tidligere regerings tiltag og arbejde. Det er et arbejde, der selvfølgelig langtfra er færdigt og måske heller aldrig bliver det, men jeg tror, vi kan være helt enige om, at vi i det arbejde, uanset partifarve – det lyder det jo også til – skal slå benhårdt ned på det.

L 58 er derfor en ventet gennemførelse af en tidligere politisk aftale og en implementering af 4. og 5. hvidvaskdirektiv. Der er to spor i aftalen. Det ene handler om at styrke Finanstilsynet, så de dels kan udstede nogle bøder, dels kan følge den daglige drift i en virksomhed, dels midlertidigt kan stoppe nogle nye kundeforhold i en virksomhed; det lyder meget fornuftigt. Og det andet spor handler jo om at skærpe sanktionerne – ja tak!

Til sidst vil jeg lige nævne, at vi i udvalgsarbejdet selvfølgelig også skal være opmærksomme på, at vi ikke skal straffe folk, der kommer til at lave småfejl. For der er godt nok mange regler – rigtig mange regler – i forbindelse med hvidvask, og virksomhederne kunne jo godt komme til uforsægtligt at overtræde nogle af dem, uden at det er af ond vilje. Så skal vi også sikre os, at Finanstilsynet kan udføre opgaverne, og at branchen inddrages i de ekstra omkostninger, selv om de dog her ser ud til at have været begrænsede. Men det er noget af det, vi skal kigge på, og noget, som vi jo ikke skal belaste dem med. Jeg tror, at alle i finanssektoren isoleret set er helt med på den ekstra styrkelse, men det vil selvfølgelig være opløftende, om regeringen samtidig fjerner andre byrder og økonomiske belastninger.

Den store økonomiske kriminalitet – hvidvask, udveksling af guldbarer og udbyttesvindel, der lænser statskasserne for milliardbeløb – er dybt alvorlig kriminalitet. Jeg synes, det er rigtig godt, at de hørte parter har været på banen, og at de har spillet konstruktiv ind. Og jeg glæder mig rigtig meget til udvalgsarbejdet og til at dykke ned i et lag dybere end det, jeg foreløbig har haft mulighed for – alene kommentarerne fylder jo 200 sider. Og sådan skal det selvfølgelig være, for det her er faktisk en alvorlig ting. Vi skal løse udfordringerne sammen, og vi skal sørge for at lave en fælles indsats, og der er L 58 et rigtig godt skridt på vejen – og måske det afsluttende i den her omgang i forhold til hvidvask. Tak.

Kl. 17:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Jeg skulle hilse fra min partileder, Uffe Elbæk, som er erhvervsordfører, og sige, at vi stemmer for det her forslag. Formålet med forslaget er at gennemføre en række tiltag, som styrker indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Med forslaget får Finanstilsynet bl.a. adgang til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelser af hvidvaskloven. Finanstilsynet får derudover adgang til at udpege en sagkyndig person, som i en nærmere bestemt periode kan følge den daglige drift af institutterne med henblik på at afdække mulige risici for finansiell kriminalitet. Desuden får Finanstilsynet mulighed for midlertidigt at påbyde helt eller delvis stop for optagelse af nye kundeforhold, hvis der er konstateret alvorlige overtrædelser af centrale hvidvaskregler i virksomheden. Derudover indeholder lovforslaget en række skærpede sanktioner, der kan være med til at sikre, at bekæmpelse af hvidvask og anden finansiell kriminalitet bliver taget mere alvorligt og prioriteres højere i den finansielle sektor.

Lovforslaget gennemfører den politiske aftale af 27. marts 2019 om styrkelse af indsatsen mod finansiell kriminalitet og implementerer desuden det 4. og 5. hvidvaskdirektiv vedrørende de juridiske rammer for Hvidvasksekretariatets virksomhed.

Da det er sådan, at vi ser så mange store sager om finansiell kriminalitet og hvidvask, siger det sig selv, at Alternativet stemmer for det her forslag. Og hvis forligskredsen gerne vil det, deltager vi gerne i forliget og er med til at tage ansvaret for det her utrolig vigtige arbejde.

Kl. 17:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 17:27

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Det er vist ikke nogen hemmelighed, at når vi skal forhandle erhvervspolitik, er det langtfra altid, at jeg er enig med flertallet eller enig med regeringen. Men når det kommer til finansiell kriminalitet, når det kommer til hvidvask, er jeg fuldstændig lige så hård, som jeg er i forhold til al mulig anden kriminalitet. Kriminelle forbrydere skal fanges, de skal bag lås og slå, hvis vi kan lykkes med det – der er jeg bare nådesløs.

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren for Det Konservative Folkeparti, som tidligere nævnte, at der jo er en masse balancer i hele den her hvidvaskdiskussion – ikke vedrørende det her konkrete forslag, som man kun kan bakke op om, men i forhold til alt det andet, som vi oplever i vores hverdag. Og det tror jeg vi alle sammen oplever.

Min gode partifælle Peter Seier Christensen blev forleden hevet ind i et baglokale, da han skulle sælge en guldbarre, han har haft i mange år, for når man nu er politisk aktiv, kan man ikke gøre sådan noget, uden at der er nogen, der skal spørge, hvor man har fået den fra, og hvad man skal bruge pengene til. Min egen far, som er en lovlydig borger, blev ringet op af sin bank, efter at jeg var blevet valgt ind i Folketinget, og blev spurgt til alle mulige forhold i hans egen økonomi. De spurgte ham: Du har en båd, hvad bruger du den til? Den bruger jeg til at sejle i. Du har et antal biler, hvad bruger du dem til? Dem bruger jeg til at køre i. Og sådan fortsatte det. Det har ikke noget med det her at gøre, men det er bare for at sige, at man meget let kan lade sig rive med, hver gang man hører om de her åbenlyst kriminelle mennesker, som er ikke bare kreative, men fuldstændig ublu i forhold til andre menneskers penge og vores

sådan lovlighed i samfundet i øvrigt. Men der er også en bagside af medaljen, og den håber jeg vi tager med ind i alle de sammenhænge, hvor det er relevant. Det er det dog ikke her, så der er fuld opbakning til forslaget.

Kl. 17:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så har jeg en fornemmelse af, at ordføreren for Liberal Alliance er hr. Henrik Dahl.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet, og det er ganske korrekt. Før valget var det muligt at samle et flertal gående fra Dansk Folkeparti til Socialistisk Folkeparti om det her lovforslag. Det viser jo, hvor bredt i Folketinget man tager spørgsmålet om finansiel kriminalitet alvorligt, og det bør man også. Det lovforslag, vi snakker om, udmønter jo en aftale, som blev indgået i foråret.

Der er tale om et lovforslag, som går langt. Jeg er sådan set enig i de betragtninger, fru Pernille Vermund kom med lige før, om, hvor langt man egentlig går i forhold til hvidvask. Det bør man selvfølgelig også. Vi behandler også et andet lovforslag om foreninger og lignende, og der prøver vi at få afsøgt mulighederne for at præcisere, at det altså ikke går ud over blåmejer, håndboldklubber og sådan noget. Men der bliver virkelig gået langt. Jeg mener dog ikke, at der bliver gået for langt.

Retssikkerheden gælder selvfølgelig for alle, også virksomheder, men jeg synes, at vi her finder den rigtige balance, for der skal være tillid til den finansielle sektor. Og den skal vi opretholde. Bankerne er bærende institutioner, også for de mange, der har et hus eller en pensionsordning eller andre finansielle behov, og der skal vi selvfølgelig sørge for, at tingene foregår, sådan som de skal, og efter loven. Vi skal prøve at forhindre, at de her forfærdelige sager om hvidvask, som jeg virkelig tror har rystet mange mennesker, helst ikke gentager sig i fremtiden.

Derfor bakker vi i Liberal Alliance selvfølgelig stadig væk op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 17:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Så er det erhvervsministeren.

Kl. 17:31

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tusind tak for alle bemærkningerne og den meget positive modtagelse af det her lovforslag hele vejen rundt. Det var en fornøjelse og også, synes jeg, på sin plads, fordi vi med lovforslaget jo her er inde og beskytte noget særlig vigtigt i det danske samfund, noget, som den danske samfundsmodel bygger på, nemlig tillid og i det her tilfælde troen på, at vi kan regne med vores bank eller vores finansielle institutioner. Det har vist sig nødvendigt at lave tiltag over for hvidvask, og det er der heldigvis samlet bred politisk opbakning til, både i en politisk aftale og også her i Folketinget, og det finder jeg bare anledning til at kvittere for, og jeg vil også rose mine kolleger fra de politiske partier for at tage det her så alvorligt, som det er blevet gjort, også fra talerstolen i dag.

Som samfund kan og må vi aldrig acceptere, at hvidvask og finansiering af terrorisme finder sted. Det er fuldstændig uacceptabelt, det skader tilliden i vores samfund og til det finansielle system, som varetager en væsentlig rolle, både i samfundsøkonomien og i det danske samfund i det hele taget, og det skader et lands internationale omdømme, når det finder sted. Derfor er det vigtigt, at vi har en

lovgivning og et myndighedstilsyn, som er i topklasse, og hvor der bliver slået hårdt ned på sådan en form for kriminalitet.

Formålet med det her lovforslag er, som flere har nævnt, at gennemføre en række tiltag, som styrker indsatsen mod netop hvidvask og terrorfinansiering. Med lovforslaget gennemfører vi den brede politiske aftale fra marts i år om styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet. Lovforslaget giver Finanstilsynet en række nye værktøjer, der skal bidrage til, at Finanstilsynet bliver en stærkere kontrolmyndighed med en meget mere udfarende tilsynsmetode i forhold til de finansielle virksomheder.

Finanstilsynet får bl.a. mulighed for at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelser af hvidvaskloven – jeg synes, at Ventsres ordfører meget præcist fik balanceret, hvad mulighederne er, og hvordan det her redskab kan bruges, og dermed også adresseret nogle af de elementer, der er blevet nævnt i høringssvarene; det syntes jeg var meget fint og på sin plads – og det betyder, at Finanstilsynet vil kunne udstede bødeforelæg i komplicerede sager, som kræver en skønmæssig vurdering. Bøderne vil blive udmålt efter de skærpede bødeniveauer, der blev vedtaget sidste år. Muligheden for at udstede administrative bødeforelæg skal understøtte, at Finanstilsynet kan sanktionere overtrædelser af hvidvaskloven hurtigt og effektivt.

Derudover giver vi Finanstilsynet mulighed for at påbyde en bank midlertidigt at stoppe for optagelse af nye kundeforhold ved alvorlige overtrædelser af centrale hvidvaskregler. Det er et klart incitament til virksomhederne til hurtigt at bringe overtrædelserne af hvidvaskloven til ophør.

Finanstilsynet får desuden mulighed for at udpege en sagkyndig person, der i en kortere periode skal følge den daglige drift af en finansiell virksomhed, hvis der er konstateret mulige risici for finansiel kriminalitet i virksomheden. Det skal styrke Finanstilsynets mulighed for på et tidligere tidspunkt at få indblik i informationer, der kan være væsentlige for at afdække, om der sker en overtrædelse af reglerne. Samtidig skal det sikre, at Finanstilsynet får bedre mulighed for at følge en virksomheds efterlevelse af påbud.

Endvidere skærper vi med lovforslaget en række sanktioner, der skal være med til at sikre, at bekæmpelsen af hvidvask og anden finansiel kriminalitet bliver taget mere alvorligt og prioriteres højere i den finansielle sektor. Vi hæver bl.a. strafferammen for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger. Samtidig forlænger vi forældelsesfristen, så grove overtrædelser vil kunne straffes, i op til 10 år efter de har fundet sted.

Kl. 17:36

Med lovforslaget indfører vi også de fornødne hjemler til, at der kan etableres et operativt myndighedsforum på hvidvaskområdet. Det operative myndighedsforum skal koordinere efterforskningen af kriminelle, der hvidvasker penge og bruger dem til terror. På den måde får myndighederne en praktisk platform, hvor de kan dele oplysninger med hinanden, samarbejde om håndtering af tværgående sager og dele viden om udviklingen på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet. Så med de ord vil jeg bare se frem til en god udvalgsbehandling.

Jeg vil dog kort lige berøre det, som min kollega fra Dansk Folkeparti nævner med hensyn til det at have både forligsstof og direktivstof i det samme lovforslag. I det her tilfælde vedrører begge dele jo det samme område – altså bekæmpelse og forebyggelse af hvidvask – og vi er forpligtet til at gennemføre både det 4. og det 5. hvidvaskdirektiv. Derfor var vurderingen, at det var naturligt at samle det her i ét lovforslag. Dermed er der også taget hensyn til, at man ikke bør bringe alt for mange forskellige lovforslag frem her i Folketinget. Så det er altså det hensyn, der har været gældende her.

Med hensyn til det her med administrativt bødeforelæg og det, der bliver præsenteret i høringssvarene, vil jeg også bare sige til min gode kollega, hr. Orla Hav, at det jo selvfølgelig er et særlig hårdt redskab, som også skal adressere en særlig hård form for finansiel

kriminalitet. Jeg synes, at jeg i første omgang vil henvise til, at der i høringsnotatet bliver givet rigtig gode svar på, hvordan det kan bruges. Hr. Torsten Schack Pedersen var også inde på nogle af afgrænsningerne her.

Men det har faktisk været et rigtig godt og afbalanceret forløb, og ud over at henvise til det her høringsnotat vil jeg meget gerne understøtte, at der også i udvalgsarbejdet bliver sat nogle flere ord på det, så det måske bliver mere begribeligt, hvad den her mulighed kan betyde, og hvor dens begrænsninger er.

Men igen vil jeg sige tak for den positive tilslutning her i salen. Jeg ser frem til udvalgsarbejdet sammen med kollegerne.

Kl. 17:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:38

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 27. november 2019, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:38).